

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SANDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Bianchini.

Budapest, november 27.

(K.) A dualizmus, ez a boldogtalan Lear király, a monarchia másik államában a hajléktalanság sorsára jutott. Akiket odaat elárasztott kegyével és javaival, sorra hajgálják ki a portájukról, amikor most rájuk szorulna. Megtagadják a németek, mert Berlin felé gravitálnak, vagy mert a régi centralista politika szivacsával fel szeretnék szívni Magyarországot. És megtagadják a szlávok, akik a mostoha érzésükből idáig sem csináltak titkot, de olyan szókimondók még sem voltak, mint a reichsrath mai ülésében Bianchini ur. Mert ez már egyenesen azzal cégezezi ki a dualizmust, hogy legnagyobb szerencsétlensége a monarchiának és voltaképpen nem egyéb, mint a centralista németek és magyarok összeesküvése a szláv és nem magyar népek ellen. Az olasz nevű és horvát érzelmű osztrák állampolgár, aki a Bianchini névre hallgat, adós maradt annak a rébusznak megfejtésével, hogy miért esküdtek össze a centralista németek éppen a magyarokkal, holott a magyarság iránt való indulatuk eléggé ismeretes és nem is olyan régen még az volt a praktikájuk, hogy nemzetiségeket szerettek kijátszani Magyarországot ellen. De Bianchini urat ilyen csekélység nem hozza ki a konceptusából és bizonyos volt benne, hogy a szlávok és legkivált a horvátok szívében visszhangja lesz az ő szavainak, ha azt a rébuszt megfejtetlen is hagyja. A földgögt megmondta, hogy a dualizmus a szlávoknak sem kell. Lear király tehát kotródhatik odább egy házzal és bolyonghat fagyban, éjszakában, mert akikre kegyeit pazarolta, minden röstelkedés nélkül megtagadják.

A dualizmust még se féltjük. Még hátra

van Kordélia, hátra Magyarország. Ha mindig bántotta is az a lappangó gyanu, melylyel éppen az ő gyermeki szeretetében és hűségében kételkedtek, megtorlásra nem gondol. Kordélia csak szeretni tud és Magyarország nem engedi hajléktalanná válni a dualizmust. Más az, amiért a Bianchini ur mai riadója minket sem hagy hidegen. Ez a derék férfiú, hogy az illir álomkirályság tervét fölfrissítse, nemcsak a dualizmust gyanúsította meg, hanem mocsokkal illette Magyarországot is. Azt mondta róla, hogy erőszakosságban és barbár indulatban tulesz az ázsiai szatrapákon. Hiszen ez a mocok nem dicskedhetik éppen az újság ingerével és számar tudósok vagy ripók izgatók sokszor megdobáltak már vele a külföldről. De azt már megszoktuk, mint a bakter kiállítását és szinte hiányzott nekünk, ha ez a kis ébresztő véletlenül elmaradt. Most azonban horvát politikus mocskolja Magyarországot s talán azért nem átalja a nyilvánvaló hazugságot, mert az osztrák parlamentben most különben is vigan járja a magyarok gyalázása. Ha gyalazza a német és gyalazza a cseh, a horvát sem adja alább. Ám nekünk az nem mindegy, hogy német és cseh hazudja-e ránk a szemenszedett gyalázatoságokat, vagy az a horvát, akit mindig testvérnek mondunk. És nem mindegy, hogy akkor siet gyalázkodásával a piacra, mikor tüntetve helyezkedhetik szembe azzal a nyilatkozattal, melyet a horvát miniszter a magyar parlamentben tett. Talán éppen a minisztert akarta lesajnálni? Azt akarta megmutatni, hogy a horvát nemzet másképpen gondolkozik a magyarságról, mint ahogy a horvát miniszter ur bizonyos erkölcsi kényszer alatt mondotta? Ha igen, Bianchini ur fölösleges demonstrációra szánta el magát. Mi magyarok igen jól

tudjuk, hogy Horvátországban kevesebben gondolkoznak olyan lojalisan, mint a miniszter és sokkal többen olyan gyalázatosan, mint Bianchini ur. Nem újság ez nekünk.

Újság csak az, hogy a horvátok a maguk hálátalanságát még gyalázkodással is tetézzék. Megcsufolták a jelvényeinket? Jó. Azaz dehogyan jó. Ám még meg lehet érteni, hogy a nemzeti érzés még a törvény ellenére is lázadozik. S ha követeléseikkel az álmok honában járnak, az sem csuf vonás. Magyar ember lesz az utolsó, aki a nemzeti aspirációkban bünt és csufságot lát. De ha az is nemzeti vonás volna a horvátban, hogy álmodni is csak a magyarok lepiszkolásával tud, az már több, mint csufság. Az utálatos. Ha a magyar ember a maga jogos aspirációinak megvalósulásáról álmodott vagy álmodik, ahhoz neki nem kell a más legyalázása. Elég neki, hogy törekvéseit jogosnak tudja s hogy valami szépre törekedni minden embernek és minden nemzetnek joga. Ez az ő nemzeti vonása. S a horvát csak azért akarna tőlünk szabadulni, mert mi barbárok vagyunk? Bianchini ur, ez eszéledlekre vallana. Mert vagy belátja Horvátország, hogy nemzeti erőinek kifejtésére megvan a teljes szabadsága, vagy pedig leigázott rabnak érzi magát. Ha az első eset áll, akkor az ön gyalázkodása egyszerű locsogás, mert akkor a horvát nemzet többet nem is kívánhat. Ha ellenben leigázott rabnak érezné magát, akkor egészen mindegy, hogy barbárok ülnek-e a nyakán vagy finom urak. Akkor a rabság fája és nem a leigázó minősége. A magyar nemzet egykor válogathatott a leigázókban és elfogadhatta volna urának a barbár törököt vagy az előkelő osztrákot. Egyiket sem akarta választani, legalább szívesen egyiket sem. Mert neki nem a rabtartó minősége derogált, ha-

T Á R C A.

Asszonyok világalma.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

Ravenna.

„A szerelemért,” mondja valahol Anatole France, „a kereszténység tett legtöbbet, midőn bünné avatta azt”... Nos, úgy áll a dolog, hölgyeim, hogy annak előtte önkönként alig számítottak az emberi nemhez, — való igaz, hogy még a legszentebb törvénykönyv, a biblia is következetes udvariassággal „asszonyi állatoknak” nevezi őket. Két hősnő váltotta meg nemüket: az evangéliumok két Máriája, — nekik köszönhetik, hogy titokká, szinte földöntúli rejtelmessé lettek, vagyis nekik köszönhetnek mindent. De micsoda megdöbbentő körülmények: csudák kellett ahhoz, hogy a férfi végre észrevegye őket! Az első Mária szüzanyaságának mennyei titkára volt szükség, hogy az emberiség megrendüljön s a Krisztus anyja iránti tiszteletből szentnek tartsa a többi asszonyok egyszerűbb anyaságát is, — s a második madgalai Mária bünből lett égi szerelem kellett ahhoz, hogy az addig olyan állatias szerelem minde ha ő, szinte félelmes misztériummá legyen. A férfiak felett egyszerre micsoda világdialatt aratott önkönek ez a két aureolás szent asszony! A történelem leggyőzelmesebb csatái merő semmisségek ehhez képest... És nem tudom, melyik Máriának köszönhetnek többet. Nem arra a megmagyarázhatatlan szigorra célozok, melylyel a Megváltó (Lukács VIII. 21.) ugyszólván megtagadja szent anyját, — amelylyel (János II. 4.) olyan feldőnen mondja neki, hogy: „micsoda dologom vagyok nékem veled asszony?...”

Arra sem gondolok, hogy másrésről viszont nincs feddő szava a bünnös Magdolnához, hogy épp azért emeli őt mindenek felé, mert az szeret legjobban, kinek a legtöbb bocsátatik meg... Nem — nem azért mondom, hogy Magdolnának többet köszönhetnek, mert őt netalán oly kivételesen pártfogolta a Megváltó. Önökre nézve, hölgyeim, más van a dolog mélyén. A Szüz Anyaság szentté tette az anyai szenvedést, de voltaképp csak a női erényt jutalmazta meg; fontos önökre ez is, de itt a földön (ahol gyarlóak vagyunk mindnyájan) már úgy áll a dolog, hogy az igazi asszony jobban fél a bűneitől, semmint örül az erényeinek. Amennyiben — a nő csak szerelem által vétezhetik: jobban érdeklődik az iránt, hogy ha vétkezik — és mindnyájunkat érhet baleset! — édes bűnei megbocsátassanak neki, semmint az iránt, hogy erényei jutalmat nyerjenek. Itt a Magdolna érdeme önökre nézve. Az egyetemes és biztos bocsánat micsoda örök fényével vonja be az önkön elkövetendő édes bűneit az ő aureolájára! Most vannak csak igazán megvédve minden oldalról: kettős misztérium páncélja teszi őket sérthetetlenekké. Isteni misztérium az erényük és szent misztérium még a bűnük is, mert biztos a bocsánat neki, mert hisz a galilei próféta azt emelte mindenek közt a legmagasabbra, kinek a legtöbb megbocsátani valója volt. Az első Mária erényüknek szerzett jutalmat, de a második bűneiket mentette meg... Csudás egy valóság az irgalomnak s felebaráti szeretetnek ez a keresztényen vallása! Tán azért olyan tökéletes, mert nem tisztán férfiakról eredő, férfiaknak szóló férfi vallás, mint a többiek, hanem mert legfőbb erények: a szeretetnek gyökerei a női szívből erednek. Hisz a két legnemesebb érzésen, az anyai szent szereteten s a megisztult mennyei szerelemin: a két Mária két női szíven nyugszik az egyház egész óriás épülete...

Nos azt, a kit ragyogó antik világ legfeljebb csak félreismert a lesbosi hetáirakban: az asz-

szonyt a kereszténység fedezte fel. Elismerése, királynővé emeltetése könnyebben ment az érzelmesebb északi germán fajknál, mint a szellemesebb déli latinoknál: a germánoknál az asszony már régóta résztvevő a nemzeti tanácskozásban, mikor a ragyogó Rómában még akarattól nélküli „örök gyermek” volt, ki előbb az atyja, aztán a férje, aztán a fia s legutóbb, mint öreg matróna az — unokája gyámsága alá került... Hol annak a titka, hogy éjszakán mindenkor jobban tisztelték a nőt, mint délen? A fajtól eltekintve tán az éghajlatban találhatunk magyarázatot erre. A nő hatalma ott kezdődik, a mikor a férfit hűségére bírja s csak addig tart, a míg ez a hűség tart. Nos az éjszaki hűvösebb világban, hol a délen annyira tomboló kéjlene ösztönöknél szükségképp meg kell dermedniük, nyugodtabb a férfi s jobban ki van téve az állandóságoknak. És hűsége nem az az érzéki rabság, nem az a „szerelem, amely olyan erős, mint a gyűlölet”, amelylyel a déli Messalinák is le tudták nyugozni a latinokat és görögöket. Az érzékiség alól felszabaduló lelki motívumok uralkodnak itt. Az érzéki déli szerelem nem zárja ki férfirésztől a gyűlöletet, sőt a megvetést, — hisz a Messalinákban csak annál jobban megvetjük a nőt, mentől inkább rabjaink vagyunk!... Az éjszaki szerelem azonban, hol a lélek felszabadul s érvényesíti erejét, egészen mást eredményez: nem megvetést, hanem ellenkezőleg tisztetletet. Csudás momentum van itt. Azt, akit az érzékiség rabja sohse tud meglátni a nőben, az anyát: a lelkileg hű ember azonnal meglátja és tiszteli azt. A déli nő, aki inkább szerető, szívesen gunyolódik a germán asszony felett, aki mindennek felett anya; — pedig nincs igazsága, mert biztosabb a nő hatalma ott, ahol ha nem is imádják oly eszeveszett szerelemmel pár éven át, de egy egész életen keresztül tisztelik mint anyát... Nos, az éjszaki nő részben bírta már azt a tisztetletet, mit a kereszténység egészen ujjonnan szer-

nem a rábság. És jó, hogy Bianchini úr Zrinyit is említette ma, mint a horvátok hőseit, aki a magyar ügyért harcolt az elnyomatás ellen. Azokban az időkben a horvát nemzet csakugyan a szabadságért küzdök táborában állott. De ha Bianchini úr Zrinyi mellett a Jellasics nevét is említette, az nekünk bizonyít, nem neki. A két név között hosszú fonalat szőtt a história s nem a magyart, de a horvátot látjuk a fonál két végén megváltozottak. A magyar nemzet Zrinyi idején és Jellasics korában egyformán a szabadságért kelt harca, de a horvát közben megváltoztatta a nézetét. Most már az abszolutizmus uszályát hordozta. S ha Zrinyi idejében még egyetlen kaszárnya volt Magyarország és Horvátország a pogányság ellen való harcban, Jellasics korában Horvátországban már csak az a kaszárnya volt, amelyből orvul rontottak Magyarországra.

Mégis, Bianchini ur gyaláz minket és az ázsiasztrapáknál rosszabbaknak mond. Miért? Amióta ledobhattuk az abszolutizmus békóit, egyre építjük a közsabadságokat. És Horvátországnak sosem jutott eszébe, hogy kérjen ezekből a közsabadságokból, inkább ma is ápolja az abszolutizmus idejéből fennmaradt intézményeket. Mi sokszor voltunk kénytelenek a régi rend feltámadása ellen küzdeni; az ő jogait sohasem próbáltuk még csak érinteni sem. A magunk haját sokszor téptük kétségbeesve, ami talán barbár szokás; de az ő hajukat csak simogattuk s azt a legfinomabb szülők is csak úgy teszik. Sőt most, amikor sejtjük, hogy a horvát nemzetben többség az, amelynek lelkéből Bianchini ur beszél, mi örvendeni tudunk a Cseh Ervin lojális nyilatkozatának, pedig ő talán csak a kisebbség érzelmeit tolmácsolja. S mégis barbárok vagyunk? Naivak vagyunk talán, mint az ázsiai barbárok, de erőszakosak nem. Még annyira sem, mint ön, Bianchini ur. Pedig érezzük, hogy sok gondnak lehet forrása Magyarországra nézve, ha Horvátországban eluralkodnék az olyan perfid gondolkodás, mint az öné. De nem fog eluralkodni, nem szabad eluralkodnia, mert az nekünk csak gond volna, de Horvátországnak baj és katasztrófa. S ez a hit, amelyhez barbár erőszakossággal ragaszkodunk, megnyugtat minket, hogy a Bianchini ur gyalázódása épp úgy nem fog

kárt tenni mi bennünk, mint elégitus ítélete a dualizmusban. Majd csak megéltünk valahogy, mindakettén . . .

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, november 27.

Rövid ülése volt ma a törvényhozás mindenkét házának. A képviselőház csak a delegáció tagjait választotta meg. A főrendiház ezenkívül letárgyalta a képviselőház által legutóbb elintézt ügyeket. Felszólalás csak a vasárnapi munkaszünet dolgában kiadott rendeletnél volt, amelynek gróf Zichy Nándor kért felvilágosítást, amelyet Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter nyomban meg is adott.

I. A képviselőház ülése.

Dániel Gábor alelnök megnyitván az ülést, felolvassák és hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

(Jelentések.)

Elnök jelenti, hogy Szevitovszky János, Nógrád-megye szécsényi kerületében megválasztott országos képviselő megválasztása óta 30 nap telt el s így végleg igazoltnak jelenti ki.

Bemutatja Kézdivásárhely, Bácsalmás, Szerep, Felső-Muha, Vereb, Csépa és Csermő községeknél Kossuth Ferenc, Gelej község lakosainak Sturmán György, a Nagyhasznai Polgári Olvasókörnek Antal Pál által beadott kérvényeit a kvótáemelés ellen. (Élénk helyeslés a szövegből.)

A kérvényi bizottságnak adatnak ki.

Balitska Béni benyújtja az állandó igazoló bizottság jelentését, amely szerint Lator Sándor, Máramaros megye szigeti kerületében megválasztott képviselőnek mandátumát rendben találta s így igazolt képviselőnek jelenti ki a szokásos 30 nap fűntartásával.

Tudomásul vétetik.

Münnich Aurél benyújtja a véderőbizottság jelentését a véderő-provizóriumról és az unjonegajánlásról szóló törvényjavaslatokról, továbbá az önkéntesek tiszti vizsgájának eredményéről, a hadseregben előfordult öngyilkosságok és a honvédségben történt tiszti áthelyezésekről szóló jelentések tárgyában.

Napirende tüzésükről később határoz a Ház.

(Delegátus-választás.)

Elnök: Következik a delegáció 40 rendes és 10 póttagjának megválasztása.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy a függetlenségi párt a delegáció megválasztásánál részt nem vehet. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ezután mezejítették a szavazást.

Póttagok lettek: Gróf Andrássy Tivadar, gróf Apponyi Albert, Berzeviczy Albert, Bolgár Ferenc, báró Dániel Ernő, Dániel Gábor, Dókus Ernő, gróf Eszterházy Mihály, Falk Miksa, Fluger Károly, Francisci Henrik, Gajári Ödön, Gyurkovics György, Hieronymi Károly, Horánszky Nándor, Holló Lajos, Josipovich Imre, Klobusitzky János, Kristóffy József, Láng Lajos, Lukács Béla, Miklós Ödön, Mohay Sándor, Münnich Aurél, gróf Nákó Kálmán, Pap Géza, Pulszky Ágost, (153), Rakovszky Géza (162), Rosenberg Gyula (154), Spevec Ferenc (161), Szabó István (159), Szerb György (162), Szilágyi Dezső (162), gróf Teleki Sándor (161), gróf Tisza István (154), Tisza Kálmán (156), gróf Thorockay Miklós (161), Tolnay Lajos (162), Ugron Gábor (161), gróf Zichy János (161 szavazattal.)

Póttagok lettek: Adamovics Béla, Herczeg Ferenc, Láncai Leó, Latinovics Pál, báró Nopcsa Elek. Megválasztottak a delegációba rendes tagok: gróf Andrássy Tivadar (162), gróf Apponyi Albert (161), Berzeviczy Albert (162), Bolgár Ferenc (160), báró Dániel Ernő (160), Dániel Gábor (161), Dókus Ernő (162), gróf Eszterházy Mihály (160), Falk Miksa (160), Fluger Károly (162), Francisci Henrik (161), Gajári Ödön (155), Gyurkovics György (162), Hieronymi Károly (161), Horánszky Nándor (162), Holló Lajos (159), Josipovich Imre (162), Klobusitzky János (158), Kristóffy József (156), Láng Lajos (162), Lukács Béla (162), Miklós Ödön (162), Mohay Sándor (162), Münnich Aurél (161), gróf Nákó Kálmán (162), Pap Géza (161), Pulszky Ágost, (153), Rakovszky Géza (162), Rosenberg Gyula (154), Spevec Ferenc (161), Szabó István (159), Szerb György (162), Szilágyi Dezső (162), gróf Teleki Sándor (161), gróf Tisza István (154), Tisza Kálmán (156), gróf Thorockay Miklós (161), Tolnay Lajos (162), Ugron Gábor (161), gróf Zichy János (161 szavazattal.)

Póttagok: Zeyk Gábor (136), Latinovics Pál (131), gróf Zav Miklós (103), Adamovics Béla (102), Szabó Imre (101), Szóts Pál (98), Nopcsa Elek (95), Herczeg Ferenc (91), Szemere Attila (89) és Láncai Leó (88 szavazattal.)

A delegáció választás eredményének kihirdetése után

Madarász József személyes kérdésben szólal fel és kijelenti, hogy ő az első szavazásánál régi gyakorlata szerint így adta be szavazatát: Nem választok és így a valóság feltüntetése érdekében szükségesnek tartja konstatálni, hogy ez a jelező figyelmeztetést kikerülte, mert a második szavazásánál is felhívta őt szavazata beadására. Ez szükségtelen volt, mert ő már az első olvasásnál is jelen volt. (Helyeslés.)

Zemskál Zoltán: Még vagy 30 esztendőig éljen!

Elnök a legközelebbi ülés napirendjét tüzi ki. A legközelebbi ülés szerdán lesz.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés vége 1/2 órakor.

II. A főrendiház ülése.

Báró Vay Béla elnök megnyitja az ülést s megteszi előterjesztéseit a miniszterelnöktől és a képviselőháztól érkezett átiratokról.

Elnök jelenti, hogy gróf Pejacsevich Arthur, a főrendiház örökösje tagja elhunyt. Ezért a főrendek névjegyzékéből törölték.

Goldis József román és Sévics Mihofán szerb püspököket a király megerősítette, miről az igazoló bizottság értesített.

Felolvasták az állandó igazoló-bizottság jelentését, mely szerint Erdődy Gyula gróftól beiktatta a főrendiház örökös tagjai közé s javasolja, hogy Zelenka Zselenszky Róbert, Gyulay István, Gyűrky Viktor és Szapary Pál grófok részére, kiknek jogát a főrendi örökös tagságra elismerik s ezért be is veszik a főrendek közé, a királyi meghívólevél szorgalmaztassék.

Tudomásul vették.

zett meg a déli asszonyoknak. Tán ezért is volt a felszabadulás örömeinek nagyobb visszahatása itt, mint amott.

De hogy is mehetett végbe ez a szinte lehetetlen átalakulás? Miután az előbbi férfias vallások kimerítették az emberiség férfias motívumait, ime egyszerre jön egy szelíd galilei próféta, aki nem a férfivirtusokra, hanem a megadó alázatra, a türelmes szenvedésre s az önfeláldozó szeretetre hivatkozik, — mindenre, ami nem férfi, hanem nő az emberiségben . . . El kellett ennek jönnie, hogy helyre álljon az egyensúly a világban. A világ elbámul: a nők esudás nagy és szent szerepet visznek ennek a galilei prófétaának az életében, — bővsőleg is, de főleg külsőleg ők adják meg legendájának azt az utólréhetetlen bűbajt, azt a szelíd, szinte szenvedő poézist, amit nem ösmertek az Olympusnak ragyogó mítoszai. Két asszonnyal, a két Máriával oldalán, halad át az életen a Messiás, — irtalma, bocsánata, szelidsége annyira nőiesek, hogy ha nem volna a földi nemek felett álló, vagyis Isten, azt hinnék, olykor valami jóságos nő beszél belőle . . . Mikor kiszenvéd, akkor is nők, a „szent asszonyok”, sirnak keresztfája körül azzal az ifjuszéggel Jánossal, kit tán azért szeretett a próféta legjobban, mert olyan nőiesen szelíd volt . . . Asszonyok teszik sírba a testét s egy asszony, a Magdolna rajongása látta meg az emberiséggel a feltámadás mennyői misztériumát. Itt a nagy momentum; az a női nem diadalának a pillanata. Az egykori rabszolga égi rejte emmá, szerelmes titokká lesz s attól a perctől fogva szent az ő misztikus rajongása. Mint a kereszténység egyenrangú harcosa indul meg a férfival a világ meghódítására. A Phoebék és más „diszonissák” az apostolokkal együtt mondják a misét az oltár előtt. Mesésen nő az asszony hatalma a primitív egyházban, olyan mesésen, hogy az a látóki rajongás, melyet csak bámul idáig a férfi, most megjesztí őt. Már az első századokban eltöltik őt az oltár mellől . . . Félni kezd a férfi az asszonyi principium rejtelmes erejétől s hitbéli féltékenysége lassankint

valami különös gyűlöletté alakul át. Nincs már messze az az idő, hogy az askéta egyházatyák viperának és démonnak fogják nevezni azt a nőt, a kire a galilei próféta még áldólag terjesztette ki a kezét. . . De már késő: az asszony uralma meg van alapítva. Sába királynője csak kacsag a Szent Antal rejtésén! Misztériumát lett a nő és mindennekfelett démoni rejtelemmé a szerelmé. Csuda-e, hogy felszabadulása diadalmában néha visszaélt ezzel az erővel? Egy allegóriával színtarté kérdezhettük: vajjon nem ördögi bosszút akart-e állni egykori elnyomóján, a férfín, mikor byzanci császárné lett s elvesztette őt azon a világejszakán? . . .

*

A kereszténység azáltal, hogy nem a logikus észre, hanem a sziv intuíciójára hivatkozott, meggyitotta a világ kapuját az asszony előtt. Akik megírják a „női szabadság történetét”, azoknak, azt hiszem, a IV. és V. századokban akad sok keresni valójuk. Az az érdekes átmeneti kor ez, mikor a világefördülés zavarai közepette a hatalom és befolyás súlypontja lassankint kezd áthelyeződni a férfiról a nőre. Nemesak a római birodalomban, hanem egybűt is. Hisz hogyan is meg voltaképp a térítés munkája? Egyforma rendszere van ennek mindenütt: a vándorló szerzetes előbb a heregnőt vagy királynét téríti meg s ez aztán a szerelm révén megnyeri a Krisztus hitének férjét, a fejedelmet. Olvassák el a „Szentek életét”, hány „szent” királynéja vagy heregnője van az egyházban, akik pusztán ezáltal tették szert az aureolára! Az asszony mindenütt a kereszténység nevében szólal meg, az által érvényesül . . . De legérdekesebb ez az átmenet a római császári udvarban.

Hisz hallunk jó és főleg rossz császárnékról a pogány Róma világából is, de tudja az Isten, elmosódott, másodrendű szerepet visznek ők azért ebben a históriában. Hallunk a Juliákról, és Messalinákról, de nem az államkormányzattal kapcsolatban. Életük ugyszólván önálló botránykrónika, melynek semmi köze a biro-

dalom igazgatásához. A pogány Róma férfias szigora még nem enged nekik kezét a kormányzatban: a világ eseményei túlkül függetlenül alakulnak. Konstantin uralkodása a határvonal itt. Előtte a história a császárokat egyedül nevezi meg, utána többnyire párosan sorolja fel őket a császárnékkal együtt . . . Később aztán majd jön olyan kor is, ahol az alázatos byzanci krónikások ugyszólván csak a császárnékat említik fel s alig tartják érdemesnek szót is tenni e mindenható asszonyok hamar változó játékszeréről, a Caesarokról.

A multkor a byzanci császárok véres kronológiájának adtuk a képét: ha most a caesari bábszínház színlapjai mögé pillantunk, megláthatjuk, hogy kik rángatták olyan féktelen mozdulatokra azokat a koronás bábukat. Igazán bámulatos, hogy mindjárt Nagy Konstantin óta, milyen határozottan kidomborodó egyéniségük támad a császárnéknak! Az ő Faustája és a Constantius szép Eusebiája már beleavatkoznak a zsinatokba s a vallási kérdésekbe, minek csakhamar gyászos következményei lesznek. Sokan egyenesen azzal vádolják Eusebiát, hogy ő mételeyezte meg a kereszténység addig egységes hitét, amennyiben asszonyi rajongással szította az egyház első nagy szakadását, Arius és Athanasius vitáját. Ő a nők kedvené, a búbajos szavu szép Ariust pártfogolta, ki a férfiak ellenében minden asszony szívet megnyerte hitvallásának . . . Tudom, nagy dolog az Asszonyt vádolni a százzámmá menő byzanci eretnekégekért, de annyi bizonyos, hogy a férfi nyugodtabb, logikusabb elméje egymagában tán nem tudott volna ennyi nyugtalanságot a világra hozni. Segített neki a női képelem rajongása és következtelen csapongása. Baj volt ez, kivált ha a nők nevében a császár hitveso vetette latba tekintélyét. A nagy vallási veszedelmek tulgyakran erednek a császárnéktól. Ők azok, akik pártosodásuk hevében békítés helyett végtelen eszelekedetekre ragadják a császárokat. — Ők viszik bele a caesárokat abba a theologikus örütségbe, mely az egész byzanci történetet,

(A főrendi delegátusok.)

Ezután megválasztották a delegációba:

I. Rendes tagokká: gróf Apponyi Lajos (52), gróf Bánffy György, királyi főajtónállómester (52), báró Bohus Zsigmond (51), Brankovics Gvörzy szerb nátriarca (52), gróf Cziráky Antal (52), Ernusz Kelen (52), Gáll József (52), báró Harkányi Frigyes (51), gróf Kezlevich István (52), Lukács Antal (52), báró Nikolics Fedor (52), gróf Pallavicini Ede (52), báró Rudnyánszky József (52); Samassa József ezri érsek (51), gróf Szápáry Gyula (52), gróf Széchenyi Imre (52), gróf Szatmár Nep. János (51), báró Wodianer Albert (52), gróf Zichy Ágost (52), Kussevich Svetozár horvát-szlavon-dalmát főrendi képviselő (52).

II. Pótagokká: Firczak Gyula, munkácsi püspök (52), Laszkáry Gyula (52), gróf Széchenyi Bertalan (52), gróf Károlyi Imre (52), gróf Esterházy János (52), gróf Kezlevich Oszkár horvát-szlavon-dalmátországi főrendi képviselő.

(A vasárnapi munkaszünet)

tárgyában kibocsátott kereskedelmi miniszteri rendeletnél

Gróf Zichy Nándor néhány fölvilágosítást kér. Ugy fogja föl a dolgot, hogy a hétfői munka korábban kezdődhessék, ezért adták ki a rendeletet. Így nincs szükség vasárnapi munkaszünetre, mert annak a munkás nem veszi hasznát. A vasárnapot így alvással kell eltöltenie.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Ismertetni a tényállást, hogy miért kellett e rendeletet kibocsátani. A munkaszünet életbeléptére vonatkozó rendelet úgy intézkedett, hogy a vasuti és építési fuvarozás hétfőn reggeli öt órakor kezdődhetik. Az előkészületek miatt azonban a fuvarozás nagyon későn kezdődött s ezért a fuvarozók azt kérték a minisztériumtól, hogy a fuvarozás korábban kezdődhessék, már arra való tekintettel is, hogy szombaton a fuvarozás sokkal előbb végződik, mint a többi munka. Az iparostól és a budapesti kereskedelmi és iparkamara is pártolta a kérvényt s azért adott ki oly rendeletet, hogy a fuvarozás hétfőn már reggel 4 órakor kezdődhetik. Ez nem tekinthető a munkaszünet megszüntetésének, sem pedig felekezeti egyezségnek. Felekezeti egyezségnek különben sincs ott helye, ahol törvény intézkedik. Kéri jelentésének tudomásul vételét. (Helyeslés.)

Gróf Zichy Nándor sajnálja, hogy ez a rendelet a munkás kárára van, de azért elfogadja a jelentést.

A napirend többi részét, az indemnitást és a képviselőházban letárgyalta javaslatokat felszólalás nélkül elfogadták.

Az ülés egynegyed egykor végződött.

BELFÖLD.

Látogatás a miniszterelnöknél. Báró Chlumetzky, a cs. kir. szab. déli vaspályatársaság elnöke és gróf Széchenyi Tivadar, e társaság alelnöke, valamint dr. Egger udvari tanácsos és Brahm lovag miniszteri tanácsos vezéregyvezetőt ma látogatást tettek Széll Kálmán miniszterelnöknél és Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternél, akik a látogatást viszonzták.

átvonul. Az ő révükön válik monomaniává az eretnekildözés s a dogmatikai szörszállhasogatás. Vészes szenvedély ez, melynek nemcsak temérek millió emberélet esik áldozatul, de amelynek rendszer az eretnénye, hogy épp eretnénységűtől való tulságos rettegésükben mind a császár, mind a császárné eretnénységbe esnek. Theodora addig írta a heretikuskok millióit, Justinianál együtt addig gyöttri a hitetkilyek betűit, míg végre maga is eretnénké: monophysitává és eutychistává válik. Justinian öreg korában egészen beleőrül a theologiai vitákba s szerzetesi szent közepében szintén haeresisbe esik. Ha semmibe bele nem avatkoznak, a vallási pártokodásból okvetlen kivessik a részüket ezek a császárnék. És csudálatos tüneménye a psychológiának, hogy épp a legvetemeltűbbek foglalkoznak a vallással legtöbbet. Ők a legkérelhetetlenebb bírái az eretneknek, vagyis elleneseiknek. Hisz Theodora zsinatokkal rendelkezik, pápákat tesz le s a képmólok vitájában a szörnyeteg Iréne viszi az egyik löszerepet!... Istenem, hová lett a szelid Messiás malasztja, — másoda léleketlen, halott formalizmussá lehetett ez a byzantini kereszténység, hogy ilyen asszonyok tudtak a theologusaivá lenni! Ragadóssá lett a Magdolna példája: Magdolnák voltak ezek a császárnék, csakhogy elfelejtettek megtérni...

Sok mindent megmagyaráz ez a nőuralom, egyebek közt az is, hogy mért lehet oly kevéssé szó a mi értelmünkben vett dinasztikiáról, férfi átöröklésről a byzanti történelemben, főleg az első felében. Az Ázsiához való közelség dacára csudálatosan nem is annyira polygamiát találunk itt, mint sok császárné személyében valóságos polyandriát. Nem férfira gonad itt a trónöröklés, hanem nőra gon. oly értelemben, hogy a császár bármilyen halála után a császárné kegyencét vagy szeretőjét fogadja el Byzance cesarának. Az asszony a löszemély, rajta fordul meg minden... Pulcheria így megy férjhez Marcianus szenátorhoz s teszi meg császárrá (450). Verina és leánya, a szép Ariadne, az V. század végét

Hir szerint a látogatás tisztán udvariassági jellegű volt.

A delegációk. A november 30-dikára egybe-hívott magyar delegáció folyó hó 30-án csütörtökön délután 5 órakor tartja alakuló ülését Bécsben a bankgassei magyar minisztérium épületében. A delegáció tagjai még Budapestben, szerdán délután 4 1/2 órakor (nem pedig 5 órakor, amint tévesen jelentették) a képviselőház I. számú termében a kijelölések ügyében értekezletet tartanak.

A néppárt és a kvóta. Az országgyűlési néppárt Molnár János elnöke alatt ma délelőtt ülést tartott, amelyen végleg döntöttek a pártnak a kvótatárgyalásra vonatkozó álláspontjára nézve. A határozatról a párt hivatalos értesítést nem ad, mert a párt álláspontjának kifejtésével gróf Zichy Jánost bízták meg, aki azt a pénzügyi bizottság mai ülésén adta volna elő. Mivel azonban erre a Kossuth-párt akciója folytán nem kerülhetett a sor, Zichy János csak a holnapi ülésen mondhatja el, amikor is első helyen iratkozott fel.

A kvóta a bizottságban.

Budapest, november 27.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délben kezdte meg a kvóta-javaslatnak és a kvóta-bizottság jelentésének a tárgyalását. A vita, amint előre volt látható, rendkívül élénk volt és ami bizottsági tárgyalásoknál egészen szokatlan, zsúfolt teremben folyt. Akkora hallgatósága még nem igen volt a pénzügyi bizottságnak, mint ma.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk a következők:

A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnöklésével ma ülést tartott, melyen a kormány részéről Széll miniszterelnök, Lukács László pénzügyi miniszter és Popovics miniszteri tanácsos volt jelen. A napirend tárgya a kvótára vonatkozó törvényjavaslat volt. Napirend előtt

Komjáthy Béla utal arra, hogy nézete szerint a kvóta-bizottságok megkegyezése, melyen a kormány törvényjavaslata nyuszok, nem jött törvényesen létre, mert amint egyszer a bizottság kimondta volt, hogy a megkegyezés nem jött létre s működését befejezte, nem lett volna szabad működésének fonatát újra fölvennie. Ezért azt tartja, hogy tevédsé forog tenna, a törvényjavaslatot ennél fogva nem is lehet a bizottságnak tárgyalnia.

Széll Kálmán miniszterelnök Komjáthy felszólására válaszolja, hogy a tárgyalásra kiküldött bizottságok eljárása mindaddig nem tekinthető belfoészettnek, amíg ezt megbízott előtt ki nem jelentik. Természetesül joza a bizottságoknak s gyakorlatilag is így folyt mindenütt, hogy a tárgyalások mindaddig nincsenek befejezve, amíg eörről a megbízójuknak be nem számoltak. Amik időközben történtek, csak a bizottság lelkiismeretességéről és skrupulózitásáról tesznek bizonyosságot. Az osztrák bizottságtól még egy kísérletre

felhívást kapott a magyar bizottság, nem lett volna helyes ezt visszautasítani. A bizottság ugyanazon adatok alapján járt el most is, mint az előző esetekben. Törvényesen járt el a bizottság, mert egyezkedhetett az utolsó percig, s mert adatok alapján állapította meg jelentését. Aki tanuja volt a lefolyt dolgoknak, az nem mondhatja, hogy elbujt ez a kormány, amely annyira rajta volt, hogy létrejöjjön a megkegyezés. A kormány kötelesség-szerűleg gyakorolta a törvényes befolyását és éppen ekkor lehetett volna szemrehányást tenni, ha ezzel a befolyással nem élt volna. A mikor az egyezkedés fonala megszakadásban volt, azon volt, hogy bizonyos feltételek alatt még egy kísérlet tétessék a megkegyezésre, de a befolyás gyakorlását nem akkor kezdte, hanem élt azzal, a mit a törvény kötelességévé tett a tárgyalások kezdete óta s eljárásával teljesen megfelelt egy a törvény szellemének, mint a precedenseknek.

Komjáthy megjegyzi, hogy egy testületnek, amely határozat hozatalára van hivata, nem az írásba-foglalással szűnik meg funkciója, hanem azzal a határozattal, amelyben kimondta, hogy működését befejezte.

Láng Lajos kimutatja, hogy a megbízás nem a tárgyalás közben tett nyilatkozatokkal, hanem akkor jár le, ha a megbízott visszaadja mandátumát a megbízójának. A míg ez nem történt, a kvótabizottságnak kötelessége volt akként járnia el, amint történt.

Ugron Gábor azon nézetben van, hogy amíg a kvótabizottság nem adta be jelentését, addig nem is fejezte be működését s a felsőlé a pénzügyi bizottságnak hivatása az, hogy a törvényjavaslatot tárgyalja, nem pedig, hogy a kvótabizottság eljárásának törvényességét felelt ítéletet mondjon. Ennélfogva nem járhat Komjáthy indítványához. A bizottság többsége nem fogadja el Komjáthy indítványát.

Ugyancsak a napirend előtt kijelenti ezután Komjáthy, hogy a benyújtott adatokat nem tartja elégségesenek arra, hogy lelkiismeretesen teljesíthesse ellenőrző kötelességét. Kéri a kormányt, terjeszsen elő összehasonlító kimutatásokat arról, hogy Ausztria és Magyarország mit költött a legutóbbi tíz év alatt adminisztratív költségekre s szellemi és anyagi fejlődésére, mit produkált a két állam az őstermelés, a kereskedelem és ipar terén; kimutatást kér továbbá az egyes foglalkozási ágak termeléséről s arról, hogy azokat milyen adósságok és közszolgáltatások terhelik; továbbá a vagyoni kataszterről, a személyi szolgáltatások utáni jövedelmekről; a főkeképzés adatairól, a jövedelmek megosztásának, az életmódoknak, az élelmiszerek és ruházati cikkek árviszonyainak, a közegészségi intézeteknek, a köz- és magánjótékonyk s terjedelmének, a kereskedéleneknek ellátására szolgáló intézeteknek összehasonlító statisztikáiról.

Polóny bejelenti, hogy a házszabályok értelmében Előny Géza, bár nem tagja a bizottságnak, hasonló természetű indítványt nyújtott be a bizottsághoz, amely ekként hangzik:

A pénzügyi bizottság hívja fel a miniszterelnök és a pénzügyminiszter urakat, hogy az 1887—1897-ig terjedő időszakra vonatkozólag terjeszsek elő azon statisztikai adatokat, amelyek tájékoztatást nyújtanak az iránt, mennyi a közös vámterület vámhatárain megvámolt azon áru, amely közvetlenül Magyarországra szállított és itt kerül a fogyasztás alá és mennyi az Ausztriába és Boszniába közvetlenül fogyasztás alá

teszik véressé zarnoki nőuralmukkal. Két császár esik áldozatul. Mikor Verina bátyja, I. Basiliskus megöleti a szerelmes özvegy császárné kedvesét, a két asszony összeesküszik s éhen veszi egy ciszternában Basiliskust feleségével és gyermekével együtt. Aztán Ariadne férjét Zenot nevezik ki, de utóbb Ariadne ezt is elevenen temeteti el. Ki lesz most császár? Az, akit a császárné kiválaszt: Ariadne kiválaszt magának egy palotai kamarást (silentarius) Anastasiust s megteszi császárnak (491)... De mit szólunk az Irénéről, Zoékrol és Theophaniáról? Iréne a saját fia VI. Constantin szemeit szurattja ki, hogy kedvesét trónra emelje, de terve nem sikerül. (797.) — Theophania előbb meggyilkoltatja férjével ennek atyját VII. Constantin, aztán megöleti férjét szeretőjével, kit II. Nikephoros néven császárrá tesz, végül pedig ezt a második férjét is saját ágyában szurattja le újabb szeretőjével Joannes Tzimiskés-sel, kit szintén férjévé és cesarrá fogad, ki azonban okulva elődei sorsán, mielőtt a korona fején van, száműzeti őt (969)... Zoé, a legszerelmesebbje minden császárnéknek csak egy férjet tett el láb alól, de két cesarit ölelt meg, háromszor ment férjhez s öt császár alatt tartotta kezében a világ gyepét. Első férje III. Romanos Arghyros volt, ezt második urának paphlagoniai IV. Mihálynak a közreműködésével a fűrdőjébe fúlasztotta bele. Mikor ez kolostorba vonult, egy időre unokacsészt V. Mihályt vette magához a trónra, de elégedetlen lévén vele, pár hónap múlva már kiszuratta a szemeit. Hatvan éves korában még egy utolsó személt tartott régi szeretői felett s harmadszor férjhez ment IX. Konstantinos Monomachoshoz, ki alatt az oroszok, peeseneghek és arabok a keletet, a normannok pedig a nyugatot árasztották el (1042)...

Nos a világejszaka újfénelén volnánk, annál a mindenek közt legsötétebb X. századnál. Aki a történetet nagy allegoriákban szereti látni, az elmondhatja, hogy: a kereszténységtől felszabadított Asszony szabadoossága ekkor diadalmaskodik

a legféltelenebbül, — ekkor áll olyan nagy bosszut a nő egykori elnyomóján, a férfin... És nemcsak Byzanceban, a császári udvarban, hanem — megdöbbentő egyidejűséggel — a pápai Róma szent kebelében is. A férfi büszkeség szőgyenszemére, kacagva lapdázik ekkor az Asszony az Augustus koronájával s a Szent Péter hármastiarájával. Ha a byzanci asszonyok megmutatták, hogy a nő el tudja kormányozni a világot, a rómaiak viszont igyekeztek beigazolni, hogy a nő az egyház igazgatására is képes. Iréne császárnővel majdnem egyidejűleg kísért Rómaiban a Papissa Joanna, a VIII. János nőpápa legendája. Nem akarom én most Martinus Polónus, Marianus Scotus és százakra menő krónikás társaik bizonyosságait firtatni, valamikor egyszer beszélhetünk a hírhedt nőpápáról, de most egyáltalában nem lényeges az eset valósága vagy valótlansága. Ránk nézve lélektanilag csak az lényeges, hogy ez a legenda egyáltalában létrejöhett, hogy a világejszaka legsötétebb korában akkora vala az Asszony démoni hatalma, hogy keleten a nőcsászár, a nyugaton a nőpápa eszméi egyidejűleg támadtak fel. De ha el is tekintünk attól, hogy tényleg volt-e nő a pápai székbén vagy sem, — való igaz, hogy a X. századon át a Theodorák és Marozák hetaira uralma dönti el a pápaság sorsát Rómaiban. Mint pápák anyjai, szeretői és lenyálai rendelkeznek a szentszékekkel (X. János, VI. Leo, VIII. István, XI. János 913—931) s hozzák létre azt a kort, melyet a Liber Gomorrhianus sirat el. A byzanti Theophaniákkal és Zoékkal egész egyidejűleg teszi meg a vatikáni nőuralom pápává a tizenhét éves XII. Jánost (956), s a tizenkét éves IX. Benedeket (974.) Az egyik háremet tart a Lateranban s istállóban szenteli fel a papokat, a másik megmozdít, mikor lo akarják szurni az oltár előtt, eladja a tiarát, megházasodik, aztán visszatér, megmérgezi az egyik ellenpápat, ismét elüzetik, harmadszorra is pápává lesz s végre vadállatként bujdosik el a tusculumi rengetegbe... Csudás és rettenetes tünemények ezek, melyek azonban

jutó áru? Mennyi továbbá a közös vámerületen megváltott áruból az a mennyiség, amely ezen megváltás után az osztrák ipar által átdolgozva, vagy az osztrák kereskedelem által közvetítve kerül Magyarországra és Bosznia-Hercegovinában fogyasztás alá?

Végül hívja fel a bizottság a nevezett miniszter urat arra, hogy statisztikai adatoknak és a számszerű eredményeknek figyelembevételével természetesen elő egy kimutatást, amely a vám-szövetséggel kapcsolatosan megállapított áttutalási eljárás folytán a szesz, cukor, sör- és ásványolaj-adó visszatérítésére vonatkozó megállapodás szerint ezen cikke fogyasztási adójának visszatérítése címén, a Magyarország javára várható évenkénti bevételi többlet előirányzatát számadatokkal támogatja és mennyiségileg kimutatja. Ugyanezen kimutatásban terjeszse elő a kormány azon adatokat is, amelyekből a kiviteli jutalmak megosztására vonatkozó megállapodás alapján a Magyarország javára az eddigi eljárással szemben várható évenkénti többlet-bevételnek előirányzata megállapítható. Benyújtja: Polónyi Géza.

Barta Ödön hozzájárul úgy Komjáthy, mint Polónyi indítványához s maga is adatokat kér a legutóbbi tíz év alatt a városok és községek által kontrahált kölcsönökről; arról, hogy a két állam vagyona a legutóbbi kvóta-megállapítás óta mennyivel apadt, vagy gyarapodott, hogy hány gyárnak van a másik államban képviselete s mily összegeket küldenek ezek a másik államba, hogy a közös kiadásokból mennyit ruháztak be nálunk és mennyit Ausztriában, hogy a civillistából mennyit költenek itt és Ausztriában és hogy mennyi az áttutalási eljárás folytán Magyarországnak visszatérülő összeg?

Kossuth Ferenc csalákokozik az előtte szólók kéréseire s maga is adatokat kér a két állam fő-termékutáiban a legutóbbi évtized alatt létrejött értékesítésekéről, továbbá a két állam külkereskedelmé, a kivándorlások, a betegségek iránt stb. tekintetében jelenleg fennálló viszonyokról.

Szell Kálmán miniszterelnök megjegyzi, hogy az egész magyar és osztrák közgazdasági és statisztikai irodalmat ide kellene hoznia, hogy a kormány a felhozott összes kérdésekre felvilágosítást adhasson. Elismeri, hogy mindenkinek joga van bármely adatot követelni, de az viszont a bizottság joga, hogy meghatározza, vajon az előterjesztett adatok elégségesek-e a tárgyat illetően, hogy az érdemleges tárgyalást megkezdje. Azok közt, amiket kívánnak, sok olyan van, amit meg lehet találni a számszerű adatokban és a statisztikai kimutatásokban, de vannak oly kívánságok is, amelyekre nézve hivatalos, pontos kimutatásokat adni merő lehetetlenség. Szólok nincs azon helyzetben, hogy ezeknek a kívánságoknak eleget tessenek. A bizottság többsége szerint fog határozni. Azon alapnak az illusztrálására, amelyből a kvóta-bizottság kiindul, minden adat elő van terjesztve, más bizonytalan természetű adatokból eddig nem indult ki a törvényhozás. Polónyi indítványának első részére megjegyzi, hogy az így alakban a vámerület közössége folytán nem teljesíthető; ami pedig az áttutalási illeti, erre nézve a kormány köteleességének tekintni minden lehetőséget a bizottság rendelkezésére való bocsátását. Az áttutalási törvény részben már életbe lépett, a többi január 1-én fog minden körülmények közt életbe lépni. A tárgyalás folyamán

csak azt igazolják, miszerint borzasztó szolgátságban kellett az asszonynak lennie azelőtt, hogy felszabadítása után ekkora botrányokkal szegényítette meg a férfit a közpoker világszakáján. Maradjunk az éjszaka allegóriájánál: éjjel a legerősebb az asszony s akkor leggyöngyösebb a férfi. — Nos a nagy reformációk nem folyhatnak le erős visszahatások nélkül: pár század múlva az Asszony is egyszemélyre jön s megtalálja az újvilágban az őt megillető, férfival egyenrangú helyet. A teremtés egykori ura hiába próbálná többet elnyomni őt — az asszony, ki a Madonna és a Magdolna pártfogása alatt áll, többet nem fél tőle. Már innen a bűnös X. századból halljuk azoknak a troudadouroknak a dalát, kik a mai világnak legkorábbi hajnalán olyan alázatos szépen zengik a Nő diadalát, — kik a férfi megaláztatása után immár nyíltan elismerik, hogy az Asszony a teremtés királynője, ő a szerelem misztikus rózsája, az eszmények fehér liliuma: ő a siralomvölgy földi Madonnája...

Nos hölgyeim, amint látjuk, tarka története van annak, amíg önk a biblia udvariatlan, hogy ne mondjam természetrajzi felfogásából kiküzdötték magukat s azzá a szerelmes titokká, földöntúli rejtelemmé lettek, mely ma a mi polunk és menyországunk felett rendelkezik. A dolgoknál csak a szempont dönt: szörnyetegek ezek a byzanci asszonyok, de ha magam vagyok is e véleményen, kimondom: mikor így a végtelenségig vitték a női szabadságot, más szempontból némiképp a női szabadság előharcosai is lettek. Bennük mutatta meg a felszabadult nő — egyelőre a rosszban — hogy mire képes. Hogy a jóban mire képes, megmutatta azóta... A byzanci császárnők, mint szabadsághősnők, — ugy-e furcsa? Nos igen, — és csak ezen a réven, mint köztűnik a legelső, érdemi meg Theodóra azt a profán aureolát, mely a ravennai mozaikon fénylik bűnösen szép feje körül.

az áttutalási eljárás várható eredményeire vonatkozó adatokat is meg fogja ismertetni a kormány a tárgyalás folyamán a bizottsággal.

Polónyinak, Kossuth megköszönésére és **Komjáthy**-nak indítványait megköszönő felszólalásai s **Matie-kovics** Sándor megjegyzései után **elnök** akként fogalmazza az előzetes kérdést, vajjon az érdemleges tárgyalás megindítását függővé teszi-e a bizottság bármely másféle adatok előterjesztésétől, igen vagy nem?

A kérdés feltevése fölött határoz rövid vita után a bizottság többsége akként határozott, hogy nem kívánja függővé tenni az érdemleges tárgyalást további adatok előterjesztésétől.

Komjáthy és **Barta** tiltakoznak a szavazás így módja ellen s kijelentik, hogy tiltakozásukat esetleg a Háznak is be fogják jelenteni.

Elnök javaslatba hozza, hogy a tárgyalás délutáni öt óráig folytatassék.

Komjáthy tiltakozik ily erőszak ellen.

Szell Kálmán miniszterelnök nem fogadhatja el, hogy erőszaknak lehessen mondani azt, hogy a bizottság két órai tanácskozás után délután is ülést tartson, amely eljárással sűrűsödött előterjesztéseknél más bizottságok gyakorlatában is előfordul. Ha azonban a bizottság holnap önjáratán folytatni a tárgyalást, az esetre kérem szóló, hogy délelőtti fél 11 órától 2 óráig és délutáni 5 óráig tartson ülést a bizottság.

A bizottság többsége hozzájárult a miniszterelnök javaslatához s a tárgyalás folytatását holnap délelőtti fél tizenegy órára tűzte ki.

Ezzel az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Alkudozás a csehekkel.

Budapest, november 27.

A reichsrathban ma szerencsésen véget ért a kiegyezési tárgyalások fölött való vita s meg is választották a vezérszónokokat. Az obstrukció tehát, amelyről az ifjucsehek fenyegetöztek, nem vált komoly veszedelmé. Oka ennek a szerencsés fordulatnak, mint már jeleztük, nemcsak abban keresendő, hogy a csehekre nézve tulajdonképp meglehetősen reménytelen volt az obstrukció, hanem abban is, hogy német részről, vagy legalább a német pártok tudtával tárgyalásokat indítottak a csehekkel, amelyeknek a menete alapos kitérőt nyújt arra, hogy a nyelvrendeletek eltörlése miatt kitört elkeseredett harc el fog simítani és létrejön az a meggyezés, amely egyrésztől kielégíti a csehek, másrésztől nem sérti a német önzérteket. **Dr. Koerber** belügyminiszter közölte **dr. Engel**el, az ifjucsehek pártján vezérével, hogy a nyelvtörvény benyújtására már minden előkészület megtörtént s hogy az *uralkodó* ismeri és helyesli ez új nyelvtörvény alapjait, amelynek leglényegesebb intézkedése az, hogy megadja a cseheknek a cseh nyelv hivatalos használatát a belső ügykezelésben. Cseh- és Morvaország csehnyelvű kerületeiben. A német pártok vezérei a csehekkel folyó tárgyalásokról folyvást informáltak, úgy, hogy német pártkörökben nem tartanak attól, hogy a kormány bármilyen lépést is fog ez ügyben tenni, mielőtt a német képviselőkkel meggyezésre jutott volna. A cseheknek ígért koncesszió tehát a németek beelgyezésével formulázódott, sőt az előzékenység német részről oly nagy, hogy ezt a koncessziót, még mielőtt a nyelvtörvény benyújtására és tárgyalására kerülne a sor, már tényleg megadják, illetőleg a megfelelő intézkedést életbe léptetik. A keresztülvitel módját maga a *Politik* is mellékes kérdéseknek tekinti.

Fontos körülmény, mely a békés elintézésnek szintén egyirányú biztosítéka, az is, hogy a konzervatív nagybirtokosok és az ifjucsehek egy mai ülésükön konstatálták a köztük fennálló teljes egyetértést.

Ecs, november 27.

Az elnök 9:12 órakor nyitja meg az ülést.

Az ülés elején bemutatják a beérkezett iratokat. Ezek között van a kvótaküldetés jelentése, továbbá a közönségek költségeire való hozzájárulásról és az újonc-jutalék érvényességének az 1900-ik évre való meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatok.

Dobernig interpellációt adott be, amelyben az elkobzás korlátozását és új sajtó-törvény betervezését követeli.

A Ház áttér a napirendre, vagyis a kiegyezési javaslatok folytatódó tárgyalására.

Elsőnek **Bianchini** (horvát) szólal fel.

Bianchini horvát nyelven kezdi beszédét, amelyet azonban németül folytatott és a következőket fejtette ki:

Szerinte a szlávokra nézve a *dualizmus* a legnagyobb szerencsétlenség. A dualizmus semmi egyéb, mint centralisztikus németek és magyarok összekövése az összes szlávok és nem magyar nemzetiségek ellen.

Ilyen körülmények között a szlávok ezt a dualisztikus állapotot nem helyeselték és ezért a kiegyezési javaslatokat, amelyek ez állapotoknak igazolását képezték, nem fogadták el a szlávok.

A horvát jobbpárt tagjai szerint sem mint szlávok, de még kevésbé mint horvátok nem járulhatnak oly állapot megszilárdításához, amely 32 év óta megrendíti a monarchiát, azt akcióképtelenné és gazdaságilag képtelenné teszi, a népeket küzdelmekbe sodorja és a szlávokat úgy Ausztriában, mint Magyarországon a szlávok szerepére kárhoztatja. Ha valamely népre a dualizmus halálos csapást mért, úgy határozottan a horvát nép az. Szabadoktól az ottantól a horvátok vérték az európai civilizáció és a monarchia megvédelmében a törökök inváziója ellen.

És mit arattak? A legfeketébb hálátlanságot. A horvátokat egyszerűen odadobták a magyaroknak prédál. A legbutábbak magyar terrorizmus uralkodik Horvátországban, amelyet most a magyar megyék nyújtására súlyosítottak. A horvátok mint önálló nemzet léptek be a monarchiába.

A horvátoknak kötelessége horvát államjoguk alapján a jelenleg szétválasztott Horvátország, Szlavónia, Dalmácia, Bosznia, Hercegovina és Isztriával egyöntetű adminisztráció alatt önálló tartományt teremteni és kulturális céljukat elérni. Ily módon lehetne a monarchiát a magyarok tulkapasztól megvédeni és a monarchia gazdasági érdekeit csakis ilyen alakulás mellett lehet érvényesíteni.

A delegáció elhanyagolása legnagyobb részben a magyar befolyásra vezethető vissza.

A szónok ezután emlékeztet arra, hogy a magyarok nincsenek feljogosítva Ausztriával kiegyezést kötni a nélkül, hogy Horvátországra vonatkozólag a horvátok hozzájárulását megkapják. Ausztria tehát Magyarországgal és Horvátországgal köteles a kiegyezési tárgyalásokat folytatni. Ez nem történt meg.

Az erre vonatkozó tárgyalások jogi alap nélkül jöttek létre. A szónok szerint hiányzik továbbá az osztrák magyar kiegyezés alapfeltétele; a monarchia mindkét részében a teljes alkotmányos állapot, mert Horvátországban nincs alkotmányos állapot; ott csak gróf **Khuen-Hedervary** abszolutisztikus akaratát uralkodik és azért mégis oly érzékenyek a magyarok az Ausztriában uralkodó alkotmányos viszonyok iránt és azzal fenyegetnek, hogy önállóan fogják vezetni a vám- és kereskedelmi ügyeket, ha a reichsrath nem lesz munkaképes. Ezt különben reméljük. (Derültségg.)

A dualizmus további fennállását a monarchia sínyleg meg. Ezt már egész Európa érzi és megszegyenül látvány, hogy az európai sajtó a monarchia fennállásáról és annak felosztásáról már is úgy ír, mint annak idején írtak Törökországban. A horvátok ennél fogva államjogi és jogszempontból, míg Horvátországban a mondott állapotok nem számláltak, a Magyarországgal való kiegyezés ellen fognak harcolni, mert különben hazájukat: Horvátországot árulnák el. Ezt pedig nem akarják és nem fogják sohasem tenni. (Hosszantartó éljenzés és taps a horvátok és az ifjucsehek padjain.)

Azután újra horvát nyelven folytatja és fejezi be beszédét. — 4 óra 20 percek — elvtársai és az ifjucsehek tetszésétől és tisztaíró kísérve.

Berner (szociáldemokrata) mindenképp az ifjucsehek magatartását támadja, akik burkolt obstrukció üznek, de maguk sem tudják, hogy mit akarnak. Obstrukciónak a választóiól való feltűnésben. Kérésbe vonja, hogy a Ház képes volna hasznos működésre, mert nem képes megadni Ausztria népeinek azt, amire szükségük van. Azután a kiegyezésről beszél, melynek nem akadt védője. Ha azonban szavazásra kerül a dolog, mégis el fogják fogadni, mert a németek, akik két évig küzdöttek ellene, most alig várják, hogy keresztülvihessék. Ebben a Házban csak a *dinasztia* akaratát uralkodik. A kiegyezési mű sok részében korhadt. Be kell állania a reakciónak, mert oly állami intézmény, mely minden tíz évben kérdésessé válik, állandóan fenn nem tartható. Azután a delegáció intézményét kritizálja. A legközelebbi napokban egybeülő delegációk nagy összegetek fognak megszavazni: a képviselőházat azonban meg sem kérdezik. A kvóta-kérdést illetőleg kijelenti, hogy a szociáldemokraták nem nyugodhatnak bele a kvóta-küldetés által javasolt kvótárányba. A kvóta csekély emeléséért a magyarok tulságos kompenzációkat kapnak a bankkredésben és az áttutalási eljárásban, úgy, hogy a mostani kiegyezés voltaképpen meg kedvezőbb reájuk nézve, mint az előbbi. Végül kijelenti, hogy pártja ellene fog működni minden kísérletnek, melynek célja, hogy a kiegyezés fölött való szavazást megakadályozzák, hogy aztán azt mondassák, hogy a kiegyezést oktrojálták; mert az ő partja azt akarja, hogy a lakosság ebben a kérdésben tisztán lásson.

Kern (katolikus néppárti) a vita beérését indítványozza, amit el is fogadnak és vezérszónokokká Mastalkát (pro) és Kaisert (kontra) választják meg.

Gross panasolja, hogy a legutóbbi ülés gyorsíró jegyzőkönyvében két irat a Ház sok tagjára nézve érthetetlen nyelven van felvéve és kérdi, miért nyomta le az elnök ezeket az iratokat az interpellációk közé és hogyan gyakorolta ez iratok tekintetében a hataskörében álló cenzurát. (Nevetés az ifjucsehek padjain.) Mely intézkedéseket szándékozik tenni az elnök, hogy a egyzőkönyv érthető maradjon mindazok számára, akik nem tudnak az osztrák állam összes nyelvein.

Az **elnök** utal a legutóbbi ülésen egy ilyen kérdésre adott válaszára. Mindenki, aki nem bírja teljesen a német nyelvet, annyilyen is interpellálna. (Tetszés az ifjucsehek padjain.) Igaz, hogy ő nem tud csehül, de elegen vannak a képviselők közt, akik tudnak. (Elnök tetszés az ifjucsehek padjain.) Ő az interpelláció tartalmát elmondatta magának Horica képviselővel és így nem volt oka ezt az interpellációt el nem fogadni; épp oly kevésbé, mint a hogy nincs joga barkinek megtiltani, hogy anyanyelven beszédet mondjon. (Tetszés az ifjucsehek padjain.)

A legközelebbi ülés holnap délelőtti 11 órákor lesz.

Bécs, november 27.

A helyzet ma se változott. A kormány folytatta tárgyalásait az ifju-csehekkel. Gróf Clary ma Engellel és Paczakkal érkezett. De német körökben azt hiszik, hogy Clary és a csehek közt nem jött megállapodás létre. Hogy mily bizonytalan a helyzet, kitűnik abból, hogy a jobboldali parlamenti bizottsága, melynek ma kellett volna összeülni, kétszer elhalasztotta ülését, másodszer holnapra. Az ifju-csehek különben követeléseikkel a személyi térről léptek és most már csak tárgyi engedményeket követelnek, nyilván csak azért, hogy választók előtt igazolhasák magukat. Holnapra egy új obstrukciós eszköz megkísérlését tervezik, hogy ismét egy napot elfejezőljenek.

Bécs, november 27.

Ifju-cseh részről a következő kommunikék adták ki: Az ifju-cseh klub mai ülésén megjelentek Schwarzenberg Frigyes herceg és gróf Czerny képviselők, a konzervatív nagybirtokosság tagjai. Az előbbi felszólalt és azt az óhajtát fejezte ki, hogy meg is merje az ifju-cseh képviselők valódi gondolkodását. A vita után konstataálták, hogy nincs ok arra a fellelésre, hogy a két klub viszonyában változás állott volna be, ellenkezőleg újlag biztosított a két klub teljes egyetértése.

Bécs, november 27.

A kvóta-küldöttségnek a képviselőház mai ülésén előterjesztett jelentése ismerteti a két küldöttség tárgyalását és végül ezt mondja: Ahhoz a körülményhez, hogy ninesenek alapelvek a hozzájárulás arányának megállapítására nézve, hozzájárult még az is, hogy most a kormányok sem egyeztek meg a számítás alapjául veendő táblázatokra nézve és hogy azok a kimutatások, amelyek az átmenő tételekről és a két államban egyoldaluan szedett adókról szólnak, amelyek a magyar számítás módszer szerint nem tudhatók be a számítás alapjába, egymástól nagyon eltérnek. Ezáltal sem sikerült sem a kormányoknak, sem a küldöttségeknek az igazságos követelményeknek megfelelő számításra nézve meggyezniük. Az osztrák küldöttség azt a határozott meggyőződését fejezi ki, hogy a minisztériumoknak kötelességük ebben az irányban változást létrehozni s azért felszólítja a kormányt, hogy idejekorán határozott normákban állapodjék meg Magyarországgal a közös ügyekhez való hozzájárulási arány kiszámítására nézve.

A háború.

Budapest, november 27.

Buller tábornok angol főhadvezér Natálban van; nemcsak hogy Durbanba érkezett, hanem onnan el is indult és ez idő szerint már Pietermaritzburgban van, míg másrészt Joubert tábornok nyilván belátva hogy nagyon is hosszú vonalra nyújtotta el a boer sereget, hátrább vonult, hogy koncentráltabb erővel vehesse fel a harcot az angolok ellen, akik Estcourton alul máris egyesültek és Ladysmith felé igyekeznek. A döntő ütközet tehát már a közelebbi időben várható. A nyugati haretéren szintén elég kedvezőnek látszik az angolok helyzete, akik a belmonti összecsapás után mindjárt másnap újabb sikeres harcot vívtak. De maga az a tény, hogy az első ízben visszavonult ellenség másnap újra előbök vetette magát, arra mutat, hogy az angoloknak lépésről lépésre kell kiküzdeniök a Kimberleybe vezető utat és eddigi sikerök jórészt nyilván csak annak tulajdonítandó, hogy a boerok haderejének tetemes része van lekötve Mafekingnél és Kimberleynél.

Mai távirataink a következők:

(Az angolok előrenyomulása.)

London, november 27.

A Daily Telegraphnak jelentik Estcourtból tegnapi kelettel: A Mooi-riveri angolok ma reggel Frereben egyesültek Hüdyard tábornok csapataival, amelyek most ott a szabadban táboroznak. Ugyanennek a lapnak azt jelentik Pietermaritzburgból tegnapi kelettel, hogy Buller tábornok tegnap este odaérkezett.

Durban, november 27.

Estcourttal ismét helyreállították a táviró-összeköttetést. A Mooi-Riverből kiküldött földérítő csapat még nem érkezett vissza.

Estcourt, november 27.

Joubert tábornok Mooi-Riverből visszavonul Ladysmith felé.

London, november 27.

Estcourtból jelentik, hogy a boerok visszavonultak Colenso és Ladysmith felé.

Estcourt, november 27.

Az angolok ma este Frere felé indultak. A vasuti hidat elpusztítva találták. Az angolok már hat helyen kijavították a vasuti vonalat. Az ellenség sietve vonul vissza.

Durban, november 27.

A Natal Advertisernek egy estcourti távirata szerint az angolok parancsot kaptak az általános előnyomulásra. A távirat hozzá teszi, hogy a csapatok hangulata lelkesült. Egy elfogott boernál Krügernek Jouberthez intézett táviratát találták, amelyben azt mondja, hogy a boerok Belmont mellett 10 halottat és 40 sebesültet vesztek. Hogy a boerokat megnyugtassák, szükségesnek találták, hogy Warrenstown felé és Natalban visszavonuljanak. A lap abban a véleményben van, hogy Joubert valószínűleg azért vonul vissza, hogy az angolokat megakadályozza a Tugelán való átkelésben. A Terrible hadihajóról vasárnap este egy tengerész-osztály ágyúkkal elindult Durbanból a sebreghéz.

(A nyugati harctérről.)

London, november 27.

Az újságok a graspani csatát nem tekintik az angol csapatok győzelmének s a legjobb esetben is csak azt merik remélni, hogy a csata eldöntetlen maradt.

London, november 27.

Methuen tábornok azt táviratozza, hogy 25-ikén hajnalban előrenyomult és Graspannál egy 2500 főnyi katonaságból, 61 ágyúból és 10 szőrőlövővegből álló ellenséges hadosztályra bukkant. Reggel hat órákor ütközetre került a dolog. Az ágyúk megkezdtek a tüzelést és shrapnelekkel lövöldöztek, mignem úgy látszott, hogy a boerok elhagyták a magaslatokat. Erre a tengerész-katonaság és a gyalogság intézett rohamot. Heves harc után, amely délelőtt tíz óráig tartott, bevették a magaslatokat. A boerok egy pontra vonultak vissza, ahol a 9. lancier-ezred foglalt állást, hogy a boeroknak elvágja útjukat. A távirat feladásakor ennek a mozdulatnak az eredménye még ismeretlen volt. A tüzérség rögtön hasznára fordította a boerok visszavonulását. Az ütközést elején ötven boer támadta meg az angol utóvédet, de a testőrdandár, amely a szárnyat fűdözte, visszaverte őket. A tengerészeti dandár vitélű küzdött s nagy veszteséget szenvedett. Részleteket még nem tudunk. A boeroknak, akik keményen ellentálltak, valószínűleg nagy veszteségük volt. Amennyire eddig tudjuk, harmincegy boer esett el s negyvennyolc sebesült meg. Egy helyen ötven döglött lovat találtak. Az angol hadoszlop egy napig Graspannál marad, hogy pihenjen s élelmét és lőszerait kiegészítse.

A csütörtöki ütközetről Methuen tábornok még a következő részleteket jelenti: Tudjuk, hogy 81 boer esett el. A boeroknak 64 kocsiját elégettük és 750 lövedéket, 50.000 töltényt és nagy mennyiségű puska-por pusztítottunk el. A boerok tüzérségét Albrecht vezette, főparancsnokuk pedig Delivery volt.

Fokváros, november 27.

A boerok bevették Stornberget.

London, november 27.

A 9. angol ulánus-ezred sorsa még mindig bizonytalan. Ezt az ezredet a graspani csata előtt kiküldték, hogy a boerok visszavonulását elvágja. Attól tartanak, hogy az ezredet ugyanaz a sors érte, mint a 18-ik huszárezredet.

(A fokföldiek.)

London, november 27.

Sauer fokföldi vasuti miniszter, akiről tudvalevő, hogy a transvaalakkal szimpatizál, figyelmeztette a fokföldi hollandusokat, hogy őrizkedjenek a fölkélestől s egyuttal az angol kormány nevében amnesztációt ígért azoknak, akiknek még idejekor eszükbe jut brit állampolgárságuk.

Amszterdam, november 27.

Fokvárosból jelentik, hogy Krüger tárgyalt az afrikanderek vezérével, Hofmayerrel, aki följajánlotta, hogy a békétárgyalás megkezdése végett fegyverszünetet fog kieszközölni. Krüger elutasította az ajánlatot s azt mondta, hogy a fegyverszünetből csak az angolok huznának hasznót, akik ezalatt befejeznék fegyverkezésüket.

(Krüger állapota.)

London, november 27.

Krüger diabetezben aggasztóan megbetegedett.

A Daily News-nak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Megbízható pretóriai magánjelentés szerint Krüger elnök állapota aggodalmat kel.

HIREK.

Budapest, november 27.

— BUDAPESTI NAPLÓ. November 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Lukács Béla, a párisi kiállítás m. kir. kormánybiztosá több napi párisi tartózkodásáról ma visszatért a fővárosba.

— Sturm Albert kiténtetése. Sturm Albertet, a Budapesti Tudósító szerkesztőjét, aki szépirodalmi munkásságával is előkelő nevet vívott ki, újabb kiténtetésben részesítette a király. Ugyanis elfogadta Im Manöver-Kaiserzett című dolgozatát a cs. és kir. családai hitbizományi könyvtár részére és egyuttal elrendelte, hogy ez alkalomból legmagasabb közönete az érdemes írónak tudtul adassék.

— Kevesebb és olcsóbb a szigorlat. Az orvos-egyetemen ez ideig nagyon sok tehetséges és végzett növendék nem tehetette le a szigorlatát azért, mert a szigorlati díjak túlságosan nagyok voltak. Olyan nagyok, amilyeneket a külföldi egyetemeken egyáltalában nem ismernek. Az új szigorlati rendszer javít ezen a szegénységgel üzőtt régi visszaéléseken. Leszállította a díjakat a minimumra s az öt szigorlat helyett is csak három kell letenni ezután. Kettővel kevesebbet, mint eddig. Azonkívül még egyéb okos reformra is készülnek az orvos-egyetemen. Tudniillik kevés a magyar könyv, amiből tanulni lehet, a hiányosságon tehát úgy segítettek az orvosi fakultás hallgatói, hogy eljártak azokra a kurzusokra, amelyeket a tanársegédek tartottak. Csak-hogy ezek a kurzusok csak vagyonszemberek számára tartattak, sok pénzbe kerültek és kerülnek még ma is, tehát ki volt szorítva belőlük a szegény diák. Ezen a bajon most olyanformán akarnak segíteni, hogy a tanársegédek — persze megfelelő díjazás ellenében — kötelezik a kurzusok tartására s az előadásokat nyilvánossá és ingyenesé teszik.

— A rektor hírdetménye. P. Thewrewk Emil, az egyetemi rektor tegnapelőtti hírdetményt tett közzé az egyetem fekete tábláján s a kvotaellenes mozgalomtól óva intette az ifjuságot. Ez a hírdetmény néhány lapban vasárnap reggel megjelent s a hírdetmény e szövegében benn volt az is, hogy művelt ifjakhoz nem méltó a népgyűlésen részt venni. A népgyűlés bejelentői: Hentaller Lajos képviselő, Dienes Márton szerkesztő és dr. Schweighoffer Ferenc ügyvéd ezt a kitélt sértőnek találták s ma délelőtt a Ház folyosóján megbeszéltek, hogy provokálják miatta az egyetemi rektort. A függetlenségi és 48-as párt részéről pedig Pichler Győző interpellálni akart. Wlassics miniszternek ez tudomására jutott s rögtön telefonáltatott Thewrewk rektorért. A rektor kijelentette, hogy a hírdetmény téves szöveggel jelent meg az újságokban s bemutatta a következő eredeti szöveget:

A legnagyobb elismeréssel kinyilatkoztatom, hogy az egyetemi ifjuság, mely 5500-nal több hallgatóból áll, egészen véve műveltségéhez méltó magaviseletet tanúsít s nagy tévedés, ha egnéhány egyetemi hallgató miatt az egész egyetemi ifjuságot a tüntetők körébe keverik. Épp ezért biztos vagyok benne, hogy az a hír, miszerint a vasárnapra tervezett népgyűlés tüntető mozgalmaiból csak az egyetemi ifjuság is csatlakozik, csalódáson alapul.

Ha mindameillet mégis akadnának olyanok, kik az egyetemi szigorú szabályzatai ellen véténeek, jóskoról előre figyelmeztetem, hogy egyedül maguknak tulajdonítsák, ha az egyetem ezen szabályzatok megszegését, melyekre fogadalmat tettek, hogy azokat mindenkor hiven megtartják, a lesgzigorubbann fognak büntettni. Budapest, 1899. november 21-én.

Thewrewk.

Az egyetemi rektornak ezen felvilágosító nyilatkozata után a népgyűlés bejelentői elálltak a provokálástól, Pichler pedig az interpellációtól.

— Ujságróló szerzetes. Párisból írja levelözönk, hogy Combes hírlapíró és talantomos regényíró belépett az asszumpcionista szerzetesek közé. Tegnapelőtti tett fogadalmat. Combes nagy rojalista, s így érthető, hogy az asszumpcionistákat kereste föl, akik erősen bele vannak keverve a most folyó összeesküvés pörbe.

— Egyetemi alkalmazások. Az orvoskari tanári testületnek harmadik ülésében egyetemi alkalmazást kaptak: dr. Benedikt Henrik díjazott gyakornok az I-ső belgyógyászati klinikán, állásában III-ik tanársegéddel címmel meghagyatott; dr. Lengyel Loránd az I-ső belgyógyászati klinikához, dr. Bezskeft Ármán a községtani intézethez díjazott gyakornokka, dr. Halka Lajos a II-ik sebészeti intézethez díjazott műtő-növendékké megválasztott. Dr. Tóth István I-ső tanársegéd a II-ik szülő- és nőbeteg-klinikán, dr. Blaskovics Fridolin I-ső tanársegéd a szem-klinikán, dr. Scholtz Kornél II-ik tanársegéd szintén a szem-klinikán állásukban továbbra meghagyatnak, dr. Szőke

Gyula és dr. Török Ervin szem-klinikához, dr. Péchy Henrik a II-ik belyógyászati klinikához, dr. Póór Ferenc a bőrkórtani-intézethez, dr. Cserey Zsigmond a fogászati intézetbe díjazatlan gyakornokká, dr. Widdé Bertalan az I-5 sebészeti klinikához díjazatlan műtő-növendékké megválasztattak.

— **Zónarendszer Olaszországban.** Rómából jelentik, hogy *Lacava*, a közmunkák minisztere az összes vasúti igazgatókat értekezletre hívta egybe, mert olcsóbbá akarja tenni a vasúti utazást. Egyelőre csak a jegyek árát szállítják le, de a miniszternek az a célja, hogy a Baross-féle zónarendszeri honosítja meg az olasz vasúton.

— **Joubert tábornok a háborúrol.** Cinikus észszel, pusztá stratégiai és taktikai tudással nem lehet kellőképpen megérteni a boerok erejét. Az ő erejük ugyanis — irott bizonyíték is van már ennek — nem fizikai, nem numerikus erő. Éppen egy hónapja *Joubert* tábornok ezzel a keltezéssel, hogy: — *Ladysmith* előtt, levelet írt egy angolországi barátjának és ebben az intim írásban elmondott sok olyan dolgot, amelyet a haretéri tudósítás, még ha ugyanazt mondja is, csak nagyon, nagyon halványan jeleníthet meg. Az angolok készülődéseiről 1896 óta tudtak a boerok és rögtön belátták, hogy itt egyedül csak a fegyverkezés használható. Tudtuk ugyan — írja *Joubert*, — hogy ellenünk kezdett pusztító hadjárat az összes európai népeknél a legnagyobb megbotránkoztatást fogja kelteni, de azt is tudtuk, hogy intervencióra egyetlen nemzet sem fogja magát elhatározni. Anglia kardesörtetése, Anglia hatalmas flottája annyira megfélemlítette még a legerősebb hatalmakat is, hogy nem mernek tiltakozni az angolok aljas földéhsége ellen, még ha saját érdekük szenved is miatta. A fegyverkezést a boerok titkolták az angolok előtt, az angolok kémeinek csupán az elavult tüzérség anyagába engedtek bepillantani. A tábornok szembeállítja a hadakozó felek erejét, de az angol tulerő nem eji kétségbe. Szívem mélyében meg vagyok győződve, — írja — hogy győzni fogunk. Ez a diadalmas reménységün vonul végig az egész levélben. olyan gerilla-háborút lát lelkiismeretével a hadvezér, amelynél véresebbet nem ismer a világtörténelem és amelyet az angolok csak kevés ideig tudnak elviselni. A szabadság himnusza lüktet minden boer katona vérében, a vallás mellett a haza a legszentebb java a boer népek. Győzni vagy meghalni — nem zászlokra írta ezt a boer nép, hanem az anyatejjel szivta magába az imádat és rajongást hazájáért és szabadságáért. A hadvezér mondta ezt... *Ladysmith* előtt...

— **Főlemelt épület.** A városligeti közlekedési muzeumot kiemelték az alapjából, hogy a facölöp fundamentumot tartósabb anyaggal cseréljék ki. Amikor a közlekedési muzeumot, amely a millenniumi kiállítás közlekedési csarnoka volt, építették, nem gondoltak arra, hogy ez az épület évtizedekig álljon s a sűppedéses talaja fenycölöpöket vertek le. Idők folyamán ez a cölöpözés megromlott s most attól tartottak, hogy a csarnoknak a kupolás része tönkremegy. A magyar államvasutak igazgatósága és műszaki férfai több ízben tanácskoztak *Hauszmann* Alajos műegyetemi tanárral, aki annak idején az épületet építette s így állapotott meg az igazgatóság egy amerikai építész-vallalattal, amely azt javasolta, hogy az épület kupolacsarnokát alapjaiból emeljék föl három-négy centiméter magasságra s az alapozás alatt levő facölöpöket cseréljék ki, vagy más uton-módon javítsák meg. Csakhamar hozzáálltak a munkához. A munkát *Horváth* Gyula magyar mérnök, az amerikai vállalkozó cég egyik tagja és *Hauszmann* Alajos vezetik. Már három hét óta tart s még három-négy hét kell, hogy bevégezzék.

— **Csernucky.** A hamisító vezérkar utolsó ütőkártyája volt az érdekesítő nagy játszmában *Csernucky* ur, a „Lazarovich-dinasztia sarjadéka.” Leghíresebb szereplése óta sok minden kitudódott róla, ami *Rocheport-Drumonték* szemében is diszkreditálta az ellúllott osztrák katonatiszt szavahítségét, de egyik se csattanósbabban, mint mostani foglalkozása. A derék ur most a pápa által adományozott címekkel kereskedik. Az emberek hiúsága igen szép jövedelmet biztosít neki. Legutóbb egy *Rocco Zepino* nevű embernek 15,000 frankon liferált valami hangzatos címet és a „száműzött fejedelmi sarj” már előre lefogta magának közvetítő díjképpen a vételár 87 fét százalékát, úgy hogy a pápai udvarnak maradt is, nem is a 15,000 frtból. Nagyon valószínű, hogy *Csernucky* e miatt újra meggyűl a baja a bírósággal, keserű csulodásul a kardesörtöt hamisítóknak.

— **Eteteg ezredes.** Bécsből jelentik, hogy az ott állomásozó 8-ik számú utas ezred parancsnoka *Hoppe* Alajos ezredes, akit csak néhány nappal ezelőtt állítottak az ezred élére, idegijába esett s mivel környezete aggodni kezdett miatta, elmeorvógyógyintézetbe szállították.

— **Adóbélyeg.** Az adófizetéssel nagyon sok a baj még akkor is, ha a megadóztatottak módjában van az, hogy fizessen. A hónap nének napján valósággal tömegek ostromolják az adóhivatalok pénztárait s ha még tizakkora lenne a helyiség és tizszerte nagyobb személyzet volna hivatva ellátni a munkát, akkor se juthatna hozzá mindenki ahhoz, hogy lerója a kötelezettségét. Az adminisztráció is nehézkes. Asztaltól asztalhoz, hivatalnoktól hivatalnokhoz kell menni, míg odáig jut az ember, hogy fizethet. És sok adóhatalmúnak és sok fölösleges költségnek meg leltációinak semmi egyéb oka nincs, mint ez az állapot. Belátták már ezt a miniszteriumban is s a pénzügyminiszter budgetbeszédjében is megemlítette, hogy az adófizetés módját megkönnyíteni szándékozik s azt vette tervbe, hogy az adópénzek közvetítésére a postatakarék-pénztárt használja fel. Az ügy rendezésének ez a módja se lehet azonban tökéletes. Posta sincs minden községben s éppen a központoktól távol eső és jelentéktlenebb helyekben nincs, amelyeknek népe sokszor egy napjáról kénytelen bemenni az adójával az adóhivatalba, hogy ott aztán — ne tudjon fizetni. Segítségére jött azonban a miniszterium igyekezetének egy — és itt ne tessék nevetni — egy pipametsző, egy *Deusch* Ede nevezetű ötletes ember, aki kész tervvel állott elő arra nézve, hogy hogyan lehet megkönnyíteni általánosan mindenfelé, még a legutolsó faluban is az adófizetés módját. A tervvezet egy nagyjában ez:

A kinestár kiadna ugynevezett adóbélyeglapokat, melyeket a dohánytözsédek, banküzletek, vagy erre a célra felállítandó elárúsító helyek árusítanának el, úgy, hogy a közönség bármikor és bármely kis faluhelyen is hozzáférhetne az adóbélyeglapokhoz.

Kibocsátana pedig a kinestár adóbélyeglapokat, melyek 1—10 fillérig, 1 koronától 10 koronáig, 10—20—30 stb. koronától 100 koronáig s esetleg nagyobb összegekről szólnak.

Az adóbélyeglapok egymástól elválasztható két részből állanak. Az egyik részre írja az adófizető a nevét, foglalkozását, lakását, a másik részre szintén ráírni köteles a nevét, vagy e rész egy számmal volna ellátva, amely szám az adóbélyeglap másik részére is rá volna nyomtatva. Ha már most valaki adót akar fizetni, például 26 frt 15 kr, vesz egy tözsdében 26 frt 15 kr. áru adóbélyeglapot, kitölti és azt a részt az adóbélyeglapnak, melyre a nevét írta, beküldi az adóhivatalnak, vagy pedig átadja az adóhivatalban. Az adóhivatalban az ilyképp befizetett adó egyszerűen elkönnyvelhető: ki a mennyi áru adóbélyeglapot küldött be, vagy adott át, annyi befizetett adót irnak az adóhivatalban a javára. Viszont annak, aki a befizetést ily módon teljesítette, a befizetés igazolásul kezében marad az adóbélyeglap másik fele. Ha például az adóbélyeglap megfelelő része nem érkezett be a postán az adóhivatalba, vagy ott eltűvedt s így a bezetett adót nem könnyvelték a befizető javára. A befizető akár a végrehajtó előtt, akár más adóközeg előtt az adóbélyeglap nála maradt felével igazolhatja a befizetést. Esetleg nagyobb ellenőrzés okából kötelezni lehetne az ily módon befizetést teljesítőket, hogy az adóbélyeglapot, még mielőtt két részre választatnék, mindkét részen a befizető nevével lássák el és a postahivatalokban vagy az adóhivatalokban lebélyegeztessék. E módnál aztán nem lehet kétséges, hogy ki és mennyi adót fizetett be és a befizetőket mindig biztosan igazolhatják a fizetést.

Ez a tervvezet arra mindenesetre eléggé jó és elégséges új, hogy az alapján tovább lehessen gondolkozni a kérdés felett. Hiszszük, hogy lehet a dolgot még egyszerűbbé is tenni — s bizonyára ez az igyekezet.

— **A nemzetközi orvosi kongresszus.** A legközelebbi nemzetközi orvosi kongresszus tudvalevőleg Párisban lesz s erre minden művelt nemzet szakférfait meghívta a francia végrehajtó bizottság. A kongresszus, amelynek 27 alosztálya van, meghívta a magyar orvosi testületet is, amelynek bizottsága a napokban alakult meg, s annak elnöke dr. *Perták* Ottó egyetemi tanár, alelnöke *Csatáry* Lajos miniszteri tanácsos, főtitkára dr. *Korányi* Sándor. Választottak még három titkár s huszonhét választmányi tagot. A magyar nemzeti bizottság felhívja részvételre az összes szak- és politikai napilapokat, körházigazgatókat, egyetemi tanárokat tiszti- s megyei főorvosokat s szakértőket. A tagsági díj 14 forint, amelyet dr. *Demjanovich* Emil penzhatárosnak kell küldeni. A kongresszus tagjai számára a francia vasutak 50% engedményi adtak, s ezt valószínűleg az osztrák és svájci vasutak is megadják.

— **Harmadéves jubileum.** *Köszeghy* Antal királyi tanácsos, pénzügyi főtanácsos, az országos kataszteri felmérés főnöke s a pénzügyminiszterium XXI-ik ügyosztályának előadója tegnap tartotta állami szolgálatának harmincéves jubileumát. A hatáskörébe tartozó hivatalokból üdvözlésére az ország minden

részből összesereglettek tisztelői. Az ünnep első része a pénzügyminiszteriumban folyt le, ahol *Antalfy* központi felmérési felügyelő lelkes szavakkal tolmácsolta a tisztikar szerencsekívánatát. A másik része az ünnepelőknél az István főherceg szállóban folyt le, ahol 80 területű banket volt, amelyen az első felkészítőt *Zárday*, az államnyomda igazgatója mondotta az ünnepeltre.

— **A Pazmaneum új épülete.** A *Pázmány* Péter által 1623-ban Bécsben alapított papnevelőintézet, melyben az ország legkiválóbb papnövendékei nyerik kiképzetésüket, nemskora új épületbe költözik, amely a napokban jutott tétő alá. A régi ház, mely 330 éven át szolgált hajlékuk a lelkes magyar ifjaknak, nemcsak, hogy nem felelt meg már többé rendeltetésének, hanem az 1884-ben épült új egyetemelő is nagyon távol esett. Ezt indította *Vasary* Kolos bitoros-hercegprimást arra, hogy gróf *Széchenyi* Miklós intézeti kormányzóknak megadja a felhatalmazást egy új, a modern pedagógiai kívánalmaknak minden tekintetben megfelelő ház építésére. Gróf *Széchenyi* az aránylag rendkívül olcsón megvásárolt 2000 négyszögmeternyi telken *Czigler* Győző egyetemi tanár tervei szerint építtette fel, kizárólag magyar anyagból, magyar iparosokkal az új *Pázmáneumot*, mely már a jövő év nyarán át lesz adható rendeltetésének. A kormányzó fáradhatatlan buzgóságának érdeme, hogy a hatalmas intézeti házban a legkülönbözőbb igényeket tökéletesen kielégítő lakást kapnak azok az ifjak, akik hivatva vannak a császárváros egyetemén becsületet szerezni a magyar nének.

— **Bélekéből a csatába.** *Péternárról* írják: Két magasrangú orosz katonatiszt, akinek semmi különös oka sincs arra, hogy rangját, amelyért egész életén át küzdött, elveszítse — kilépett a hadseregből és *Joubert* tábornoknak, a boerok fővezérének parancsnoksága alá szegődött. Az egyiknek *Godnetzki* a neve és alezredes a testőrségnél. A másik *Seletz* tábornok, a *grodnói* huszárok parancsnoka. Mind a ketten utnak is indultak már.

Miért? — Ki tud belelátni két nagy orosz katonának a lelkébe, ahol ilyen ideák fogamzanak meg?

— **A Mocenigo ügye.** Ugy látszik, hogy komoly kellemetlenséget akarnak csinálni a *Mocenigo* ügyéből az olasz irredentista hajlandóságú újságok. Még mindig szenvedélyesen cikkeznek az olasz zászló megsértéséről és Ausztria perfidiájáról s valóságos nemzeti vértanúvá avatják a *Mocenigo* fedelőtlen elfogott két olaszt. Ez a hajszá bizonyos presenziót gyakorol az olasz kormányra, s nem engedi meg, hogy az Ausztriával folyó békéltető tárgyalások simán végződjenek. A rival incidens még mindig nincs elintézve. A legnagyobb nehézségeket az okozza, hogy az osztrák-magyar külügyminiszterium nem akarja elismerni, hogy a rival hatóság megsértette a konzuláris egyezményt. *Visconti-Venosta* olasz külügyminiszter azt követeli, hogy az elégtétel kezdete az legyen, hogy bocsássák szabadon az elfogott *Belfanti*, amit azonban az osztrák kormány nem akar teljesíteni, hanem be akarja várni a rendes eljárás végét. A kérdés tisztázásának nehézségét az is jellemzi, hogy gróf *Nigra* bécsi olasz nagykövét valószínűleg megszakítja szabadságidejét és visszatér Bécsbe. Az olasz sajtó, élén a *Tribunával* még mindig szenvedélyesen tárgyalja az ügyet. A *Tribuna* konstátja, hogy Bulgáriában több ízben menekültek rovott előéletű emberek az osztrák hajókra, de sohasem engedték meg a bolgár hatóságoknak, hogy a hajóra tegyék lábukat.

— **Panama Belgrádban.** Szerbia egészen modern állam lesz nemskora. Már panamája is van. Belgrádban egy *Stefanovic* Nikola nevezetű magasrangú állami hivatalnokot kiesaptak az állásából, mert rájöttek arra, hogy egynémely visszaéléseket követett el a közpénzzel. (Pedig olyan kevés odalenn a közpénz.) A fogasztási adóhivatal főnöke, egy *Szimics* nevű urat pedig letartóztattak. Már eddig is több mint százezer frank hiányszógot fedezett föl az elkezelése alatt álló pénzekben. Azt hiszik azonban, hogy sokkal nagyobb az elsikkasztott summa. S Belgrádban valóságos párisias panamaliz dühöng.

— **Inkvizíció a sinylők házában.** Rémgörényből illó az a kegyetlenség és durva haszonlesés, amelyről a párisi rendőrség most rántotta le a leplet. Páris egyik legjobb hírből álló sinylők házáról kiderült, hogy az állítólag a humanizmus szolgálatában álló intézetet *Kerien* Ives-Marie franciskánus barát, a vezető, a legborzasztóbb gazságok véghezvitelére használja föl. *Kerien* kolduló barát korában olyan jámbor ember hírére tett szert, hogy Páris arisztokratái örömes adták hozzá beteg, elvénhedt családtagjaikat, mikor a volt franciskánus sinylő-menedéket nyitott. Mihamar kétszázra is felment az intézet lakóinak száma, akikért busás summákat fizettek rokonok. Nagy volt a kolduló barát becsülete: vallásosságáról tö-

tékonyaságáról, emberszeretetről csodákat beszéltek. A páter jó híre egyre tovább terjedt, míg végre panaszok kezdettek ellene fölhangozni. A menedék lakói, ügyefogyott, gyámolatlan vén emberek, keservesen panaszkodtak el atyafiáknak, hogy irtalmatlanul bánik velök az a sinylödök és elhagyottak apja. Zsarolja, csalja, bántalmazza, kinozza őket. De nem hitte senki a szavukat, mig nem *Lefrançois* asszony révén megtudták dolgot a hatóságok is. Orvossal vizsgáltatták meg az intézet lakóit s az orvos megállapította, hogy a szegény öreg emberek testén súlyos sérülések nyomai látszanak. *Lefrançois* asszonyt *Crozet* ápoló nappal székéhez, éjjel ágyához kötözte, azzal az ürügygel, hogy a szegény öregasszony örült, holott az orvos megállapította, hogy teljesen ép eszű. Kiderült, hogy a mi pénzküldemény érkezett a betegek számára, a páter elcsikkasztotta. Egy 85 esztendőes öreg asszonyt arra kényszerített Kerien, hogy 20.000 frankot fizessen az intézetnek, azután hogy menjen feleségül az egyik ápolóhoz. Az ápolók egy részét Kerien idejekorán megszoktette, hogy terhére ne vallhassanak, a többit azonban le tartóztatták s most vallatják őket. Kerien még szabadon jár, a leleplezéseknél azonban úgy látszik nincs végük.

— **A tulvilág.** Baselben most avval vesződik *Reinhardt* tisztelendő ur, aki mellesleg inkább nyomdatulajdonos mint lelkész, hogy ki akarja sütni, vajjon ismeri-e a biblia a tulvilágot. A kérdés rendkívül fontossága s az az óriási haszon, mely e kérdés eldöntéséből az emberiségre hármlani fog, oly nagy érdeklődést keltett, hogy *Reinhardt* tisztelendő ur tegnapi felolvasására ezrével tödültek az emberek. A nagyszámú közönség előtt aztán kimutatta Reinhardt, hogy ezek a fogalmak: „az ég”, „a pokol”, „a tulvilág”, „a lélek” teljesen ismeretlenek a biblia előtt. A pokol szó egyszerűen rossz fordítása a biblia egyes kifejezéseinek, a mennyország, a lélek halhatatlanságáról és az anyagtelen égről szóló mesék a pogány vallások termékei. Mindezt elmondta Reinhardt ur, a nagy materialista. De egyet elfeledett. Azt, hogy minek vesződik egy vérbeli materialista az éggel és tulvilággal?

— **A cirkusz szatirja.** Egy hollandiai város nagy cirkuszában óriási sikereket arat mostanában egy bohóc. Négy számmal lép föl minden este s mutatványa a következőképpen folyik le. Legelőször is kivonul a négy császi a porondra, párosával. Az egyiknek amerikai zászló van a fejére erősítve, a másiknak angol, a harmadiknak francia, a negyediknek német. Mind a négy egy sorba sorakozik a porond közepén. A bohóc elebük áll s egyszerre csak alkialtja magát:

— Hu, hu!

Erre elszalad a német számmar.

Következik a második fölkiállítás:

— Hu, hu!

Erre Franciország képviselője indul utnak. A harmadik *hu, hu* után az amerikai császi vágat vissza az istállóba. Ekkor a bohóc az angol számmar elé áll, s arra is rákiált:

— Hu, hu!

A számmar nem mozdul.

Még egyszer:

— Hu, hu!

A számmar meg se moccan.

Erre a bohóc odagrik hozzá és beleditja a fülébe:

— Te, öreg, itt vannak a boerok!

... Amire a császi örült vágatással menekül a porondról, a közönség viharos tapsai között.

— **Hazasság.** Ifj. *Aigner* József szegedi nagykereskedő ma vezette oltárhoz *Aigner* Margit kisasszonyt, *Aigner* Vilmosnak, az első magyar állalános biztosítói társaság főpénztárnokának leányát. Az esküvő, mely az egyetemi templomban folyt le, nagy közönség volt jelen.

Dr. *Szűcs* Zoltán kalocsai királyi törvényszéki bíró eljegyezte *Kajuch* Ida kisasszonyt, *Kajuch* József volt országgyűlési képviselő s kalocsai érsekuraldalmi joggyógy igazgató és neje született *Császka* Viktória leányát.

Dr. *Zahler* Emil orvos eljegyezte *Sárkány* Ilonkát, *Sárkány* Dezső cipőgyáros leányát Budapesten.

Kurácsonyi Jenő kassa-oderbergi vasuti fogalmazó holnap, kedden esti 6 órakor vezeti oltárhoz a terevarosi plébániatemplomban ruttkai *Ráth* Péter országgyűlési képviselő s a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatójának leányát, Arankát.

Dr. *Mocser* Dénes temes-saaghi gyógyszerész eljegyezte *Nóray* Gizella urhölgyet Marmaros-Szigeten.

Dr. *Grünbaum* Nathan nagy-átádi ügyvéd eljegyezte *Lüchler* Klementina kisasszonyt, *Buchler* János zala-egerszegi kereskedő leányát.

— **Huszonöt év.** Marmaros-ziétről táviratozák: *Eördög* Virgil törvényszéki elnöknek huszonöt éves szolgálati jubileuma alkalmából a marmaros-szigeti törvényszék vasárnap disztyülést tartott, amelyen a vidéki bíróságok is képviseltették magukat. *Kabek* Elek törvényszéki bíró lendületes beszédben üdvözölte a jubilánst és díszes albumot nyújtott át neki a bíróságok és az ügyészség tagjainak arcképeivel. Az ügyvédi kar részéről *Jakab* Péter ügyvéd, kamarai elnök, az ügyészség nevében pedig dr. *Oliphés* Károly kir. ügyész méltatták *Eördög* Virgil törvényszéki elnök érdemeit, aki meghevatta mondott köszönetet az ovációért. Este az ünnepeit tiszteletére 150 terítékű lakoma volt.

— **Feleség a férje helyett.** A belgrádi felsőségi pör egy kis utójátéka játszódtott le tegnap a belgrádi pályaudvaron. A budapesti gyorsvonat egy első osztályú kocsijából finom öltözött hölgy lépett ki s a kocsiállomás felé tartott. De nem érthette el a bérkocsit, mert két rendőr elébe ugrott s elfogta. Rögtön nagy csoportulás támadt s a közönség körében sokan akadnak, akik az elfogott urnót sűrű fátyla alatt is fölismerték. *Vuics* expenzügyminiszternek felesége volt. Az urnó Bécsben él száműzött férjével s tegnap azért utazott Belgrádba, hogy magánügyeit rendezze. De nem engedték a városba, hanem — tekintettel férje száműzött voltára — visszakényszerítették Zimonyba. Belgrádban élénken kommentálják ezt a furcsa esetet, amely arról tanuskodik, hogy a szerbek a férj büneiért a feleséget is lakoltatják.

— **Neukomizmus.** *Neukom* ur, aki hipnotikus mutatványaival gyönyörködött a pécsi kaszinó tagjai, tegnap vette el büntetését. A rendőrség ugyanis ötven forint fő- és ötven forint mellékbüntetésre ítélte, ámbátor *Neukom* mindenképpen azon volt, hogy a maga tudományát leszólja.

— **Kérem, mondta, hisz' az nem is volt hipnotizmus, csak afféle neukomizmus!**

A rendőrkapitány nagyot nézett erre a védekezésre, de mivelhogy nem tudta biztosan, hogy milyen fán terem ez az új mesterség, lefizettette *Neukom* urral a száz pengőt. A rendőrkapitány azonban nincs igazságra, mert mégis csak lehet valami abban a hipnotizmusban, amit az is bizonyít, hogy ugyanakkor, mikor a pécsi köklert megbüntették, *Nagy-Szent-Miklós*on valami *Krause* Albert nevű ur tartott hipnotikus előadást a kaszinóban.

— **Egy szökés története.** A royalisták összeesküvését nap-nap után tárgyalja az állami törvényesszéki alakult francia szenátus. Az összeesküvők nagyrésze kellő biztonságban olvassa a tárgyalásról szóló tudósításokat túl a francia határon, ahová a pör elől megszöktek. Ezek közt van *George Thiébaud* az ismert royalista is, aki *Brüsszelbe* menekült és a napokban vidám poharazás közben beszélt el barátainak, hogy miként sikerült megszöknie a francia igazságszolgáltatás elől. Aznap reggel, mikor le akarták tartóztatni, gyanútlanul feküdt ágyában. Hirtelen heves cseppet hallatszott, majd e kiáltás:

— A törvény nevében!

Egy ugrással künn termett az ágyából és nagy sietséggel kapta magára ruháit. Jegyzőkönyvét, óráját és erszényét a zsebébe rejtve, kihírt a konyhába. És míg a rendőrök türelmetlenül kopogtattak szobája ajtaján, kinyitotta ötödik emeletbeli konyhájának ablakát s a tetőre ugrott, ott egy kéményben rejtőzött el. Az izgalom és a reggeli hideg levegő elősírta s láb kezdte gyötörni; majd eszméletét is elvesztette. Mire felcsodát, már semmi zaj sem volt körülötte. A szomszédos ház az állományomda épülete volt s ennek a padlására mászott be egy ablakon. A padlásán nagy csomagokban heverték szanaszét a francia hivatalos lap régi számai s *Thiébaud*, mikor délben előndesedett a gépek zakatolása, a hóna alá csapott egy csomag hirtapöt s ártatlan arcot vágva, indult lefelé a padlásról. Szerencséjére a munkások közt senkinek sem tűnt fel s néhány pillanat múlva az utcán volt a *Ligue de la patrie française* vezérja s rohant a vasúthoz, hogy jegyet váltson a legközelebbi gyorsvonatra, amely *Brüsszelbe* röptette.

— **A budai vígadó megnyitása.** A budai vígadó megnyitására nyolcan készülnek a budaiak. A megnyitó ünnepélyre — amelynek idejét a napokban határozzák meg, a budai arisztokrácia s az előkelő körök nagyban készülnek. A bizottság a megnyitás napján nagyszabású játékos ünnepet fog rendezni. Az ünnep nagy hangversenyből és gyönyörű bazárból fog állani s a bazár csalajra a budai művészek és Buda előkelő hölgyei értékes tárgyakat adományoznak. Az ünnep tiszta jövedelmet a budai szegények s a tudai játékos egyesületek javára fordítják. A rendező bizottság elen budai előkelő hölgyek alaknak, akik legközelebb állítják össze a hölgybizottságot. Az ünnep ügyében csütörtökön

már értekeztet tartanak s akkor határozzák meg a további teendőket. A hangversenyben elsőrangú művészek és írók fognak közreműködni és a bazárban pedig előkelő hölgyek árusítanak. A rendező bizottság az ünnep végdől méltóságára egyik főhercegnőt fogja felkérni.

— **Elgazolások.** Tegnap este a Kerepesi-ut és Vas-utca sarkán egy posta kocsit elgázolta *Vandk* Károly napzámot. A könnyelmű postakocsis keresztül hajtotta rajta és azután elvágatott. A szerencsétlen napzámot a segítségül hívott mentők súlyos sebeivel a Rókus-kórházba vitték. A gondatlan kocsist a rendőrség nyomozza. — A Dob-utca 34. számú ház előtt pedig *Breiner* Nándor 156. számú bérkocsis elgázolta *Drucker* Teréz 60 éves magánzőnőt. A szerencsétlen öreg asszony süket és így nem hallotta sem a kocsizörgést, sem a kocsis intőkiáltását. A segítségül hívott mentők bekötötték sebeit és azután Dob-utca 36. szám alatt levő lakására szállították.

(x) **Valódi Jaeger tanár-féle normál alsóruhákat** (Benzer gyártmánya), kötött és szövött gyapjúrukat ajánl *Heyek* Adolf, *Szervita*-tér, a *Vadász*önöz.

(x) **Eredeti Mikulások**

Kertész Tódornál.

FŐVÁROS.

(*) **A lavina.** A fővárosi kereskedők egyesülete elejét akarván venni a *Freund* Salamon és *Heimlich* Salamon boltjából kiinduló szelvény-lavinának, a két kereskedőt ipariügyi kibégás miatt feljelentette a hetedik kerületi eljárárságnál, amely a bepanaszoltakat háromszáz forint pénzbírsággal sújtotta és fokozottabb büntetés terhe mellett tiltotta őket a lavina-rendszer üzésétől. A panaszos egyesület megnyugodott az ítéletben, a panaszoltak azonban felebeztek.

(*) **Iparhatósági megbízottak választása.** A fővárosi tanács az iparhatósági megbízottak választását december 17-ikére, vasárnapra tűzte ki. Szavazni lehet minden kerületi előjárásnál egész napon át reggel 8 órától este 6 óráig. A szavazók kötelesek magukkal vinni adókönyvüket és iparigazolványukat.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **D'Albert második hangversenye.** *D'Albert* második hangversenyén nagyobb közönség jelent meg, mint az elsőn. A Royal-termék valamennyi széksora megtelt. Csak a főrang világ hiányzott ma is. A legdrágább helyeken előkelő — zongoratanárnok és hegedűprofesszorok ültek. A rendezőségben van point d'honneur. Nem engedheti, hogy amikor Európának egyik legelső exekutív-művésze játszik: egész széksorok tátozjanak üresen. A második hangverseny műsora változatosabb és érdekesebb volt az első programnál, ahol *Bach* szomszédóságában tultengett a *Chopin*-zene. Természetesen, hogy *Each* ozuttal sem hiányzott és *D'Albert* bámulatos erővel mutatta be a *D-dur* fugát. *Beethoven*tol a *Sonata* appasionata szerepelt a mai műsoron. Ennek a műnek a mélyseges szellemét is nagy művészettel idézte föl. *Bülow* óta senkiesem játszott több tudással ezt a szonátát, de *D'Albert* virtuozitása fényesebb a *Bülow*énál. Ez az utolsó részben (*Allegro* ma non troppo e presto) leginkább kitűnt. *Chopin*tol a *Valse*ot (53-ik mű) és a hatalmas *As-dur Polonaise*ot szerepelt legbrilliansabban. A *Berceuse* nem volt elég lágy és andalító. *D'Albert* kemény és talán egy kissé hideg egyénisége nem talál ehhez a bájos költeményhez. Nekem annál kevésbé tetszett, mert még élen emlékezetemben van a *Rubinstein* játéka. Az volt az igazi bölcsődál. Egy lehetséges dalom, egy halk dudolás volt az egész, csupa kellem és finomság. *D'Albert* sohasem fogja úgy elragadni a közönséget, mint a *Rubinstein*-féle virtuozok, akik maguk is melegsívű, rajongó poéták és tele vannak szenvedéllyel. A legnagyobb tudósok sem képesek arra, hogy ezt a kitörő, heves, rajongásig fokozódó hatást megközelítsék. *D'Albert* értelme, tudása, technikája tökéletes, de mert ezt a tökéletességet nem heviti át a poéta kedély szenvedélyes tüze: sohasem fog úgy uralkodni a lelkeken, mint annak idején *Liszt* és *Rubinstein*, akikkel különben tudás és technika dolgában egy színvonalon áll. Ezt a rengeteg virtuozitást ma este leghatalmasabban a *Liszt*-féle *Mazepa*étüdeben tüntette ki. (d. e.)

** **Arnoldson Sigrid.** *Arnoldson* Sigrid, a svéd csalogány, legutóbb nagy lelkesedést keltett egy német egyetemi városkában. A *halleti* operában énekelte *Marsat*, az *Ered leányában* — német nyelven. A közönség, természetesen, a legzajosabb ovációkkal vizszozta a svéd énekesnőnek ezt a figyelemességét.

KÁVÉ és TEA

4 1/2 kgr. Honduras, v. gyöngy 6.30 I csinos próba doboz — 35 Bérmentve utánvétellel, vagy a pénz előle-
4 1/2 kgr. Moeca v. Jáva ... 6.25 I kgr. Souchongtea ... 3—5 gos beküldése mellett, ha a megrendelés
1 kgr. Mandarin vezíték tea 6.— 1 kgr. Jardinette ... 1.50 (vezvosen is) 4 1/2 kg-nál nem kevesebb. VIII.

NÉMETH VIKTOR
Budapest,
József-körút 44. sz.

**** Az újságírók matinéja** iránt, amely vasárnap délelőtt lesz az Uránia színházban, máris hatalmas érdeklődés mutatkozik. A közönség nagy rokonszenvvel fogadta a matiné idejét, amelynek — mint már előrelátható — éppen olyan fényes lesz a sikere, mint a műsora. Tegnap kezdtek meg a jegyek kiadását, és már az első délután igen sokan váltották meg a helyeiket. Az eddigi jegyváltásokból látható, hogy a matinének nemcsak igen nagy, de igen előkelő közönsége is lesz. A nagy érdeklődés következtében a jegykiadó bizottság egész héten át permanenciában marad és jegyeket minden délután lehet váltani 3-tól 6-ig a *Budapesti Újságírók Egyesületében* (Kerepesi-ut 17. sz. I. em.) A jegyek mielőbbi megváltása azért ajánlatos, mert az egyáru helyekre ezeket a jelentkezők sorrendjében adják ki. Meghívókat nem ad ki az egyesület. Négy ülésés földszinti páholy ára öt frt, erkélypáholy négy frt, földszinti ülés egy frt, erkély ülés 1 koronára.

**** Zenés darabok a Vígsházban.** A *Vígsház*nak legközelebb két olyan eredeti darabja is következik, amelyben nagyobb szerep jut a zenének. Ez a két darab a *Többszínű királyfi*, *Benedek Elek*nek látványos gyermekdarabja, a másik *Makai Emil*nek *Tudós professor Hatvani* című verses vígjátéka. Mint-hogy a *Vígsház* előadásai, mint az közismereti, mindenben stilszerűek, a színház ennél a két darabnál gondoskodott arról, hogy zenéjük is teljesen „korhú” legyen. A *Tudós professor Hatvani*-hoz maga a darab jeles szerzője hozott Debrecenből régi diáknótákat, amelyeket a debreceni kollégiumbeli diákok *Hatvani* professzor idejében énekeltek. A *Többszínű királyfi* zenerészei szintén régi magyar népmesék énekeinek a motívumai után készülnek. Mind a két darab zenéjét, a *Vígsház* jeles karmestere és a Zeneakadémia tanára, *Kun László* állítja össze és hangszereleli.

**** Konzervatórium hangverseny.** *Somogyi Mór* konzervatóriumában ma tartották meg az első nővendékhangversenyt. A zongorasztályban az alacsony osztálybeliek biztonságát, ritmikus érzékelé jászottak, a felsőbb osztálybelieknél különösen *Antos Valéria* és *Haader Gizella* értelmesen és szépen oldották meg feladatukat; a hegedűosztályban *Frankl Eugenia*, *König Stefánia* és *Frankl István* tiszta intonációval játszottak. Az énekosztályban, amelynek *Somogyi Karola* a tanára, *Földy Ferike*, *Kürthy Ilona* és *Iren*, *Fanti Fany* és *Venetianer Adolf* arattak sikert. A közönség valamennyi számot megtapsolta és elismeréssel adózott a kitünő igazgatónak.

**** Új drámai költemény.** *Szabó Endre*, az ismert költő, mint értesülünk, *Tiszparancsolat* cím alatt a színpadnak szánt drámai költeményt ír. A drámai költemény hőse a törvényalkotó *Mózes* s a költemény még két szakaszra oszlik.

**** Duse Eleonora Bécsben.** *Duse Eleonora* egészsége helyreállott, úgy hogy az olasz tragika folytatja a *Raimund-Theater*ben vendégjátékát. A művésznő *Tanqueray* második feleségében és a *Magdában* fog még fellépni.

**** Még egy Szulamit-pör.** Az „agyonüthetetlen” *Szulamit*nak egy újabb pör lesz a következője. Természetesen egy — legeslegújabb szerző indítja, vagy jobban mondva már meg is indította. Az új *Szulamit*-pörről azt olvassuk egy *kassai* újságban: *Szulamit* szerzőjének úgynevezett egyáltalában nincsen rendezve, mert *Donáth* uron kívül van *Kassán* is egy zeneszerző, aki a dalmü egyik legszebb és legpoétikusabb részében: *Szulamit* negyedik felvonásbeli dalában a saját szerzeményére ismert. Ez a zeneszerző pedig *Kerner József*, a Kassa városi zeneiskola érdemes igazgatója. *Kerner József* ezelőtt mintegy 20—22 évvel *Die Wehmuth* címmel *Kratochwill* bécsi zeneművészközlet kiadásában egy zeneművet adott ki, amely újabb már feledékenységbe merült. A minap azonban *Kerner* igazgató megkapván a *Szulamit* zongora-partitúráját, amint eljuttatta a *Szulamit* dalát, ez a melódia roppant ismerősnek tűnt fel előtte s csakhamar rájött, hogy a *Szulamit* dala az ő *Wehmuth*-jával teljesen megegyezik, mindössze az a különbség van a két zenemű között, hogy az egyik egy oktávval magasabban indul, mint a másik. Ez a felfedezés természetesen arra indította *Kerner*t, hogy szerzői jogának fenntartása végett pert indítson, úgy a *Magyar Színház*, mint a *Kisfaludy-Színház* és a színpadon megnevezett szerzők ellen s a mai nap folyamán egy helybéli ügyvédet bízott meg a kereset beadásával.

**** Melba asszony a londoni operában.** *Melba* asszony, a *parisi* nagy opera starja, egy *londoni* újság szerint, az idei évad során az ottani udvari operában fog vendégszerepelni. A művésznő *Puccini* új operájában, a *Iscában* a címszerepet fogja krealni.

**** A boer-angol háború és az orosz opera.** Amíg a boer-angol harcok, Dél-Afrikában, jócskán dörögnek az ágyúk, addig *Eokvrosban* orosz operai előadások folynak. Már fejegetett a háború veszedelme, mikor a társulatot az idej öszre szerződötték s az előadások aliz pár nappal a háború kitérése

előtt meg is kezdődtek. A társulat *Traviatát*, *Trubadurt*, *Márhát* és a *Parasztbecsületet* adta elő nagy sikerrel.

**** A Magyar Színház újdonságai.** A Magyar Színház igazgatósága előadásra elfogadta *Sziklai Kornél*nak, a Magyar Színház tagjának *Koldus és királyfi* című három felvonásos operettjét. A Mark-Twain híres elbeszéléseiből készült nagy operett szövege is, zenéje is *Sziklai Kornél*tól való. A színház személyzete most egyszerre két darabra készül. Az egyik *Mars* és *Valabrégue* háromfelvonásos bohózája a *Névtelen levelek*, a másik *Lukácsy Sándor* népsziműve *A csarda virága*. Mind a két újdonságból párhuzamosan folynak a próbák.

**** Hauptmann Gerhard ünneplése.** Megemlékeztünk röviden arról, hogy *Berlinben* ünnepséget rendeztek *Hauptmann* Gerhard tiz éves drámaírói működésének a megünneplésére. Az ünnep nagyszabású s részt vett benne a német császárváros irói és társadalmi előkelősége. A kiváló drámaírói méltó essay-t olvastak föl, amely *Hauptmann* a német fiataliság drámaírójának bizonyítja. Ezután *Dumond* kisasszony, a berlini udvari színház művésznője a drámaírónak több költeményét s ezek közt egy töredéket olvasott fel *Hauptmannnak Helios* című még ki nem adott drámai költeményéből.

**** Tüntetés a bécsi operában.** Esti hét órától fél tizenkettőig tartott tegnap este a *Mesterdalnok* előadása a bécsi operában. Az előző hosszú színházi este alatt egy kis parasztüntetés is volt *Mahler* Gusztáv igazgató ellen. A harmadik felvonás kezdetén az úgynevezett *Mahler-ellenesek* megadták a jelt és iszonyu füttyölés, ordítózás támadt, amibe persze belevegült a *Mahler-pártiak* hangos védelmi jelszava is. *Mahler* pedig az egész jelenetet nyugodtan nézte s letette a dirigáló pálcáját. Vagy öt perc mulva véget ért a kis tüntetés, amire hozzáfogott a dirigáláshoz. Az előadás aztán minden zavaró incidens nélkül folyt le.

**** Nagy-Károly ünnepe.** Szatmármegye és Nagy-Károly városa kitünőségeinek részvételével folyt le tegnap, 26-ikán, a vármegye legelőkelőbb egyletének, a *nagy-károlyi nőegyletnek* 25 éves jubileuma. Az egyik elnöke gróf *Károlyi* Istvánné urnó, alelnöke dr. *Serly* Gusztávné. Az ünnepélyen jelen volt gróf *Károlyi* Viktorné, az egylet alapítója és első elnöke is, akit díszes küldöttség fogadott. A jubileumi ünnepségek fénypontja egy hangverseny volt, amelynek kiváló érdekességét adott a város szülöttének dr. *Günczy* Mór közoktatásügyi miniszteri utkárnak a közreműködése. Dr. *Günczy*, akinek édesanyja az egylet első alelnöknője volt, Bécsben *Lescheltzky*knél tanult és a nagy mester a magyar *Paderewsky*nek nevezte, a nyilvánosság elő azonban csak jóékonycélú estélyeken lép. A közönség a brilliáns készült-szerű zongoraművészt a gyönyörűen előadott *Chopin*, *Schubert* és *Liszt*-féle szerzemények után viharos ovációkban részesítette. Élénken megtapsolták *Vértési* Gyulának, az ismert fővárosi irónak humoros felolvasását és *Ludmann* Ilonka kisasszonynak, *Ludmann* Gyula honvédezedes leányának hangulatos énekét is.

**** A budapesti kamara-zene egyesület** szerdán, november 29-én tartja a *Royal-szállóban* a második estét, amelyen a *Hubay-Popper* négyestársulat és *Basch-Stahlerné* zongoraművésznő működésük közre. Előadásra kerül: *Bendel* vonós-negyese, *Schumann* D-moll zongora harmasa és *Mozart* G-moll vonós-ötöse, melynek 2. viola-szerepét *Nambini* Gyula játszza. Jegyek a *Harmóniában* kaphatók.

**** Uránia.** Az *Uránia-színházban* *Vikár Béla*, a finnek kitünő ismerője és a *Kalevala* fordítója, előadást tart holnap a finn nép kultúrájáról és politikai aspirációiról. Az előadást öten érdekes vetített kép illusztrálja. Kezdeté fényvoklor lesz.

**** Az Operaház elő. adása otthon.** A m. kir. Operaházban ma nap (kedden) *Hubay* dalműve, a *Cremona* hegedűs, és *Delibes* balletje a *Coppélia* kerül színre. A *Telefon* *Hirmondó* az előadást kézzelinteli fogja s így az előfizetők otthon is végighallgathatják. Opera után tizenegy óráig felváltva *katonazene* és *cigánymuzsika* lesz hallható a kagylókon.

MŰVÉSZET.

□ A téli kiállítás meghosszabbított bejelentési határideje november 20-án járt le, amely napig 249 művészt összesen 770 művet jelentett be a kiállításra. Miután azonban a kiállítási szabályzat egyik szakasza szerint szükség esetén be a beküldéssel egyidejűleg is lehet bejelenteni, a *Műcsarnok*, az országos magyar képzőművészeti társulat lapja, valószínűleg tartja, hogy a bejelentett művek száma talán még a 900-at is meg fogja haladni, annyival is inkább, mert sok olyan művész van, akiről egyszerűen biztosan tudjuk, hogy részt vesz a kiállításon, de bejelentése még nem érkezett be. Az országos országos kiállítás leszámítva, talán a társulatnak egyetlen kiállítás iránt sem volt a művészek körében ekkora érdeklődés. A bejelentők közt ezuttal 61 teljesen új név szerepel 117 művel. A művek beküldésének határideje december 10-án este 6 órakor jár le, a mikorra a kiállításra szánt összes műveknek a Városligeti Műcsarnokba kell érkezniük. A nagybányai művészek nemrég tizenegy aláírással ellátott levélben ezrel a kéréssel fordultak a *Közönművészeti Társulat*

igazgatóságához, hogy a téli kiállításra szabályszerűen beküldött és elfogadott műveik egy csoportban és külön teremben helyeztessenek el. Az igazgatóság a legnagyobb készséggel tesz eleget kérésüknek és így a téli kiállítás már csak azért is szokatlanul érdekesnek ígérkezik, mert hosszú idő után most fogja egy tárlat keretében bemutatni az összes magyar művészek alkotásait.

□ **Lukacs pénz és a szobrászok.** Nemrégiben tragikus halállal halt meg *Daniel Dupuis*, a világszerte ismert francia éremvívő művész. Hagyatékában megtalálták a francia huszcentimeos nikkelpézt tervezetőt. Ez a tervezet azért érdekes, mert az új francia huszcentimeos lesz az első *lyukas pénz*. Éppen akkora, mint az ötvencentimeos, s hogy a közönség ezzel össze ne téveszse, lyuk lesz a közepén. Miután pedig éppen a lyuk miatt nehéz volt elfogadható domborművet illeszteni a kis korongra, nem akadt szobrász, aki vállalta volna a munkát. Végre *Dupuis*t bízták meg vele s ő nemcsak hogy vállalta, hanem *figurális rajzzal* gyönyörűen meg is oldotta. A Munka géniusztát helyezte el a korongon, s az üresen maradt helyre ráírta a pénz értékét. Most valószínűleg meg fogják csináltatni *Dupuis* terve alapján az új huszcentimeosokat.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Az Akadémiából.** A Magyar Tudományos Akadémia ma délután összes ülést tartott, báró *Eötvös József* elnöklelte alatt. Az ülésen *György Endre* levelező-tag emlékiratát mondott *Gladstone* Vilmos költőgőt. Ismertette életétörténetét, méltatta mint politikust, államférfit és író. A tartalmas emlékirat elhangzása után a folyó ügyek tárgyalására tértek át. *Szily* Kálmán főtitkár jelentést tett a kereskedelmi minisztérium ajándékáról: a *Szechenyi* iróasztal és könyvszekrényről, melynek átvételével az akadémia a főtitkári hivatalt bizta meg. Azután meghatározták az Akadémia 1900. évi üléseinek sorát, mely szerint havonként 4—4 ülést fognak tartani. A petrovszeli román-magyar nyelvtan-pályázat eredménytelen maradt, miért is újabb kizitették 1901-re.

□ **A Kisfaludy Társaság ülése.** A Kisfaludy Társaság szerdán, e hó 29-ikén, délután 5 órakor az Akadémia kis üléstermében rendes havi ülés tart, a következő tárgysorozattal: 1. A titkár: *Péterfy* Jenő nekrológja. 2. A beérkezett pályaművek bemutatása. 3. *Péterfy* Jenő hátrahagyott dolgozataiból: A tragikai érzésekről. 4. *Várdy Antal*: Részletek *Sudermann Keresztelőd Jánosából*. 5. Folyó ügyek.

□ **A Művészvilág utolsó száma** érdekes tartalommal és művészi illusztrációkkal jelent meg. *Sas Ede*, *Gallouch Jenő*, *Pisator József*, *Vársányi Gyula* és *Gerő Attila* írtak ebbe a füzetbe.

VIDÉK.

— **(Pestmegyei közgyűlés.)** Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt közgyűlést tartott *Beniczky* Ferenc főispán elnökletével.

Fazekas Ágoston főjegyző bemutatta a megyei virillistának az 1900. évre érvényes névsorát. Első helyen dr. *Császka György* kalocsa érsek áll, aki 90.542 frt 62 kr. adót fizet. A második *Fülöp* szász-közbürg-góthai herceg (29.084 frt 53 kr.) azután sorba jönnek: gróf *Vigyázó Sándor* (21.755 frt), báró *Prónay Dezső* (21.614 frt), báró *Schossberger Zsigmond* (16.833 frt), *Blaskovich Ernő* (14.195 frt), *György Illés* (13.496 frt), gróf *Károlyi Sándor* (12.487 frt), gróf *Teleki József* (10.534 frt), gróf *Vigyázó Ferenc* (8.518 frt), báró *Orozgy Andor* (7.957 frt), báró *Harkányi Frigyes* (7.744 frt), *Swab Imre* (7.322 frt), báró *Podmaniczky Géza* (7.143 frt), *Madacs Károly* (6.202 frt), gróf *Szapary István* (5.780 frt), *Beniczky Ferenc* (5.570 frt), *Hetényi Mór* (5.359 frt), báró *Prónay Gábor* (5.012 frt), *Schossberger Lajos* (4.993 frt) stb. Az utolsó virillista *Papp Imre* Nagykőrösről (687 frt 86 kr.). A listát a közgyűlés tudomásul vette.

Annak az öröme, hogy *Cegléd városa* gimnáziumot épít, *Takács* József ev. ref. lelkész a gimnázium részére 1000 koronás alapítványt tett. A közgyűlés az alapítványt köszönettel fogadta és az alapító levelet tudomásul vette.

Örkény közönségben *Palóczy-Horváth István Erzsébet-ünnep* létesít. A kegyelotes tervet a közgyűlés köszönettel fogadta.

Kezel közönségnek 1895/96. évi számadásaiban szabálytalanságokat találtak. Az ügyet a fegyelmi utra terelték és az alsópán ítéletet a fegyelmi választmány jóváhagyta. *Ráckeve* közönségben a segédjegyző 72 forint 68 krajcárt elcsikasztott. A segédjegyzőt elcsaptak, de a kárösszeget rajta behajtani nem lehet. *Hontvármegye* közönsége feliratot intézett a képviselőháznak a *pál-névasz korlátozása* tárgyában. A feliratnak paroliasat kéri Pestmegyei törvényhatóságától. Mintogy azonban Pestmegyeben e kérdés szabályrendelettel már rendezve van, a közgyűlés az átiratot egyszerűen tudomásul vette.

A vármegye elhatározta, hogy a vicinális utak felügyeletét az államfélszeti hivatal két mérnökére bizza s itt fogja alkalmazni az utmestereket is. A kötszgekhez való hozzájárulás az ut hosszúsága szerint állapítatik meg. E határozatnak megfelelően az utmesterek szolgáltatára vonatkozó szabályrendeletet is meg kellett változtatni. A közgyűlés ez elhatáro-

ást jóváhagyólag tudomásul vette. Több jelentéke-
n ügy elintézése után a közgyűlést délelben be-
jezték.

Nyiltér.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Részvényesi nincsenek.
Változatlan díjtételek, utánfizetési köte-
lezettség nélkül.

(Kivonat az 1898. évi december 31-én lezárt mérlegből:
Biztosítási alap 1898. december 31-én ...fr. 1,437,913,602-90
Tehermentes nyereség-tartalék (felesleg) „ 218,853,288-50
Készpénzesítések kötvénytulajdonosoknak „ 11,502,590-67
Összes bevétel „ 285,008,442-64
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak „ 128,246,939-64
Érvényben lévő biztosítások „ 5,034,777,190-62

Három évi fennállás után a társaság új kötvényei
semmi esetre sem válhatnak teljesen érvénytelenné, rend-
kívüli magas összegű kölcsönre jogosítanak és egyéb ki-
válóan előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal és felvilágosításokkal szolgál a

Magyarországi Vezérigazgatóság
Budapest, IV., Károly-körút 26.

Tekintélyes képviselők alkalmazást nyerne.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű
közönségnek b. tudomására adni, hogy az üzletemben kitért
tűzest az üzleti forgalmat csupán néhány napra akadályozza
meg.

Preisach Vilmos

Neurath Adolf veje

V. Bécsi-utca 9. V., Erzsébet-tér 7.

Med. Univ.

Dr. Káref Oszkár

Rendel fog- és szájbetegeknek

IV., Kecskeméti-utca 6.

(Az e rovat alatt közöltéeknek sem tartalmáért, sem alakjáért
nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Eszkütétel.** A budapesti büntető törvényszék
bírái *Zsitvay* Leo elnöklötte alatt ma délelben teljes
ülést tartottak, amelyen *dr. Perényi* Gábor ujonnan
kinevezett királyi aljárásbíró tette le a hivata-
los esküt.

§§ **Megint Seper.** Most foglalkozik a sajtóbíró-
ság másodszor *Seper* Kajetán kispesti szerkesztő
ügyével. Tudvalevő dolog, hogy a tisztaságot felelt
kedvelő *Seper* Kajetán ur egyik cikkében azt
írta, hogy a vicinális építésénél minden községi
tisztviselőt megvesztegettek, sőt amilyen ördögös
jól értesült lap volt a *Seper* Kajetáné, azt is meg-
írta, hogy ki mennyit kapott. A meggyanusított tiszt-
viselő *Dorfnér* Antal jegyző, *Ac* László bíró és
Baky Béla megyei számvevő sajtópórt indítottak *Seper*
ellen, de a szeptemberi tárgyalásra *Seper* nem
jelent meg. A sajtóbíróság azonban mégis három
hónapi fogházra és nyolcvan forint pénzbüntetésre
ítélte ítélt a szerkesztőt. Az ítéletet a vádlott távol-
léte miatt nem lehetett végrehajtani s ezért újabb
tárgyalást tűzött a bíróság. A mai tárgyalásra aztán
Seper Kajetán meg is jelent.

A vádlevél fölolvassása után *Seper* kijelentette,
hogy ő csak egyik cikkért vállal felelősséget. A tör-
vényszék harmincöt tanut hallgatott ki eskü alatt.
Dr. Böhm alügyész vád- és *dr. Gal* Jenő védőbeszéde
után *Ac* László bíró beszélt, heves hangon támadva
a tanukat. Utána *Dorfnér* Antal a vádlott megbüntete-
tetését kérte. *Cseke* bíró ezután összegezte a tárgya-
lás eredményét s 18 kérdést terjesztett az esküd-
tek elé, akik *Emmer* Kornél főnöksége alatt fölműtő
verdiket hoztak. A felműtő verdikt alapján a sajtó-
bíróság a vádlottat felmentette s a kincsiárt a költ-
ségekben marasztalta.

§§ **Nyomorult rágalmazó! Hazudik!** A mézár-
rosok jeggyár-szövetkezetének augusztusi közgyűlé-
sén *Sas* Ármán, a „Mézárosok és Hentesek Lapja”-
nak szerkesztője arról beszélt, hogy a szövetkezetnél
bűnös gazdálkodás folyik. Többek közt matematikai
adatokkal bizonyította azt is, hogy az igazgatóság
kétszáz lőerejű gép helyett száz lőerejűt rendelt meg
s így kerek száz lőerőt elcsikkasztott. A nagy elok-
venccával előadott leleplező beszéd folyamán *Sas*
Ármán fülét három szó ütötte meg. *Kossuth* István
azt kiáltotta feleje: Nyomorult! *Varga* István a rá-
galmazó szóval vágott vissza, *Fritz* János pedig
egyre azt hangoztatta, hogy: hazudik, hazudik!
Sas Ármán a három igazgatót becsületsértés és
rágalmazásért bevádolta a büntető járásbíróság-
nál, amely ma tárgyalta az esetet. A vádlot-
tak nem tagadták, hogy *Sas* Ármán nyomorultnak,

rágalmazónak mondták, sőt fenntartják, amit mon-
dunk, ha pedig úgy kívánják, hát be is bizonyítják a
maguk igazát. A járásbíró azonban nem engedte meg
a valóság bizonyítását, hanem *husz-husz* forint pénz-
büntetésre ítélte a három vádlottat.

§§ **Rendőri felügyelet.** *Rónay* Kamill elnöklése
alatt ma délelőtt tárgyalta a pestvidéki törvényszék
Marenka Máté lopasói, nyitraimegyei napszamos bün-
pörét, aki aul volt vándor, hogy 1897. július első-
jén betört *Paulovics* András ráckevei vászonkeres-
kedő boltjába s onnan vagy száz forint értékű vász-
nat emelt el. Néhány nappal utóbb Rákospalotán
próbalát szerencsét, a társak azonban besugták a ter-
vet a rendőrségnek, amely úgy intézkedett, hogy a
betörést csak kövessék el s mialatt *Marenka* nagyban
készülődött a munkához, a rendőrség letartóztatta. A
törvényszék a már sok ízben büntetett vádlottat egy
rendbeli lopás büntette és egy rendbeli lopás kísér-
letének büntette miatt három évi fegyházra ítélte. Az
ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

Uralkodók találkozása.

Hága, november 27. A királynő és a régens-
királynő szerdán Vlissingenbe utaznak, ahol találko-
znak az Angliából visszatérő német császári párral.
Pénteken a királynő és anyja visszatérnek Hágába.

Tartománygyűlési választások.

Bécs, november 27. A mai tartománygyűlési
pótválasztásnál Bécs város VI. kerületében 4381
szavazatot adtak be. *Dr. Pattai* (keresztény-szocialista)
2438 szavazattal megválasztott. *Schlechter* (német
haladóparti) 802, *Pernerstorfer* (szociáldemokrata) 801
és *Förster* (német nemzeti párti) 272 szavazatot ka-
pott. A többi szavazatok megoszlottak.

Bécs, november 27. A mai mariahilfi választás
eredményének kihirdetése után vagy 500 keresztény-
szocialista *Pattai* lakása elé vonult és tüntetést mel-
lette. Egy körülbelül 400 főből álló szocialista cso-
port a gumpersdorfi sörcsarnok elé vonult, ahol szoc-
ialista gyűlés volt. Nevezetesebb dolog nem történt.

Bécs-Ujhely, november 27. A tartománygyűlési
pótválasztáson *Hofer* János (Schönerer-párti) 1154
szavazattal képviselővé választott, *Strohbach* Rudolf
(keresztény-szocialista) ellenében, aki 785 szavazatot
kapott.

Román trónbeszéd.

Bukarest, november 27. Ma nyílt meg a szo-
kásos ünnepességekkel a parlament rendes ülés-
szaka. A trónbeszédben a király mindenekelőt közö-
netet mond azért a lojalitásért és ragaszkodásért,
amelyet a nemzet *Károly* herceg betegsége alkalmá-
val a dinasztia iránt tanusított. Azután emlékeztet a
mezőgazdasági válságra, amelyet a kedvezőtlen ta-
vaszi időjárást követő szárazság előidézett és azt a
reményt fejezi ki, hogy a nyár folyamán történt ja-
vulás következtében az országot sújtó ideiglenes in-
ség nemsokára meg fog szűnni. A trónbeszéd így
végződik:

Az a bölcs és lojális politika, melytől Románia
sohasem tért el, állandóan meghozza gyümölcseit.
A viszony az összes hatalmakkal a legjobb. Élénk
örömmel vett részt Románia az orosz cár nagylelkű
kezdeményezéséből eredt hágai békekonferenciában.
A kormány a törvényhozás jóváhagyása elé fogja
terjeszteni az értekezleten kötött egyezményeket.

A francia képviselőház.

Páris, november 27. A képviselőház a 60 millió
franknyi rendkívüli hitelről szóló javaslatot tárgyalta,
melynek célja a tengerpart és a kikötők, valamint a
gyarmatok oltalmára a télen tett kiadások fedezése.

Fleury-Ravarin helyesli ezeket a kiadásokat, mert
a legutóbbi téli események készülletlenül találtak volna
Franciaországot tengerpartjának és gyarmatainak vé-
delmében, de azt kívánja, hogy programot dolgoz-
zanak ki és bizottságot küldjenek ki, hogy elkerültessek
minden illetőségi összehúzó és gyarmatok védelmét
illetőleg a hadügyi, hadtengerészeti és gyarmatügyi
miniszteriumok között.

Deeris gyarmatügyi miniszter azt válaszolja,
hogy ily bizottság már létezik, ami azt bizonyítja,
hogy a kormány foglalkozik a gyarmatok helyze-
tével.

A javaslatot ezután 480 szavazattal 44 ellenében
elfogadták.

Azután folytatta a Ház a külügyminisztérium költ-
ségvetésének tárgyalását. *Delcassé* külügyminiszter kü-
lönböző kérdésekre válaszolva kijelenti, hogy hál-
dektalanul a kvang-esau-vani eset híreinek vétele
után utasításokat küldött a kínai francia követnek,
hogy a két francia tiszt meggyilkolásáért kártérítést
követeljen. A külügyminiszter kijelentette továbbá,
hogy Maszkat-kérdés nem létezik. Franciaországnak
ott ugyanoly jogai vannak, mint Angliának.

A nagykövetelek fizetései címmel *Delcassé* külgy-
miniszter kéri, hogy fél ismét a vatikáni francia
nagykövetség költségeit és hangsúlyozza, hogy nem-
zeti érdekről van szó. Franciaország egy nagy ka-
tolikus ország és ehhez képest kormánya mindig
érdekelve lesz a francia papságnak a szentszékekhez
való viszonyában. A vatikáni nagykövetség szüksé-
ges. *Coatin* kijelenti, hogy ő meg fogja szavazni a
költségeket a nélkül, hogy ezáltal bizalmát fejezné ki
a kormány iránt.

Mesurenz a költségvetési bizottság elnöke a
tétel megszavazása ellen nyilatkozik, míg *Ribot* a
nemzet érdekeinek szempontjából az ellenkező állás-
pontot védi. A tételt ezután 349 szavazattal 202 ellené-
ben elfogadták.

Salisbury utóda.

London, november 27. Beavatott körökben
számot vetnek azzal a lehetőséggel, hogy *Salis-
bury* tekintettel egészségi állapotára és neje ha-
lála által okozott nyomott kedélyhangulatra,
visszalép állásától. Utódja hihetőleg *Devonshire*
herceg lesz. A külügyi hivatal vezetését pedig
lord *Rosebery*nek fogják felajánlani, akiről felte-
szik, hogy el is vállalja.

A francia összeesküvők pöre.

Páris, november 27. Az állami törvényszék mai
ülésén *Fallières* elnök fölolvasta a védők nagyobb
része által benyújtott indítványokat, amelyek szerint
az állami törvényszék tagjai közül azok, akik a
szobati ülés végén nem voltak jelen, kirekesztendők.
Az államügyész az indítványok elvetését kérte, amit
azonban a szenátus 184 szavazattal 32 ellenében el-
vetette. Azután tovább folyt a tanukihallgatás
Guérin multját illetően.

Tüntető diákok.

Prága, november 27. *Masaryk* tanár ma újra
megkezdte előadásait, ami újabb diáktüntetésekre
adott alkalmat, melyek azonban csekélyebb mérvűek
voltak. *Masaryk* tanárt megjelenésekor részint szlava-
részint hanba-kiáltásokkal fogadták. A rektor és a
dékán közbenjárásának sikerült a deákokat megnyug-
tatni, úgy, hogy *Masaryk* megtarthatta előadását. Az
előadás után a tüntetések ismétlődtek.

Spanyol zavarok.

Granada, november 27. A szabadelvűek nép-
gyűlésének beiktatása miatt a gyűlés rendezői kövek-
kel dobálták meg a prefektus koosisját és a prefek-
tust jelentéktelenül megsebesítették. A csendőrség
helyreállította a nyugalmat és több embert letartóz-
tatott.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, november 27. A Magyarországból való
sertés kivitteli tilalom tárgyában a hét végeig folytak
a tárgyalások, a nélkül, hogy véget értek volna, mert
a magyar kiküldöttek előbb még jelentést fogtak
tenni a földművelési miniszternek. Ami a Kőbányáról
való sertés kivitteli tilalmat illeti, az osztrákok bebi-
zonyították ehhez való jogukat és egyelőre ez a til-
alom továbbra is fennmarad. A kőbányai sertéseknek
a bécsi piacra való behozatalát engedélyező speciális
jogosítványokat kiterjesztik más városok köztvágyó
hidjaira is, ha ezek közvetlen vágyúösszeköttetésben
állanak a vasutvonallal, így egyelőre Prágára, Brünnre
és Teplitzre. Nagyon behatóan tárgyalták azt a kérdést,
hogy minő intézkedéseket kellene tenni Magyaror-
szágban a sertésvesz elhurocolásának megállítására,
de eredményre még nem jutottak. Időközben, tekin-
tetlenül az osztrákoknak Kőbánya ellen elrendelt ser-
tesbehozatali tilalmára, az a megokolással, hogy
Kőbányán 5000 szeb sertés van, mely a jelenlegi
viszonyok közt nem talál vévőt. Nem valószínű, hogy
a kivitteli tilalom magyar befolyásra vezetőnek
vissza.

Frankfurt, november 27. (A *Budapesti Napló* tu-
dósítójának távirata.) Árfolyamok novemberre. *Esti*
forgalom. Osztrák hitelrészvény 231.90. Osztrák-magyar
államvasut 149.30. Déli vasut 31.90. Osztrák arany-
járadék 254.40. Disz járadék 93.55. Laura-kohó —.—
Harpeni —.—. Discant —.—. Alpisi —.—. Bécsi
bankgyűlésület —.—.

Berlin, nov. 27. (A *Budapesti Napló* tudósító-
jának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázötven magyar
aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—.
Osztrák hitelrészvény 232.25. Osztrák-magyar állam-
vasut —.—. Déli vasut 31.90. Északnyugati vasut
93.65. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy
készpénz 216.35. Buschtienradi —.—. Orosz bank-
jegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New York, november 27. *Liszt* helyben 75.—
Buza decemberre 70.7/8, márciusra 74.3/8, májusra 74.3/8.
Tengeri májusra 38.3/8. Tengeri júniusra 38.3/8.

Chicago, november 27. *Buza* decemberre 65.3/8.
Tengeri májusra 32.3/8.

New York, november 27. (Értékiözse.) Váltó
Londonra 4.86. Váltó Berlinre 94.1/4. Ezüst 58.3/8.

KÜLÖNFÉLÉK.

A vadász halála.

Hol annyi vért ontott ki éltében,
Halálos sebbel mostan ő pihen.

Húnyt szemmel, nem kínlódva s nem kiáltva,
Az erdőre golyója jól találta.

Bár elbukott, puskáját nem veté el,
S idáig küszört végső erejével.

Halálos ágyát itt találta végre,
Fejét lehajtván a vadon fűvére.

S elősonnak a nyulak s az őzek
S az iszalag rásimul szemfödőnek.

Misért mondó papok helyett komoly
Bűszűtatót mond egy öreg bagoly.

S a csalogányok fűjják szerzetést
A De Profundis gyászos énekét . . .

. . . Ámbár kiátkozták az emberek,
De befogadta őt a rengeteg.

S ha volt is éltében mit gyónnia,
Ő volt az erdő leghívebb fia.

Itt élt s itt halt meg. Mint a mély vadon:
Magára hagyva, büszkén s szabadon.

Martos Ferenc.

+ **Kimberley.** Kimberley városának, amelynek a nevével annyiszor találkozunk most a transvaali háborúról szóló tudósításokban, érdekes eredete van. Talán harminc esztendeje annak, hogy egy parasztnak a farmjában az Oranje folyó partján Hopetown közelében egy struccvadász megtalálta az első gyémántot. Akkor megkezdődött ott a gyémántkeresés. De még csak csöndesen. Amikor azonban egy gyémántot találtak, amely *Afrika köve* elnevezést kapott, s amelyért gróf Dudley huszonöt ezer font sterlinget fizetett, akkor a Vaal folyó területe rohamosan megnépesedett, s a gyémántkeresők mindenfelől összeözönlöttek. Az egyik gyémántkereső a Dutocigan farmban egy palaokban kvarc és kavics között huszonkét apró gyémántot talált. Csakhamar azután rájött arra, hogy nemcsak az agyagban, amelyből a farm épült, hanem az a halom is, amelynek tövében a farm feküdt, gyémántot rejt kékes, piszkos földjében. A farmernek attól kezdve oda lett a nyugalma. A megkérdezése, a belegegyezése nélkül kunyhókat, házakat, műhelyeket, árubódákat, kávéházakat építettek a földjén, sőt még templomot is. De végre is torkig lett az izgalmakkal. Potomárért oda adta egy angol tüzérkedőnek a farm-

ját. Három szomszédos farmnak a földjén is találtak gyémántot, s mert a folyó iszapja is gazdag volt az annyira áhított drágakövekben, az egész népet meglepte a gyémántláz s mindenfelől előbukkantak a kalandorok. Akkor 1871. november 7-ikén New Bushnak, a legnagyobb telepnek a piacán megjelent egy csapat rendőrtisztviselő. Az egyik lehuza Oranje szabadállamnak a zászlaját, aztán felhuzta Angolország zászlóját, végül a nagyérdemű ámuló közönségnek kihirdette, hogy Angolország az összes gyémántföldet anektálta. Oranje szabadállam protestálásával törődött az ördög. New Bush, amely ugy a a bányáknak éppen a közepétjén feküdt, lett az új kerületnek a székhelye és az akkori gyarmatügyi miniszterrel Kimberleynnek nevezték el. A városnak, ámbár csak 1871-ben alapították, már huszonkilenc ezer lakója van. A várost, valamint a bányákat elektromosan világítják. 1886-ig ökörfogatokkal közlekedtek a várossal, akkor azonban megnyitották a vasutat. Most már harminchat óra alatt elsőosztályú hálókocsokban lehet Fokvárosból Kimberleybe jutni, a vasut előtti korszakban ellenben nyolc napig is kellett kilódni valami nehézszerkezeken.

+ **Lady Salisbury.** Amikor II. Vilmos császár legutolsó angolországi látogatása alkalmával Salisbury vendégül fogadták a hatalmas uralkodót a kastélyukban, alig álmodta valaki, hogy a szép háziaszony olyan közel van a halálához. Vízkórságban szenvedett, és még a sikerült operációk sem mentették meg. Ő maga is tudatában volt sorsának, s legutolsó születe napján ünnepeken elbucszott összes látogatótól. A hetvenkét esztendőes lady Salisbury azután még elment a Rivierára, kénytelen volt azonban visszatérni hatföldi kastélyába, ahol a szobába kellett vizezközni és az utolsó három hétben csaknem állandóan eszméletlenül feküdt. Lady Salisbury hosszú eseményekben gazdag életében fényes szerepet játszott. Valóságos irányító géniusz volt a férjének, fáradhatatlan buzditója és részese újságírói és politikai dícsőségének. Őt esztendővel fiatalabb férjével romantikus módon került össze. 1857-ben, amikor Alderson leányát, Georginát oltárhoz vezette, Salisbury csak egyszerűen lord Robert Cecil volt. Házassága a legnagyobb haragra ingerelte apját, aki azszal fenyegette, hogy kitagadja, ha nem mond le szerelméről. Lord Robert lemondott vagyonáról és a családjáról és feleségül vette imádott menyasszonyát. A fiatal pár nagyon szerény körülmények között kezdte meg a boldogságot. Kis lakást béreltek Blonburyban, visszavonultak mindentől és lord Robert Cecil mint újságíró kezdett dolgozni. Csakhamar hirre tett szert s cikkei, amelyekben a felesége nagy segítségére volt, általános feltűnést keltettek. Nyolc esztendeig élt így, amikor bátyja, lord Cranborne hirtelen meghalt, akinek címét és

jövedelmeit örökölte. Ekkor tetterejének tudatában és zseniális felesége buzdítására a politikára vetette magát és fokról-fokra emelkedett a közéletben s amikor apjának halála után 1868-ban Salisbury márkii lett, csakhamar a miniszterelnöki méltóságra emelkedett s esztendők során háromszor lett azaz. Amint Salisbury a nagy konzervatív párt politikai vezetője lett, azonképpen lady Salisbury is uralkodó szerepet vitt a maga területén. Elnöke volt a Primrose ligának. Nemrégiben egy memóriában megjelent lady Salisburynek több levele. Ezekben teljes nagysága nyilvánul és különösen az világlik ki belőlük, milyen jó szelleme volt a urának. De lady Salisbury kitűnő anyja is volt öt fiának és két leányának, azonkívül szegényeknek és szerencsétleneknek nagy jótöveje. Viktória királynő nagy tiszteletben tartotta s kitüntetésekkel és érdemrendekkel halmozta el. Urához haláláig zavartalan szeretet fűzte s gyakran lehetett Salisburyékat látni a legfényesebb társaságban, amint valami sarokban egymás kezét fogva, némán és boldogan néztek egymásra.

+ **A világ legnagyobb mozdonya.** Az *Illinois Central Railroad* az a vasúttársaság, amely azzal dicsekedhetik, hogy az övé a világ legnagyobb mozdonya. Az óriási mozdony az Egyesült Államok egy nagy gyárának készült s éppen ezer kilóval súlyosabb az eddigi legnagyobb mozdonyonál. Összes súlya 182.000 kiló. Tizenkét kereke van. Tehervontatásra fogják használni.

+ **A párisi divat köréből.** A legutolsó párisi őszi divatujdonságok, mint híre érkezik, szépek és eredetiek színben, stílusban és mustrában. A fehér ezen a télen előreláthatólag uralkodó szín lesz. Néhány nagyon csinos fehér kosztümöt láttak a minap egy délutáni fogadáson Castellane grófné házában. Egy amerikai hölgynek magas, királynői természetű pazarul festett egy szép toalett a legfinomabb fehér posztóból, obolyabetéttel. Ezidőszertint határozott hajlandóság mutatkozik a teljes toaletthez, ámbár a selyem bluz épp úgy, mint azelőtt ott van az elegáns divathölgynek a ruhetárában. Csak az a különbség, hogy a bluznak ugyanolyan szintónusban kell lennie, mint amilyen az alj, amelyhez viselik. Persze bajos különböző anyagoknál a megfelelő tónust eltalálni, mert a selyem és a bársony néha valamivel világosabb, máskor sötétebb, mint ugyanaz a színű gyapjuszövet. Egyike a szezon legutolsó ujdonságainak egy bársonyosipkefajta, amelyet főképpen selyem juponok díszítéséhez használnak. Már régebben is megpróbálkoztak a bársonyosipkével, de az eredmény nem volt olyan kielégítő. Az is észrevehető, hogy újabban régt generációk divatjához kezdenek visszatérni és egyet-mást visszafognak abból, ami a tizenharmadik század höl-

REGÉNY.

A verebek.

(63)

— REGÉNY. —

Irt: KABOS EDE.

Uj álmok országa bontakozott előtte, szebek és ragyogóbbak a régi álmoknál, mert ezek az új álmok nagy irodalmi kötelesség teljesítésére szólítják fel s holnap talán már az egész ország tudni fogja, hogy Varju György a halálos ágyán őt bízta meg irodalmi hagyatékának rendezésével. Már szinte látta a szép, diszkószerű könyveket, amint a magyar közönség beállítja őket könyvtárába, a kevés klasszikusai közé. A „Varju György összes munkái” és ezt a legfrissebb klasszikust „sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta, a költő megbízásából Korniss Géza.” Hogy a haldokló csak az ő goromba naplójáról beszél és az öreg gazdasszonyát szeretné megjutalmazni: ez a csöpp valóság egészen elveszett a sokkal szebb álmok mögött. Az is meglesz, a gazdasszony megkapja a jutalmát, de ah — az „Összes művek!” Milyen fóládát!

Az öreg gazdasszony letérdelt a haldokló ágya előtt, csókolta a szegény poéta csontos kezét. Varju megismogatta:

— No, Borbála, pénzt fog kapni. Hazamehet a falujába.

— Nem akarok elmenni.

— Nem akar? Én se szívesen megyek, de ha muszáj? Mit csinál magába ebben a bolond nagy városban?

Borbála sirt és így mégis csak sirt valaki az öreg költő betegágya mellett. A verebek csak esiripoltak, meghatva ugyan, de egy kis büszke-

séggel is, hiszen az egész közönyös ország mulasztását pótolják, mikor a haldokló költőt nem hagyják nyomorultan, elhagyatva meghalni. Mégis írók és művészek fogják fel utolsó tekintetét, rokonlelkek kaják el utolsó szavait és az országnak nem kell magát vádolnia, hogy költőtjéit valami öreg gazdasszony karjai közt hagyta meghalni. Nem. Itt vannak ők, írók és művészek, megédesítik a haldokló utolsó perceit és kihűlt fejét le fogják borítani a szemfedővel lágyan, csöndesen.

Nem is változtak estig. Estig? A szomorú barlangban délután két órakor már este volt. Mintha az a hatalmas sas csakugyan eljött volna, hogy az őz költőt elragadja valami magányos hegytetőre: a kiterjesztett nagy szárnyai homálylál borították a betegszobát. Varju Györgynek mindegy volt. Deltájában behunyta a szemét és nem látott többé semmit. A világosság kiszökött a szobából, a verebek ott maradtak csöndes gubbaszkodással: nem látta. Fehér feje mélyebbre süppedt a párnákba, a halálos verejték már lassan leszáradt homlokáról, a száj komor réncel az akarat gyöngüléssel megenyhültek és a szegény poéta már nagyon könnyű teher volt a kiterjesztett szárnyakkal leskelődő sasnak. Arca egy pillanatra sem változott: hideg volt és érzéketlen.

A filozófus Novák gunyosan sziszegte Putnoky fülébe:

— Hát van a vonásaiban ijedség? Fél a haláltól?

Az öreg gazdasszony akkor gyújtotta meg a lámpát. A hirtelen előradó világosságban a haldokló riadtan nyitotta ki a szemét. A lámpafénybe nézett, valami mélységes döbbenettel és rekedten hörögte:

— Tűz!... Nem, nem....

Aztán halva esett vissza. Putnoky Dénes pedig tágra nyílt szemekkel nézett a filozófusra.

— Félte. Azt hitte, hogy a tűz egeti el. Mindenkinek fél a haláltól.

II.

A verebek szétröpültek a városba. Mindegyik járatos volt valami szerkesztőségbe, ahol ugyan kellemetlen lehetett a lebeszélésük, mikor csak kiváncsiságból állítottak be, de most biztosak voltak a szíves fogadtatásban. Hiszen az öreg Varju halálának híre hozták s az utolsó perceiről is csak ők tudnak hiteles apróságokat.

Izgatottan bucsuztak tehát egymástól.

— Megyek a „Nyil” szerkesztőségébe! — mondta Boronkay és valami lázas büszkeséggel volt a hangjában.

Novák esöndesen jegyezte meg:

— A „Közvélemény” megnyuz, ha ma is elkésem. Már telefonoztam, hogy hosszabb cikket írjak az utolsó órákról.

De a többi is fontoskodott, készülődött, sietett. Korniss Géza egyszer csak magára maradt az után. A barna könyvet szorongatta a kezében s arra gondolt, hogy mennyiért nem adnák az újságok, ha a holt költő naplóját, egész életének legtitkosabb gondolatait most leközzölhetnének. Lelezhethet valamenyit verebet, ha ezzel a naplóval beállítana valamelyik szerkesztőségbe. Egy pillanatig gondolt is rá, hogy legalább egy kis mutatónyit ad belőle a „Közvélemény”-nek s bizonyos, hogy az újságok az a mutatónyit is megér valamit. De aztán eszébe jutott, hogy a naplót a halott akarata szerint kiadónak kell eladnia, a mutatónyival pedig a saját kis újságját teheti kapossá. A „Kritikai Szemle” következő számát föltétlenül szét fogják kapkodni s az újságok se tehetik, hogy a forrás megnevezésével át ne vegyék belőle a Varju György naplójának töredékeit. Es azt is meg kell írniok, hogy a holt költő Korniss Gézá bízta meg irodalmi hagyatékának rendezésével.

Csodálatos, soha nem érzett meglepedés költőzt most a szívébe. A siker, a dícsőség mánora szállta meg és képzeletben már alkudozott a kiadóval és számolgatta, hány íves élet-rajtot ír a költő összegyűjtött munkái élé. Ah, munka vár rá, nagy kötelesség.

gyeinél divatos volt. Így például a hosszú mellénykét, a nyakszalagokat, a habos csipkegallérokat és ujjakat, a merev brokátszőveteket, sőt még a szépségflastromot, a puderezett haját és a háromszögletes kalapot is jóslgatják.

— **Óvatosság.** Az orvos: Pistike, mutasd a nyelvedet. Pistike: Nem, nem, doktor bácsi! Tegnap megmutattam a tanítóácskának és még ma is fáj tőle mindene.

— **Szakitás.** Emma: Nagyon szeretném tudni, miért szakított a vőlegényével.

Ella: Csak nem mehetek olyan emberhez, aki nekem össze van zuva az orra.

Emma: És hogyan esett meg ez a szerencsétlenség?

Ella: Hát a tenispályán történt, véletlenségből én zuztam össze.

Viszafelé a helyzettel.

— Salamon Ödön. —

Ha:

— szónokló asztaltársunk hangoztatja, hogy soha sem tagadt meg egyetlen barátjának a kérését sem és amint leül, bizalmasan pénzt kérünk tőle kölcsön.

— a vasut alaguton megy át és amikor csókok cuppanása hallatszik, viaszos gyútvál gyújtunk szivarra.

— a delikvenst meglátogatjuk a síralomházban és látvászunk előtt jó egészséget kívánunk neki.

— a háziasszonytól azt kérdezzük, hogy mikor tehetjük tisztelőnk, a válasz úgy szól, hogy bármikor és másnap reggel nyolcok bejelentjük magunkat.

— a hotel szobalányja nagyon csinos és minél gyakrabban munkát adunk neki, csak hogy láthassuk.

— egy háziur barátod azt mondja:

— Házam kapuja mindig nyitva áll számodra . . .

és

— tízkor este már csukva találod.

Napirend.

Napló. Kedd, november 28. — Római katolikus Rufusz vt. — Protestáns: Szosztén. — Görög-orosz: (november 15.) Szamosz. — Zsidó: Kiszhev 26. — A nap két reggel 7 óra 10 perckor. — Nyugszik délután 3 óra 55 perckor. — A hold két éjjel 2 óra 4 perckor. — Nyugszik délután 4 óra 11 perckor.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4 órakor. A közös házsergő utóellenőrzési szemléje a 76—102. gyalogzreddel.

A budapesti újságírók egytelének választmányi ülése délután 4 órakor.

— Hazamegyek, — suttogta fölhevülten és gyorsabban lépkedett a havas utcákon.

S akkor egyszerre úgy rémlett neki, hogy az ég leszakad a fejére. Minden vér az agyába szállt és a szive bolondul kezdett kalapálni. Csak most jutott eszébe, hogy miért ment el hazulról. A Varju halálos vívódása, a hagyaték, a szent megbízás, az új kötelességek láza imje kivették a saját halálos gondolataiból és elfelejtette, hogy meg akar halni. Mintha semmi sem történt volna s azon a hosszú, keserves éjszakán nem is győződött volna meg, hogy nincs miért élnie: tervek születtek az agyában és képek bontakoztak a lelkében. Sikerekről, irodalmi szerepről, nagy kötelességekről álmodozott, mintha egy élet állna még előtte és nem is volna készen a halálra.

Ott, az utcán, reszkette dagdoga:

— Életében, halálában, mindig ügyetlen volt az a szegény Varju. Még a hagyatékát is — halottra bízta.

Mert ebben a pillanatban Korniss Géza meg volt győződve, hogy mégis meg fog halni. Csak valami nagy kísértésnek nézte ezt a napot, mely úgy tolakodott halálos szándéka elé, mint a mesében a tündérlányok, akik csilingelve kérdeik a halálba siető királyfitól: hát minket nem sajnálsz itt hagyni? Csak kísértés volt a mese, csak kísértés ez a nap is. Álmodat és jövőt mutogatott neki, hogy megállítsa halálos utjában. De nem fog megállani. Ah, minden álomnál szebb álma volt neki és az is szétfolyt.

S ahogy a szétfolyt álma gondolt, azt hitte, már nincs fölötte hatalma ennek a napnak. Kőborolni kezdett a sötét utcákban s azt hitte, hogy a halált keresi, de az életre gondolt. Az a kis barna könyv, melyet a kezében szorongatott, csudálatosan beszélőt minden gondolatába. Míg reszkette gondolta el, hogy az élet milyen lassu kézzel tudja összehordani azt a kevéske kincsét, melyet a halál egy lehellettel elfúj, az a kis könyv azt kérdezte tőle: „olvastál-e már engem?”

(Folytatása következik.)

Ae országos régészeti és embertani társulat ülése délután 5 órakor.

A magyar tanítók kaszinójának felolvasó estéje. Kezdeté negyed 8 órakor.

A katonai tudományos- és kaszinó-egyesület rendes közgyűlése délután 5 órakor.

Nemzeti múzeum: Régiszeftára nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett meglekinthetők.

Iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Telenológiai iparművészeti múzeum délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és este fél 7 órától fél 9 óráig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyűjteménye nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum, Igazgatóság Kereseposi ut. 1. emelet. Hivatalos órák délelőtt 9-től délután 2 óráig. Telefon szám 24—55. Nyilvános olvasóterem és tudakozó-osztály Kereseposi-ut. 22. szám I. emelet. Hivatalos órák 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Telefon szám 24—16. Hazai termékek állandó kiállítása. Keleti mintatár és kereskedelmértörténeti gyűjtemény, továbbá a Házi-inari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti Iparcsarnokban nyitva télen délelőtt 9—2-ig, nyáron és a többi évszakokban 9-től 12 óráig és délután 3-tól 5-ig, vagy 6-ig. — A magyar kir. kereskedelmi múzeum kiállítási kirendeltségeinek vezetőségével megbízott üzletvezetőség V. Váci-körút 32. szám.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap. Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szentelőzés másor.

Folles Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes másor.

Dobranszki-féle vendéglőben Teréz-körút 4. kapható eredeti torokkő hus és hortobágyi gulyás.

Miakis M. bor és sörcsarnoka az Urania színház mellett Kereseposi-ut. 19. naponként zeneestély. Sajft termései borok.

Páris szálloda. Váci-körút. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince.

Ehm János éttermében (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Banda Marci hangversenye.

Püster-pince Deák-ter naponta a pince ét-termekben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó híres szolizták hangversenye.

Gregorits Ferenc éttermel Duna- és Lípót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazené.

Lantos-féle Erdélyi vendéglőben naponta a legkínzóbb erdélyi ételök és italok. Olcsó árak! Pontos kiszolgálás hölgyek által.

Margit-híd-kávéház. Lípót-körút 2. sz. Balogh Lajos és Dobronyi Géza zenekara hangversenye.

New York-kávéház éttermel esténként honvédzenekar hangversenye.

Úton-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kerékpárterem.

Orient kávéház. Kereseposi-ut. Sági Pista zenekarának hangversenye és Schreier művésze.

Keleti kávéház. Dankó Gábor margitszigeti zenekarának hangversenye. Minden este Szulamit.

Hegyesi József műszakács kitűnő konyháját helyben és vidéken ajánlja jóraora.

Bodoga-pince, újonnan fényesen berendezve, a Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta éjjel 3 óráig van nyitva.

Petanovits Metropol szállodája. Naponta hangverseny Kiss Béla híres debreceni zenekara által. Újonnan berendezett fényes éttermek.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A bécsi árfolyamjegyzés reformja. Havas Miksa úr, a pozsonyi kereskedelmi akadémia igazgató helyettesétől kaptuk a következő figyelemreméltó sorokat:

A bécsi börze kebelében, a kormánybiztos élénk részvételével nagyszabású tárgyalások folytak. Az árfolyamjegyzék oly átalakításáról van szó, amely a börzén kívül állókat is leletle érdekli. E mozgalmas idő közepette a mi börzénk télenül áll. Igaz, bírül adta, hogy élénk figyelemmel kíséri a bécsi tárgyalásokat. De az élénk figyelem kevés akkor, amikor tenni kellene. Mi a magyar börzétől, mint a hazai pénzügy gépezetének irányítójától és vezetőjétől többet kívánunk.

Az üzleti élet hozza magával, hogy a budapesti szokásoknak lehetőleg meg kell egyezniük a bécsi szokásokkal. De ebből nem következik, hogy mi tőrjük annak a sértő, sőt lealázó helyzetnek a bekövetkezését, mikor akarva, nem akarva el kell fogadnunk azt, amit Bécsben elhatároztak.

Mily jól esett a világhírű Economist utolsó számában olvasnunk, hogy a valuta-kérdésben a magyarok viszik a vezető szerepet. Kívánjuk is sürgősen, hogy az árfolyamjegyzék átalakítását se végezzék nélkülünk. S még egyet. Bécsben már taborba szállanak a reform ellenesek, akik idegenkednek minden újatástól: éppen ezért a budapesti börzének egyenesen kötelessége a haladás ferfiának támogatására sietni, hogy hathatós szavának latbavetésével támogassa a reformot . . . ha helyesli. S ha nem helyesli, akkor meg kötelessége odahatni, hogy meg ne valósuljon az, amit nem tart célravezetőnek.

A bécsi törökvések legnagyobb részével határozottan rokonszenvezek, hisz magam voltam, akik hasonló reformokat más isp hasábjaim sürgettem. Megdönteni a ma érvényben levő zavaros jegyzési módot s helyébe bevezetni a százalékos jegyzést; külön árfolyamot adni a rövid és a hosszú lejáratu váltókra, az elmélet szempontjából csak helyeselhető. Óhajtánám, hogy egy lépéssel tovább is menjünk. Dobjuk ki a részvényeknél számitandó teljesen önkényes 5%-os folyókamatot s jegyezzük az összes részvényt kamatostul, mint például Amsterdam is teszi. Szó férne ahhoz is, hogy nincsen-e igaz a bécsi tőzsde kormánybiztosának, mikor sürgetve kéri a mai pénz- és áruárfolyam helyett egy árfolyamnak jegyzését.

De nem hagyhatjuk szó nélkül az áru-börzének azt a törökvését sem, hogy az áruknál a jegyzés ezontul ne 100, hanem 50 kilogrammra vonatkozzék s így a régi megszokott számok maradnának. Fel kell emelnünk ez ellen tiltakozó szavunkat, hisz ez kényelmi okokból megbolygatná a nehezen gyökeret vert méteres mértéket.

Szóval volna tárgyalni való s ha börzénk tekintélyét nem akarja kockáztatni, akkor ragadja meg az alkalmat s e fontos kérdésekben hallassa irányító szavát. Válaszra az eshetőségek közül a legjobbat s férfias küzdéssel iparkodjék azt meg is valósitani. A magyar pénzpiac hirneve ezt egyenesen megköveteli.

Az Országos Iparegyesület segélypénztári szakosztálya pénteken este tartotta első ülését dr. Horváth János szakosztály elnök vezetésén alatt. Az ülés első tárgya a segélypénztár reformjának kérdése volt. Beható vita után a szakosztály elhatározta, hogy a reform sürgtős megvalósítása érdekében kérényt fog benyújtani a kereskedelemügyi miniszterhez és ehhez való hozzájárulásra az országos iparegyesület igazgatóságát felkéri. A szakosztály hat tagu bizottságot küldött ki, amelynek feladata lesz, a reform részleteire nézve a szakosztálynak tervezett kidolgozni. Foglalkozott a szakosztály a balesetbiztosítás kérdésével is s kimondotta, hogy a balesetbiztosítás intézményének megalkotását szükségesnek tartja.

Mezőgazdasági szeszgyárosok értekezlete. Az új mezőgazdasági szeszgyárosok tudvalevőleg kiüldöttségileg tartak a miniszterelnöknel, a pénzügy- és földmívelésügyi miniszterrel, a részükre kiosztott kontingens fölemelését kérve, miután a csekély mértékben kiosztott 170 hektoliter kontingens mellett nagy anyagi veszteséggel folytatták üzemüket. A pénzügyminiszter november 20-ikára helyezte kilátásba az új kiosztást, ami azonban nem történt meg, s az új szeszgyárosok, kik már november havában a százhetven hektoliter kontingent kitermeltek, most abba a helyzetbe kerültek, hogy üzemüket be kell szüntetniük. A Magyar Mezőgazdasági Szövetkezetek egyesületének igazgató-választmányja az új szeszgyárosokat ma délután újabb értekezletre hívta össze a Köztelekbe. Az értekezleten gróf Zselenski Róbert elnöklete alatt elfogadták egész terjedelmében Rubinek Gyula memorandumát, amelyet holnap küldöttégg fog átnyújtani a miniszterelnöknek és a pénz- és földmívelésügyi miniszternek. A memorandumban az 1899. évi s a kontingens felosztásról szóló XXII. törvényeikk novellaris módosítását kéri a mezőgazdasági szeszgyárosok.

Agárgyűlés Pozsonyban. A Pozsony vármegyei Gazdasági Egyesület december 3-dikán délelőtt 10 órakor Pozsonyban, a vármegyeház nagytermében agárgyűlést rendez. A gyűlés programja ez:

December 2-án a fővárosból érkező vendégek fogadtatása. Este 8 órakor ismerkedési estély; 3-ikán agárgyűlés a vármegyeház nagytermében. Elnöki megnyitók. Szövetkezeti ügyek. Előadó Bernáth István. A gazdák biztosító szövetkezete. Előadó gróf Székely Imre. A gazdasági szeszgyárosok bajai és a szeszértékesítő szövetkezetek. Előadó Rubinek Gyula. A pozsonyi kiviteli bizómarhavasár. Előadó dr. Wolff Gergely. Az adóreform. Előadó gróf Zselenszky Róbert. A gyűlés után bankett. Délután 6 órakor a vendégek elutazása.

Utazók ipari igazolványa. Arra való tekintettel, hogy hazai cégek kereskedelmi utazóikat megrendelések gyűjtése végett Németországba és egyéb külföldi államokba küldik a nélkül, hogy azokat a kereskedelmi utazókról előírt iprizagolásványal látják el, s így őket a hatóságok zaklatásának teszik ki, a kereskedelemügyi miniszter legutóbb a kereskedelmi és iparkamarához, valamint más szaktestületkehez intézett leiraltat figyelemzette az érdekelteket, hogy ily iprizagolványok a belügyminisztérium utólevélistyában állíttatnak ki.

Dolggyűlés-ankelő. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság tegnap tartott aukcióján 6000 láda narancsot, citromot és mandarin adott el a következő árak mellett: Citrom: 300-as 2.25—3.— forintig, 360-as 2.50—3.— forintig. Narancs: 160-as 3.75—4.50 forintig, 200-as 2.50—3.25 forintig, 300-as 2.75—3.50 forintig, 360-as 2.75—3.50 forintig. Mandarin: 80-as 2.50—3.— forintig, 100-as 3.—3.50 forintig. A legközelebbi aukció hétfőn, december 4-én lesz, mely alkalommal 7000 láda narancsot, citromot és mandarinat kínálnak eladásra.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 18.— írt pénzben, 18.50 forint aruban. Bécsben a kontingentált készáru 19.60 forint pénzben, 19.70 forint aruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavasárártéri vásárpénztár részvényirtársaság tudósítása.) Felhajtás 832 darab juh. — kecske. Jegyzett Árak: Elsőrendű írt

22-23, kivételesen 25 kr kilonként, vagy 20-23 frtg páronként, középminőségű üri 19-20 krajcár, páronként 14.25-19 forint, anyajuhok legjobb minőség. — krajcár, páronként 14-16 forint, kivételesen — krajcár, rackajuhok I. sz. minőségű — krajcár, páronként 9-15 1/2 forint, kiverési juhok — forintig, páronként — forint. Szerbiai juhok páronként — forint. Keeskek — forint páronként. Elsőrendű ürükből csak egy csapat volt a vásáron, amely kiváló minőségénél fogva megfelelő magas árakat ért el. Egyéb minőségek is a kisebb felhajtás következtében könnyebben voltak eladhatók.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székfővárosi sertéskonsumvásár arjegyzése 1899. évi nov. 25-én. Készlet 543 darab. Érkezett 215 darab. Összesen: 758 darab. Eladatot 342 darab. Maradt 416 darab. — Napi árak: 120-180 kgr. sulyban 37-40 — krajcár, 220-280 kgr. sulyban 37-41 — krajcár, 320-380 kgr. sulyban 39-41 — krig. Öreg nehéz páronként 400-500 kilos 37-40 krajcár, Malacok 30-36 krajcár kilonként. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3164 darab magyar, 528 darab galíciai, 152 darab bukovinai, 697 darab németországi, — összesen tehát 4475 darab szarvasmarhát. Közöttük — aprómarha. Árak javultak.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő sulyban: magyar hizóökrök I. minőségű 35.—39.— forint, kivételesen — forint, II. minőségű 31-35 forint, III. minőségű 28-30 forint, galíciai hizóökrök I. minőségű 35-37 forint, kivételesen — frt, II. minőségű 32-34 frt, III. minőségű 29-31 frt, német hizóökrök I. minőségű 40-42-42 1/2 frt, kivételesen — forint, II. minőségű 35-37 forint, III. minőségű 31-34 forint, levágott ökrök 20-28 forint, bika és tehen 22-35 forint.

A budapesti gabonátzsdé.

Budapest, november 27.

Jobb vételkedv mellett 18.000 métermázsza buza került forgalomba, tartott árakon. Tengeriben a forgalom 4000 métermázsát tett ki 5,55 forintos árfolyammal.

Eladatot:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 81 k. 8 frt 20 kr, 300 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 10 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 10 kr, 150 mm. 79,5 k. 8 frt 10 krajcár, 500 mm. 79,8 k. 8 frt 03 kr, 100 mm. 79,5 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 25 kr, 150 mm. 79 k. 8 frt 15 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 10 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 10 kr, 700 mm. 79 k. 8 frt — kr, 100 mm. 79 k. 7 frt 90 kr, 200 mm. 79 k. 7 frt 90 kr, 100 mm. 78,5 k. 8 frt 12 1/2 kr, 200 mm. 78,5 k. 8 frt 10 kr, 100 mm. 78,5 k. 8 frt — kr, 100 mm. 78,5 k. 7 frt 75 kr, 100 mm. 78 k. 7 frt 75 kr, 100 mm. 78 k. 7 frt 75 kr, 100 mm. 79,5 k. 7 forint 50 kr, 100 mm. 76 k. 7 frt 60 krajcár.

Pest megyei: 100 mm. 79,5 k. 7 frt 80 kr, 100 mm. 78 k. 7 frt 75 kr, 500 mm. 76,5 k. 7 frt 75 kr, 200 mm. 75,5 k. 7 frt 75 kr, 200 mm. 75,5 k. 7 frt 67 1/2 kr, 200 mm. 74,6 k. 7 frt 60 kr, 100 mm. 78,5 k. 7 frt 90 kr.

Dunavecsei: 1000 mm. 74 k. 7 frt 60 krajcár.

Bácsalmási: 2600 mm. 73,6 k. 7 frt 30 krajcár.

Hartai: 2300 mm. 75,2 k. 7 frt 75 krajcár. **Dunai:** 1200 mm. 75,5 k. 7 frt 45 krajcár. **Szerbiai:** 1000 mm. 76 k. 6 frt 62 1/2 kr, 4200 mm. 76 k. 6 frt 52 1/2 krajcár.

Mind 8 hónapra.

Arpa: 100 mm. 5 frt 85 kr.

Rozs: 100 mm. 6 frt 05 krajcár.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktőzsdé szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség behatároltunként és kilogrammonként.

Buza	kilós	100 kilogramm ár		kilós	100 kilogr mm ár	
		irtól	irtig		frt	irtig
tiszavidéki	0	76	7,08	7,70	73	8,05
"	"	76	7,70	7,80	80	8,40
"	"	77	7,80	7,90	81	8,90
"	"	78	8,10	8,10	—	—
fehértalgay	0	75	7,05	7,10	73	8,05
"	"	75	7,10	7,80	80	8,20
"	"	77	7,80	7,90	81	8,50
"	"	78	8,10	8,10	—	—
posztvidéki	0	75	7,05	7,05	73	8,15
"	"	76	7,05	7,70	80	8,15
"	"	77	7,10	7,80	81	8,55
"	"	78	8,10	8,10	—	—
bánsági	0	78	7,85	7,70	79	8,15
"	"	78	7,85	7,70	80	8,15
"	"	77	7,75	7,80	81	8,25
"	"	78	7,15	8,05	—	—
bácskai	0	78	7,85	7,85	79	8,05
"	"	78	7,75	7,85	—	—
"	"	76	7,85	7,90	—	—
"	"	76	7,85	8,10	—	—

Egyéb gabonafajták	kilós	100 kilogramm ár	
		irtól	irtig
Rozs	uj elsőrendű	—	6,25
Arpa	uj elsőrendű	—	5,50
Zab	uj elsőrendű	—	5,20
Tengeri	uj elsőrendű	—	5,80
Repece	uj elsőrendű	—	11,00
Kékes	uj elsőrendű	—	5,90

A határidőzsetet folyamán a következő kötések történtek:

Buza (1900.) áprilisra	7.92—7.91
Buza (1900.) okt-ro	8.07—8.06
Rozs áprilisra (1900.)	6.43—6.42
Zab áprilisra (1900.)	5.07—5.06
Tengeri 1900. májusra	4.91—4.90
Repece augusztusra	11.70—11.80

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza (1900.) áprilisra	7.92	pénz	7.93	áru
Buza októberre (1900.)	8.06	"	8.07	"
Rozs áprilisra (1900.)	6.42	"	6.44	"
Tengeri (1900.) máj-ra	4.91	"	4.92	"
Zab (1900.) áprilisra	5.05	"	5.06	"
Repece augusztusra	11.75	"	11.85	"

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza áprilisra (1900.)	7.90—7.91
Buza októberre (1900.)	8.06—8.07
Buza szeptemberre (1900.)	0.—0.—
Rozs áprilisra (1900.)	6.41—6.43
Zab áprilisra	5.05—5.06
Tengeri májusra 1900.	4.90—4.91
Repece augusztusra	11.75—11.80

A budapesti értéktőzsdé.

A mai értéktőzsdén ismét a rimamurányi részvények okoztak nagyobb élénkséget, amennyiben a spekuláció jónak látta azokban részint fedezési, részint vélemény-vásárlásoknak eszközölni. Így történt, hogy azok árfolyama csaknem 7 forinttal emelkedett, bár zárlatok a coulisse nyereség-realizációi ismét némi gyengülést okoztak bennük. — A többi érték tartott irányzatban, de elég változatlan árban mozgott. — A helyi piac nyugodt.

A déli tőzsdén kevés eltérés volt észlelhető. Csupán rimamurányi részvényekben fejlődött némi üzlet, emelkedő árak mellett. Végül magyar jelzálog bankrészvények is keresettek voltak s magasabban jegyeztettek.

A valuta és ércváltók vására csendes. Az előtőzsdé tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény —. Osztrák hitelrészvény 371.50—371.90. Osztrák-magyar államvasut 330.—330.50. Közúti vasut 340.—, Rimamurányi vasut 333.25—335.75 forint.

A déli tőzsdé csendes. **Jegyzetek:** Magyar hitelrészvény 374.—. Osztrák hitelrészvény 371.70—372.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 340.—340.25. Rimamurányi vasut 334.—336.75. Közúti vasut 340.—340.25 forint.

Utőtőzsdé. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 373.30. Magyar hitelrészvény 375.—. Leszámloló bank részvény 253.25. Rimamurányi vasut részvény 335.25. Osztrák-magyar államvasut 330.50. Közúti vasut 340.—, Villamos vasut —. forrigt.

A budapesti terménytőzsdé.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 45.—52.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 53.—61.— forint. Vörös érdélyi —. Vörös bánsági —. Középszemű 66.50—71.—. Nagyszemű 71.—74.— frt. Disznószir: budapesti 49.50—50.— forint, vidéki —.— frt. Táblaszalonna: légerszártított vidéki —.— városi 4 darabos 40.50—41.— forint, 3 darabos 41.—41.50 forint, füstölt 46.—46.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50—15.— forint. 120 darabos —.— forint. 100 darabos 20.50—21.— forint, 85 darabos 28.50—29.— forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.—12.50 forint, 100 darabos 19.50—20.— forint, 85 darabos —.— forint. Szilvaiz: szilvóniai 18.50—19.— forint, szerbiai 16.75—17.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátzsdé.

Bécs, november 27. (A *Ludapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.) **Jegyzetek:** Tavasz buza 8.16—8.12. Tavasz roz 6.77—6.74. Tavasz zab 5.39. Tengeri május-juniusra 5.20—5.19. Repece augusztus-szeptemberre 11.85—11.95 forint.

A bécsi értéktőzsdé.

A mai előtőzsdén ismét nagyobb forgalom volt bányapapirokban, emellegva szállardult az irányzat. A déli tőzsdén tartottak az árfolyamok, de később hanyatlottak gyöngült vásárlási kedv hiánya folytán. Zárlatok szállardult az irányzat Berlinre.

Bécs, november 27. (*Magyar értéktőzsdé*) 4% aranyjárdék 116.95. Osztrák hitelsorsjegy 202.25. Angol-osztrák bank 149.25. Bécsi bankjegysület 272.25. Osztrák-magyar bank 305.—. Déli vasut 70.—. Dunagőzhajózási részvény 356.—. Dohányrészvény 132.50. Császári és királyi arany 5.69.—. Német bankjárdék 59.—. 4 1/2% ezüst járdék 99.30. Osztrák koronajárdék 99.90. 1884-iki sorsjegy 205.—. Osztrák hitelintézeti részvény 373.25. Unionbank 307.75. Osztrák Länderbank 235.—. Osztrák-magyar államvasut 230.—. Elbavölgyi vasut 249.50. Alpesi bányarészvény 278.—. 20 frankos arany 9.57 1/2. Londoni váltóár 120.70. Bécsi Tramway —.—. Az irányzat szállardult.

Bécs, november 27. (*Osztrák értéktőzsdé*) 4 1/2% papírjárdék 99.65. 4% osztrák aranyjárdék 116.95. 1800-iki sorsjegy 136.75. Osztrák hitelsorsjegy 202.25. Angol-osztrák bank 149.25. Bécsi bankjegysület 272.25. Osztrák-magyar bank 305.—. Déli vasut 70.—. Dunagőzhajózási részvény 356.—. Dohányrészvény 132.50. Császári és királyi arany 5.69.—. Német bankjárdék 59.—. 4 1/2% ezüst járdék 99.30. Osztrák koronajárdék 99.90. 1884-iki sorsjegy 205.—. Osztrák hitelintézeti részvény 373.25. Unionbank 307.75. Osztrák Länderbank 235.—. Osztrák-magyar államvasut 230.—. Elbavölgyi vasut 249.50. Alpesi bányarészvény 278.—. 20 frankos arany 9.57 1/2. Londoni váltóár 120.70. Bécsi Tramway —.—. Az irányzat szállardult.

Bécs, november 27. (*A budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése. A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 373.12 Magyar hitelrészvény 374.—. Angol-osztrák bank 150.—. Union bank 272.25. Länderbank 308.—. bankjegysület 232.25. osztrák-magyar államvasut részvény 230.25. északnyugati vasut részv. 249.50. elbavölgyi vasut 238.—. dunagőzhajós részv. —.—. alpesi bányarészvény 132.75. májusi járdék 334.—. osztrák koronajárdék 277.90. magyar aranyj. 99.65. magyar koronajárdék 95.15. német birodalmi márka készpénz 58.10. ultimóra 59.06. török sorsjegy —.—. rimamurányi vasut —.—. déli vasut —.—. dohányrészvény —.—. Napoleon d'or —.—. Lombard —.—.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, november 27. (*Tőzsdéi tudósítás*). A tőzsdé irányzata szállardult. Kohórészvényekre jól hatott az egyesült felső-szásziai művek szerződésének megkötéséből adódó és a hengeres alapárának emelése. Középrészvények szintén javultak. Bankok emelkedtek, nevezetesen a Deutsche Bank részvényei arra a hírre, hogy a bagdadi vasut koncesszióját az anatóliai vasútársaság kapta meg. A járdékpiacon csendes és tartott. Vasúti részvények, különösen amerikai szállardak Newyorkra. A bankkintutatók kedvezően logadtak. A második tőzsdéóránban a spekuláció tulajdonban tartózkodók a gyenge londoni bányakurzusok miatt. Magánleszámlolási kamatláb 5 1/4%, ultimópénz 6 3/8%.

Berlin, november 27. (*Zárlat*) 4 1/2% papírjárdék —.—. 4% osztrák aranyjárdék 98.60. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajárdék 95.—. Osztrák-magyar államvasut 140.40. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.10. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.10. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 192.60. Altalanos villamosok Edison 253.75. Gelsenkircheni 199.25. Laurakohó 254.60. 4 1/2% ezüstjárdék 98.75. 4% magyar aranyjárdék 97.80. Osztrák hitelrészvény 232.—. Déli vasut 31.90. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.35. 4% új orosz kölcsön 99.30. Török dohányrészvény —.—. Olasz járdék 93.60. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 160.—. Harpeni 202.90. Az irányzat szállardult.

Hamburg, november 27. (*Zárlat*) 4 1/2% ezüstjárdék 98.70. 1800. sorsjegy 141.—. Déli vasut 31.75. 4% osztrák aranyjárdék 99.—. Osztrák hitelrészvény 233.30. Osztrák-magyar államvasut 141.—. Olasz járdék 93.50. 4% magyar aranyjárdék 98.—. Az irányzat szállardult.

Frankfurt, november 27. (*Zárlat*) 4 1/2% papírjárdék 99.10. 4% osztrák aranyjárdék 99.70. Magyar koronajárdék 94.80. Osztrák-magyar bank 150.80. Déli vasut 31.90. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.27. Bécsi bankjegysület 136.50. Villamos részvény 143.60. 3% magyar aranykölcsön 51.70. 4 1/2% osztrák ezüstjárdék 98.70. 4% magyar aranyjárdék 97.80. Osztrák hitelrészvény 231.40. Osztrák-magyar államvasut 140.40. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.20. Párisi váltóár 8095.—. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 280.—. Szállard.

Páris, november 27. (*Zárlat*) 3% francia járdék 100.37. Olasz járdék 94.10. Osztrák-magyar államvasut 710.—. Francia törleszt. járdék 99.57. 4% magyar aranyjárdék 99.40. Török dohányrészvény 286.—. Osztrák Länderbank 511.—. 3 1/2% francia járdék 102.—. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjárdék 98.40. Ottomanbank 559.—. Párisi bankrészvény 1104.—. Alpesi bányarészvény —.—. Az irányzat gyenge.

V i z á l l á s .

		nov. 25.	nov. 27.		nov. 25.	nov. 27.	
Don	Schärding	0.48	0.47	Tisza	M.-Széket	0.42	0.41
Duna	Passau	1.23	1.18		Tokháza	0.34	0.32
	Linz	1.31	1.24		V.-Námény	0.30	0.29
	Bécs	1.52	1.34		Tokai	0.04	0.03
	Pozsony	1.16	1.13		Tisza-Püred	0.24	0.19
	Komárom	1.18	1.18		Szolnok	0.54	0.50
	Budapest	0.90	0.88		Csongrád	0.21	0.25
	Paks	0.83	0.78		Szeged	0.20	0.11
	Mohács	1.39	1.17		Török-Bocsa	0.12	0.22
	Gombos	1.40	1.16		Titel	1.05	0.83
	Eyrdék	1.53	1.46	Ódova	Bartföld	0.28	0.35
	Pancsova	1.43	0.99	Topolya	Hoór	0.27	0.25
	Orsova	1.22	1.24	Bodrog	Zemplén	1.51	0.21
Morva	Magyarfalva	0.64	0.59	Szajó	Zsolca	1.64	1.74
Vág	Zselina	0.41	0.30	Hernád	H-Németi	0.13	0.12
	Trencsén	0.41	0.41	Bereettyó	Margits	0.42	0.43
	Szered	0.68	1.08		B.-Ujfalu	0.22	0.20
Rába	Sz.-Góthárd	0.40	0.40	Körös	Causca	0.12	0.11
	Sárvár	0.16	0.16		N.-Várud	0.19	0.16
	Győr	1.45	1.45		Béldény	0.19	0.18
Dráva	Pottau	0.40	0.40		Tenke	0.00	0.00
	Záclány	0.55	0.58		Gurahone	0.28	0.28
	Bárcs	0.43	0.40		Borajonaj	0.16	0.14
	Eszék	0.66	0.61		Békkis	0.25	0.23
Mura	M.-Szerdah.	0.30	0.14		Gyoma	0.42	0.42
Száva	Zágráb	0.20	0.14	Máros	Gy.-Fehérvár	0.20	0.18
	Szelek	0.38	0.40		Branyoska	0.24	0.23
	Mitrovica	1.4					

220-230 kilogramm sulyban — krajaérig. — Könný (páronkint 220 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm-terjedő sulyban) — krajaérig. — Közép (páronkint 250-320 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — Könný (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajaérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 41 1/2-42 — krajaérig. — Közép (páronkint 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 42-42 1/2 krajaérig. Könný (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 40-41 — krajaérig.

Sertésalátiszám 1899. nov. hó 25. napján volt készlet 31.276 darab, 1899. november hó 26. napján felhajtott 574 darab, 1899. évi november 26. napján elszállított 719 darab, 1899. november hó 27. napjára maradt készletben 31.231 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— November 26. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Péntes Béla közdivasárhelyi járásbírósi joggyakorlatot a brassói tör-

vényszékhez, Polcz Rezső kolozsvári törvényszéki joggyakorlatot a besztecerói, Domány Jenő úvidéki törvényszéki joggyakorlatot a titeli, dr. Almásy Antal budapesti lakos ügyvédjelöltet az újpesti, dr. Szalay Dezső aradi lakos ügyvédjelöltet az aradi járásbíróshoz és dr. Csánk Dezső pécsi lakos ügyvédjelöltet a pécsi törvényszékhez aljegyzőkké nevezte ki. — A földművelésügyi miniszter dr. Nagy Bólad a vezetése alatt álló minisztériumban ideiglenes minőségű díttalan miniszteri fogalmazó-gyakornokokká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Apáthy Miklós okleveles tanítót az oláh-déli általmi elemi népiskolához rendes tanítavá nevezte ki.

Neveldőintézetek. Mandl Emil pálfalui illetőségű ugyanottani lakos Molnár, Steiner Bernát (Bermán) kir. törvényszéki írnök rimaszombati lakos, valamint kiskoru gyermeke Rózsa Székelyre, kiskoru Schemitz Vencl tatai illetőségű ugyanottani lakos Biróra, Dobrin Alfréd nagykanizsai illetőségű ugyanottani lakos Deszörsre, kiskoru Klein Dávid alias Andor ókanizsai illetőségű ugyanottani lakos Törökre, Bobeck István m. kir. posta- és távirat-főtiszt ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermeke Margit Bossányira, Kauer József budapesti illetőségű ugyanottani lakos Kulcsárra változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, november 27.

A depresszió erősen kifejlődve Finnország felett süllyeszti a légnymást Európa északkeleti felében, míg a maximum a kontinens nyugati és déli felében megtartotta helyzetét.

Ezen helyzettel kapcsolatban az idő a maximum hatása alatt délnyugaton száraz maradt, míg északkeletre, csapadékosra vált. A hőmérséklet eloszlása csak annyiban változott, hogy a szigeteken és az északkeleti tenger partokon enyhült a keletre húzó depresszió nyomár létrejött óceáni légáramlás hatása alatt.

Hazánkban az északi határhegységet kivéve csapadék sehol sem volt. Az idő az ország nyugoti felében boros keleti felében pedig derült. A hőmérséklet ma reggel csak nem általában a fagypontra esett.

Budapesten az idő boros, az éjjel gyenge fagy volt a hőmérséklet a déli órákban 5 fokig csúszkedett.

Küldés. Többnyire boros és az ország északi és északkeleti felében csapadékra hajló idő várható, fagypon körül hőmérséklettel.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru eladás SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA lyoni és párisi selyemkelme különlegességek áruházában BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám. Kezdődik november 15-én és tart december végéig. A többek között a következő árak kerülnek eladásra, u. m.: Angol mosóhelyem, 80 cm. széles méterje 1.25, 1.35 és 1.40 kr. Valódi lyoni tiszta selyem, foulard és japonnais méterje 58 kr. és följebb. Fekete lyoni mintázott selyem egész tolettekre, méterje 85 kr. és följebb. Csikos és kockás finom taffetasok méterje 95 kr. és följebb. Szíves figyelmébe ajánljuk maradék osztályunkat, hol bluzok, egész tolettek és juponokra alkalmas maradékok rendkívül olcsó áron kaphatók. — A főnti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. — Cégünknel a tulbecslés ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók. Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Árfolyamvesztés elleni biztosítás. Huzás folyó évi december 1-én. 1864-es sorsjegyek. Egész sorsjegy esetleges veszteség körülbelül 23.— frt Biztosítási-díj darabonként 65.— frt Fel sorsjegy esetleges veszteség körülbelül 11.50 frt Biztosítási-díj darabonként 35.— frt A legkisebb névössoménnyel kibocsátott sorsjegy helyett minden utánfizetés nélkül egy még ki nem sorsolt sorsjegy kiszolgáltatik. FUCHS H. váltóháza Budapest, IV., Keckeméti-u. 1.

Patyi Testvérek Butor-áruháza. Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannónia-szálló mellett. Nagy választék kizárólag szállárd gyártmányú asztalos és saját készítményű kárpitozott butorokból, minden versenyt és hirdett árakat felülmúló olcsó árakon. Teljes lakásberendezések, menyaszonnyi kelengyék és szálloda-butorzatok 2 évi jótállás és felelősség mellett szállítanak. Tévedések elkerülése végett cégünkre és címünkre figyelni kérjük. Disztes butor-album 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

„Reuma-szesz“ orvosi tekinélyek által kit. elta. külszer. Bámulatos gyors és biztos hatású, a test bármennyi részére, u. m. reuma, csusz, ischias, köcsörvény, szartrás, szúrás, nyitólás stb. ellen. Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. 1 üveg ár: 1 korona, erősebb üveg ára 2 korona 40 filler. Kapható a főváros és vidék összes gyógyszertárban, egyeztetően a készítő Widder Gyula gyógyszerésznél S.-A.-Ujhely. Főraktár: Török József gyógyszer. urnál Budapest, Király-utca 12. sz. és dr. Egger-féle gyógyszerár a „Nador“-hoz.

Arc-ször ellen a LOLA-szörirtő-kenőcs SCHMIDEK I. Bpest, VII., Nyár-utca 18p. Törvényszerű védve! A legeredetesebb és legkifejlesztettebb ször, mintohogy a kenőcs már 10 nap használata után a bőrgyógyászati nyírta kórokozókat az arcon gyökerestől mindenkorra eltávolítja. Teljesen ártalmatlan és a legeszkélyebb nyomot sem hagyja hátra. Használati utasítás mellékelve van. 1 telyez 3 frt 50 kr. — Vidéki megrendelőket dísköretlen utánvétel eszközöl.

Dr. Garai Antal orvos, sebész, szemész- és szülészeti orvos, volt csász. kir. oszt. főorvos. RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig. Díjazott levelekre legmagyarabb figyelemmel válaszólatl és orvosgyakorlati is gondoskodva lesz. Nőeknek külön váróterem. Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-NA megrendelőhöz NÉPSZERŰ FEMTARTÓ (női 10-12-ik kiadásban megjelen) — nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvétel mellett. A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet őbrődése. — III. Az ontérfizetés és az éjjeli macródisok. — IV. Huzásfájás (tripen) és huzásfájások. — V. A butjakor (nőpajlis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült letertség. — VIII. Női magtalanok. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főtünyezjei a prostiméid.

Nagy butor-eladás. 2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett 34 frt 1 ebédlőszék, ó-német stíl 4 frt 2 ágy, diófa, fényezett 22 „ 1 íróasztal, 3 fiókos 16 „ 1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett 8 „ 1 hálószoba, matt diófa 125 „ 1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett 14 „ 1 hálószoba, faragott 170 „ 2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt 38 „ 1 garnitúra erépe- vagy bourette-behuzat 60 „ 2 ágy, magas, diófa, matt 38 „ 1 garnitúra selyem-behuzat 80 „ 2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal 22 „ 1 garnitúra plüss-behuzat 95 „ 1 kredenc, 4 ajt, filkés, faragott, feh. márv. 46 „ 1 garnitúra plüss-behuzat 10 „ 1 diván, magas támla szőnyeggel 40 „ 1 szonol márvánnyal és tülkör 26 „ 1 ebédlő-asztal, diófa, matt 14 „ 1 csouli márvánnyal és tülkör 26 „ Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban. Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébetter és Sas-utca sarok, I. emelet. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadású: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett, csak 1 forint 50 krajcár. Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában.

HIRDETMEY. Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsi-ban és az állomásai helyiségekben elhagyott tárgyak u. n. bórúndok, táskák, kalapok, ruha és fohérművek, botok, napernyők és esernyők stb. az alb felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni! Miskolc állomáson f. e. dec. hó 14-én d. e. 9 órak. Kolozsvár p. u. „ „ „ 22-én „ 9 „ Bpest ny. p. u. „ „ „ 28-án d. u. 3 „ Budapest, 1899. december havában. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Zongora Bismarck-féle átjászott, fekete; Heitzmann-féle zongora, igen jó karban; piano átjászott; majdnem új piano, kitűnő gyártmány; használt harmonium. Új zongorák és pianók, csakis jó gyártmányokban, olcsón Kohn Albertnél, Kigyó-utca 6. Szerkesztő: HEVESI JÓZSEF Budapest.

Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

„Otthon“ gyönyörű folyóirat 1/4 em 30 kr. Ezenkint 12 vastag kétet. A legjobb írók művei. Szerkesztő: HEVESI JÓZSEF Budapest.

Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

„Otthon“ gyönyörű folyóirat 1/4 em 30 kr. Ezenkint 12 vastag kétet. A legjobb írók művei. Szerkesztő: HEVESI JÓZSEF Budapest.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedden, 1899. évi november hó 28-án.

A cremonai hegedűs.

Opera 2 képből. Szövegét írta: Coppée és Beauclair. Fordította Abrányi Emil. Zenéjét szerző Hubay Jenő.

Ferrari	Várady	Giannina	F. Pevny
Filippo	Takáts	A podesta	Mihályi
Sandro	Arányi		

Coppélia.

Ballet 2 felv. Irták Nuitter és Saint Leon. Zenéjét szerzte Delibes Leo.

Swanilla	Balogh	Mari	Ferency
Ferenc	Zsuzsánits	Coppélius	Pini
Hedvig	Hauptmann	Coppélia	Ditz T.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedden, 1899. évi november hó 28-án.

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban Iria Ohnet György. Fordította Fáy J. Béla.

Beaulieuné	Lendvayné	Sophie, neje	Nagy I.
Claire, leány	Török	Derblay	Mihályfi
Octave fia	Dezso	Susanne	Ligeti J.
Bligny herceg	Császár	Moulinet	Ujházi
Préfont báró	Hetényi	Athenais	Maróthy

VÁN-SZÍNHÁZ.

Kedden, 1899. évi november hó 28-án.

Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

Kedden, 1899. évi november hó 28-án.

A kis szökevény.

Operett 3 felv. Irták Hicks és Nicholls. Fordították Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szerzették Monkton és Caryll.

Lord Coodle	Tollagi	Gray	Küry Kl.
Lady Coodle	Kreosányi	Flipper	Kovács M.
Stanley Ed.	Szirmai	Carmelita	Hegyi
Dorothy	Radványi	Alice	Blaha S.

VIGSZÍNHÁZ.

Kedden, 1899. évi november hó 28-án.

Osztrigás Mici.

Bohózat 3 felv. Irtá: Feydeau. Fordította: Béli Izor.

Petypon	Hegedűs	Corignon	Tapolczai
Gabrielle	Nikó L.	Monticourt	Gyöngyi
Tábornok	Szathmáry	Marollier	Bárdi
Clementine	Almási L.	Virettené	Makróczyné
Osztr. Mici	Delli E.	Bároné	Bálint R.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kedden, 1899. évi november hó 28-án.

Az asszonyregement.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irtá: Reiner Ferenc, zenéjét szerzte: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Szerencs	Rózsahegy	Boriska	Fenyvessi
Északy	Margó	Annuska	Héhen
Mariska	Gombaszögi	Mandi Manó	Sziklai
Juliška	Horváth	Rézi	Láng Etel

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Küzdelen az északi pólusért.

3 felvonásban, 15 jelenetben és 37 képből. Adolgozta Cholnoy J. egy. adj. Ezt megelőzi Finnországról.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Ma utolsóelőtti vendégjátéka

JANE PIERNY

Egy nap egy párisi művésznő életéből.

Ugymint a jeles novemberi műsor. Minden ünnep és vasárnap két előadás.

Pénztárnyitás 7 órákor. Kezdeté 8 órákor.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

Elővételi jegyek Weiss A. nagy szivar-üzsdé IV., Károly-körút 26. és a mulató nappali pénztáránál kaphatók.

Maróthy-kávéház

Lipót-körút 2. szám. Angolországból visszaérkezett a pozsonyi köznevelő Oláh Sándor a Prince of Wales udvari cigányzenekara és először hangversenyez Budapesten Silberer Ede Margithid-kávéházában Lipót-körút 2.

Petánovits Metropole-szállója.

Ma KISS BÉLA híres debreceni zenekara játszik. Színház után teljesen este a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes főherterem és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

Putzer György

ujjonnan átalakított pincétermében Deák-tér, ma és mindennap ILLÉS GÉZA jó hírnevű nemzeti cigány zenekara és a SCHRAMMEL-TÁRSULAT fölváltva hangversenyeznek.

GREGORITS FERENC étterme

Duna-utca és Lipót-utca sarak. Hetenkint kétszer nagy katonahangverseny. Szabad bemenet. Kezdeté 7 órákor. Magyar és francia konyha. Pontos kiszolgálát.

Gfelter József vendéglője VIII. ker., József- és Róka-Szállás-utca sarak.

zóna reggeli 8 kr. a mindennapos reggeli étlap szerint. Első magyar részvény-szertföldi udvari és dupla Márciusi sör csapolás, valamint kitűnő asztali- és csmege-borok. Társaságok részére külön helyiségek. Kérem figyelembe venni!

Angol Bar

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11-16. NAPPAL ÉS ÉJJELE NYITVA.

Királyfürdő Budán

Fő-utca 94. szám. Villamos vasuti megálló PÁLFY-TÉR. Ujjonnan berendezve!! Gőz-, kő-, márvány- és kádfürdők. — A nagy török gőzfürdő ünnep- és vasárnapokon egész nap urak részére nyitva van. Természetes hőforrás.

Sneidig egyenruhákat

készít BLUM SÁNDOR Budapest, Váci-utca 12. szám.

10,000 frt tisztanyereséget

a legkisebb rizikóval érhet el évente mindenki, a ki egy egyesületbe az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasználására mint tag belép.

Haviilleték 6 frt, fél illeték 3 frt. Tagsági föltételeket ezen kivátóan szolid intézményről ingyen és bérmentve küld.

(Levelek 10 kr., levelezőlapok 5 kr. postadíj.)

AMSTERDAM Nicolaas Witsenkade 13. A Commerce- & Creditbank igazgatósága.

Ügyes képviselők kerestetnek.

Hirdetmény.

6 os. és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása alapján ezenel megkezdetik a XXI. magyar királyi államsorsjáték rendezése, melynek remélhető tisztá jövedelme a következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítani:

1. A vagyontalan állami tisztviselők (szolgálat és árval) segélyezésére szánt alap.
2. A sárvári közpörház.
3. A katolikus tanoncokat védel egyesület.
4. A budapesti V. kerületi népkegyház.
5. A paulai szent Vincéről nevezett irgalmas nének vezetésére bizott 6-budai tan- és nevelőintézet.
6. A fehérvárosi országos lelenézház egyesület.
7. A Zengv városi közpörház.
8. A kassai Mensa Akadémia.
9. A budapesti Tabliss egyesület.
10. A magyar vörös-kereszt egyeslet közszervi főkéja a jövedelem 1/10-ésében.

E sorsjáték összes, 7601-ben megállapított nyereséget az alább következő játéktörv szerinti 365.000 koronára rúgnak és pedig:

1 főnyeresemény ...	150.000 korona	10 nyeresemény ...	1.000 korona
1 " " " " " " " "	50.000 " "	20 " " " " " " " "	500 " "
1 " " " " " " " "	20.000 " "	50 " " " " " " " "	100 " "
1 " " " " " " " "	10.000 " "	100 " " " " " " " "	50 " "
2 nyeresemény ...	5.000 " "	1000 " " " " " " " "	20 " "
5 " " " " " " " "	2.000 " "	6500 " " " " " " " "	10 " "

Az összes nyeresemények készpénzben fizetettek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegyet árn 2 forintot o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottó-jévedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepelrakpart, főmelekt), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamint a 65-ös sőhivatallal, a legközebb postahivatalnál és minden városban és nevetségesebb helységben föllított ügyös sorsjegytárul közögnél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottó-jévedéki igazgatóság.

UJ! FOLTUNÓ! EREDETI!

FOLIES CAPRICE

Ma 3 bohózat és pedig „Der kritische Tag” Le a hussal!

Eine Pfändung im Dampfbad.

Louise Rück a kitűnő szubrettnek fellépte. Erköly ismertő páholyok. Kitűnő konyha és italok. — Mérsékelt árak. — Figyelmes kiszolgálás.

Acetylén-Társaság

mint szövetkezet Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. Bécs I., Wipplingerstr. 22. és I., Tiefer Graben 26-28.

Acetylénvilágítási

telepeket létesít szállodák, vendéglők, kávéházak, villák, középgek, városok stb. részére. Gázfejlesztő készülékeink az eddigieket mind fölülműljük és a gázt teljesen megtisztítjuk, úgy hogy az égésnél füst, ártalmas gőzök és bűz nem keletkeznek. Robbanás teljesen ki van zárva. Képviselők minden helységben kerestetnek.

JUNG PÉTER

sajt-, vaj-, szalámi- és csemegeüzlet, BUDAPEST, IV. ker., Vámház-körút 10. szám. Fiók: VII., Garay-tér 11. ajánlja dusan felszerelt raktár minden fajta sajtok-, legfinomabb vaj- és halkonzervekben. TELEFON.

uj italmérésési törvényekben

alapos tájékozottsággal akar birni és esetleges jogelvonásoknak magát itenni nem akarja, az rendelje meg azonnal a most megjelent, 160 oldal terjedelmű, a törvényt, rendeleteit és bő magyarázatokat magában foglaló, szakszertien feldolgozott HOFFMANN-féle „Állami Italmérésési Jövedék” című hasznos kézikönyvet. Ára 1 frt 50 kr. — A pénz elő egek megküldése esetében portamentesen küldi azt meg az „Adóügyi Szaklap” kiadóhivatala, Budapest, Andrassy-ut 6

Finom Rum, Törköly, Szőlőrium, Ecet és finom Likörök

bárki által hideg uton, minden készlekek nélkül, kitűnő minőségben, még a legkisebb mennyiségben is előállított híres kivonataimmal. Keresési könyv és arlap ingyen.

Watterich A. BUDAPEST, Dohány-utca 5.

10 arany érem. Alapított 1869. Az első üzlet e szakmában Magyarországon. Cikkek a borkezeléshez. — Minden borkezeléshez eleni szerek. — Sörmerőkeszülékek lég- vagy szensav nyomással. — A világnak legjobb sörszivattyúi.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP lan PAP lan PAP lan

1 öszeszabható vaságy 8 matracokkal	10.-	1 acél sodrony ágybetét	5.-
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengorifu fejvankos	1.-
1 " " " " " " " "	2.50	1 levereti szalmaszék	2.50
1 " " " " " " " "	3.50	1 " " " " " " " "	1.50
1 " " " " " " " "	4.50	1 Crinda Afrigue matrac	4.50
1 " " " " " " " "	5.50	1 lézser	12.-
1 " " " " " " " "	6.50	1 párnázott ruganyos matrac	15.-
1 " " " " " " " "	7.50	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 " " " " " " " "	8.50	1 " " " " " " " "	1.50
1 " " " " " " " "	9.50	1 " " " " " " " "	2.50
1 drb szőnyeg	1.50	1 " " " " " " " "	1.50
1 drb szőnyeg	1.50	1 " " " " " " " "	1.50
1 drb szőnyeg	1.50	1 " " " " " " " "	1.50

Futószőnyeg méterenként 26 centiméterig 1.50

GICHNER JANOS és TARSA

paplan, matrac és kárpitosár gyárosok, szőnyeg, függöny- és asztallétrő stb. nagy val asztalokban Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívánata ingyen és bérmentve küldünk. Nem telző árakat közzéteszünk, vagy a pártat visszadiadunk

A legjobb kézzel csomózott (SMYRNA) szőnyegek legfinomabb gyapjú anyagából valódi növényi festékek a Honi ipar legmagasabb vívmánya.

Torontáli szőnyeggyár részvénytársaság.

Főraktára: BUDAPEST, VI. ker., Andrásy-ut 4.

FÜGGÖNYÖK, TERITÖK, DIVÁNTAKAROK (HÁZI IPAR) POKRÓCOK stb.

PALAIS ROYAL

Orlay Sándor perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító

Budapest, 8. szám Koronaherceg-utca 8. szám.

Gyémánttutánzat, ékszerek, párisi legyezők, nászajándékok, bronce, chinai ezüstárúk és diszmutárúk

gyári áron.

6

huzásra érvényes jótékonycélu sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első huzás

visszavonhatóanul már január hó 4-én.

Sorsjegyek kaphatók

A „Nagy Jótékonyági Sorsjáték”

kezelőségénél

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. I. sz.

valamint az összes bankokban, váltóüzletekben, postahivataloknál, dohánytözsdékben stb.

AZ „ANKER”

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselet: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén... 65 millió forint
 Biztosítási állomány 1898 végén... 243 millió forint
 Eddigi kifizetések... 103 millió forint

A nyereményrészvételével biztosítottak A osztálykérvény szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztálykérvény szerint (évenként emelkedő osztályék) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Mindenemű haláleseti, életeseti és járadék biztosítás.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselet, (hová ügynölkségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynölkei.

GYEREKRUHÁT

és fehérműt, valamint egész gyermek-kelengyét, divatos és szolid kivitelben, olesón készít

FRIEDMANNÉ

HERZ

IRÉN

Budapest, VI. ker., Bajnok-utca I. szám.

Pécsi sajtolt szenet

10 kg. súlyu téglá alakban, a legjobb tüzelőanyag szobakályhák, központi fűtések és kis iparosok részére, fűtőképessége a legjobb porosz szénnél is nagyobb; a mellett sokkal olcsóbb, helyes súly beszállítása és a fogyasztás megszámlálás által könnyen ellenőrizhető, tiszta, por- és szagmentes, legolcsóbban szállít

Megrendelhető:

a közsenbányák előrusítási hivatalánál az Első cs. kir. szab. Budapest, V., Zrínyi-utca 5. Duna-Gőzhajózási Társaság. Telefon-szám 31-69.

Oh jaj! Távirat: Éljen!

megfojt ez az átkozott köhögés.

Kérek 8 dobozzal az ön valóban hatásos Egger-féle mellpasztillájából. Bécs, Karlsasse 14. ajtó 6. K. von Getz.

Egger-mellpasztillája gyorsan és biztosan hat köhögésnél, rekedtségénél, elnyálkásodásnál. Kapható minden gyógyszerárban és droguerriában. Doboz 50 kr. és 1 frt. (Próbadohoz ára 25 kr.) Fő- és szetküldés raktár: Nádor-gyógytár Budapestben.

Egger mellpasztilla csakhamar megszabadított, éljen!

VI., Váci-körut 17. szám.

ÉN Z T

SORSJEGYEKRE

ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafizethető tetsző szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

KÖVÉRY ARMIN

bank- és váltóüzlete osztályosajátók-főirodájában. IV. ker. Ferenciek-tere, Gróf Csizráky-palota.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonai (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapeutikai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagotabb húgyesőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az üfertőztetés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira folkarolt és hatásában pártatlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magómléseket, nőknél fehérfolyást befecc-kendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerinebajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön vártermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva leaz.

Kézimunkák

himző anyagok és himzőszövetek rendkívüli nagy választékban szabott gyári áron kaphatók

Bérczi D. Sándor női kézimunka nagyiparosnál, Budapest, Károly-utca 4.

Képes árjegyzékemet 1725 eredeti kézimunka-rajzzal kívánatra b e r m e n t v e küldöm. Gyári raktár legjobbnak elismert "VIKTORIA" kézi himzőgépeköl. Darabja 4 forint. Vízont-eladók enged-ményt kapnak. UJDONSÁG !! Selyemmel himzett levelező lapok darabja 20. 25 és 30 kr.

Vérgyógyászat.

Uj gyógymód!

Napról-napra legjobb elismerésnek és elterjedésnek örvend! Még a legsúlyosabb régi betegségek is meggyógyíthatók

Dr. Kovács J.

egyet. orvost. hámpata rendelő-intézetében

Budapest,

V. ker., Váci-körut 18.

az általa feltalált uj gyógymód által.

A hámpatia-vegyógyászat fölülmulhatatlan gyógyhatásának bizonyult asthma, szív- és gyomorbetegségeknél, sápkórás, köszvény és hólyagbántalmaknál, súlyos idegek ok (migräne, álmatlanság, szédülés, hysteria és neurasthenia), makacs vér- és bőrbántalmaknál.

Egyetlen és legbiztosabb védelem: széihűdés, kezdődő vaksg és elmezavar ellen. Meghívásra betegét látogat (vidéken is).

Rendelés: 9-1-ig és 3-7-ig.

Díjazott levele válaszol.

Minden szó egyezsori beiktatás...
betűkből 2 kr. Cimmel ellátott hi-
detésekről külön 30 kr. kintorári
bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad fel-
világosítást a kiadóhivatal: József-
körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásunknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére

a kiadóhivatalban József-körút 18.

valamint a következő dahány-társaságokban:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemesek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzner Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-ut 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., donány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutschi Miksa, Andrásy-ut 38.

Szántó Már tőzsdéjében, Kecskeméti-utca 14.

Kicsi feleségem, édes mindenséggem, milliót csak a mai napra, ma egész nap velő vagyok, rólad gondolkodom és álmodom. Mindent megkaptam, irj sürűn, nem tudja senki, hogy irsz. Nagyon vágyódom utánad, szeretnék nagyon pusztini kisiskével együtt. Ujra minden két kíván és milliót olyan pusztit örökhöz hű Abbnakdól. 5304.

Csinos fiatal leány üzletbe pénztárosnőnek vagy elarusítónőnek, ki mint ilyen már alkalmazva volt, ajánlok. Cim a kiadóhivatalba. 2641

Gyógyszerár 14.000 lakossal bíró tiszta magyar ajku virágos 4000 forint letétlét sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5303

Másolatokat, cimráásokat elvállal egy előkelő cégnél lévő intelligens hivatalnok Cim a kiadóhivatalban. 2665.

Fiatal intelligens, özvegy nővéremnek keresek szerény díjazás mellett foglalkozást. Üzleti jártasságát, valamint néhány száz frt örökdélrendelkezik. — Közvetítkeket s ivessen díjazok. Cim a kiadóhivatalban. 2630

Jelesem készíttettem a házitanítói állást, másolat vagy más egyéb teendő ellátását szerény feltételek mellett elvállalja. Gyorsrában jartas. Ajánlatot „Technikus” címen kér a kiadóhivatalba. 2659.

Kereskedelmi iskolát végzett (valamint a „Yost”-féle gépírást) fiatal leány állást keres, a legszerényebb feltételek mellett. Cime a kiadóhivatalban. 2666.

Kézpénzes Jelenleg kölcseint igen előnyösen törleszthető módon továbbá személyre szabott katonatiszteknek, birtokbérletnek eszközöltnék. Ajánlatot kéreknek „H. I.” alatt a kiadóhivatalhoz. 5306.

Jókai 100 kötetes nemzeti diszkidását, „Pallas Lexikont”, „Millénári Magyar Nemzet” és a „Nagy Képes Világörnélmélet”, valamint minden nagyobb dísz- és tudományos munkát 1 frt 50 kros részletre lehet beszerezni. Ajánlatokat „Irodalompróbló 87762” címen a kiadóhivatal továbbít. 5296

Társat keresek

egy szabadalmazott asztalosékk értékesítéséhez. Némi pénzbefektetés szükséges. Cim a kiadóhivatalban. 5297.

2 szoba, kevéssé használt butort óhajtok venni. Teljes cimmel ellátott ajnlatotokat „Liaa V.” jelleg alatt. 1006

Sebeket, melyek tűznél megsütés, esetleg leforrázás által keletkeznek, legyenek bármily fájdalmasak is, biztosan és bémulatos gyorsan kigyógytok. Cim a kiadóhivatalban. 5305.

Keresek kis „Salon”-Butort nem új, olcsó zongorával. Ajánlatot 800 frt jellegével a laphoz kérek. 1007.

Gyógyszerész délutáni foglalkozást keres szerény feltételek mellett. Ajánlatot „Gyógyszerész” címen kéreknek a laphoz. 2660.

Egy külön bejárattal butorozott szoba 1—2 ur részére kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2662.

Kitünő szabónő ajánlkozik házakhoz és házban kívül mérsékelt díjazásért. Cim a kiadóhivatalban. 2629.

Tejüzletet bizonyítható jó forgalommal vidéki gazdasághoz megvételre v. átvételre keres. Ajánlatokat „Vidéki” jellegével a laphoz kérek. 1003

Elegánsan butorozott utcai szoba külön bejárattal, a Kerepesi-uton, a Nemzeti színház közelében 1—2 urnak azonnal vagy december elejére kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2642

Díjnoki, felügyelői vagy irodaszolgái állást keres egy szegénysorsu, szomorú és sújtó viszonyban álló egyén, ki több éven át mint banya biztosító és vasuti hivatalnok működött. Kéri a nemesszervi urakat, nyujtsanak neki valami állást, hogy a megélhetésre képes volna magát fenntartani. Hő akaró ajánlatokat „Hálás D. A.” jellegével a kiadóba kér. 2657

Francika tanítónő keresek. Ajánlatokat „Berk” jellegével a kiadóba kérek. 2636.

Zeneakadémiát végzett uri leány cimbalom órát ad. Cim a kiadóhivatalban. 2585.

Ebédkosztot, esetleg teljes ellátást kaphat 4—5 intelligens ur a Kerepesi-uton distingvált családnál. Cim a kiadóhivatalban. 2643

Csinosan butorozott különbejárattal utcai szoba, fűrdőszoba használattal, uraknak vagy hölgyeknek olcsó kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2652

Masseur és tyukosmárvó, ki a Császárfürdőben sokáig volt alkalmazva, ajánlja magát a n. é. közönségné. Cim a kiadóhivatalban. 2648

Balaton legelőnkebb helyén egy szálloda teljes berendezése családí viszonyok miatt eladó, bérösszeg 1800 frt, berendezés 18 000 frt. Cim elap kiadóhivatalnál meg tudható. 5285

Jó házból való

fiatal árva leány tözsdébe, üzletbe, péküzletbe, elarusítónak ajánlkozik esetleg biztosítékkal is rendelkez. Cim a kiadóhivatalban. 5283.

Butorozott szoba a Dohány-utcaiban, a Kerepesi-ut és Népszínházhoz közel, elegánsan butorozva, intelligens családnál 1 esetleg 2 ur számára kiadó. 2649

Egy okleveles nevelőnő, ki előkelő családnál működött, nevelőnői állást keres, jó bizonyítványokkal rendelkezik, tanítja a tantárgyakon kívül a hegedűt, kezdőket zongorázni és különleges kézimunkát. Cim meg tudható a kiadóhivatalban. 2654.

Enek-vagy zongorárákat ad mérsékelt díjazásért egy conservatorista hölgy. Cim a kiadóhivatalban. 5185

Üzlethelegység a főváros legelőnkebb helyén azonnal átadó. Ugyanott egy kis ház eladó. Cim a lap kiadóhivatalában. 2600

Csinos fiatal leány előkelő gazdag ur ártfogását keres. Leveleket „Kis szökevény” címen továbbít a kiadóhivatal. 5281.

Házvezetőnőnek ajánlkozik magányos, beületes-érleltetésű nő. Kitünő gazdaszony. Cim a kiadóhivatalban. 2647.

Conservatorista hegedűórákat ad kedvezményes feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalban. 2628.

Gyönyörű lakás Kerepesi-ut 19. sz., a Szentkirályi-utca sarkán. 15 alak utcai fronttal a Kerepesi-ut, igen nagy szalonnal. Pénztétezetnek, zongoravag butoraktárnak igen alkalmas, 1900. évi május elejére kiadó. Bővebbet Miklós vendéglőnél a házban. 8930

ERÉNYI-féle kitüntetett „NERVIN” nagy üveggel 80 krajczár. Legjobb: csúz, közrvény, esontbantalmak, darékráfás és szagatás ellen. 8930

Csak nálam készíttetnek darabonként is Makartalakú sikerült fényképek, tisztán és elegánsan kidolgozva darabonként 1 frtjával. Vidéki megbízásokotármely kis kép után isenagytiva művészesi kitelben jutányos árban eszközöl Valtzner fényképezési műterme Budapest, Erzsébet-körút 20. 5172

Méz. Legfinomabb, pergetett, 5 kilós postacsomag 2 frt 80 kr., hőléhr lépés-méz postacsomag bérmenté 4 frt 80 kr. Megrendelhető Országos méhészeti egyesület, Budapest, IX., Köztelek; továbbá Damjanich-utca 34. fórákrt és a központi vásárcsarnok, főssor, ahol üvegekben és kímérve is lehet kapni. Hamisítatlan méh-viasz, szobapadló-fényezéshez 1 kg. 1 frt 75 kr.

Köhögéssnél, rekedtségnél vagy 30 srért Kéthy-féle pemestofucukorokat.

Közép-osztály,

Frakk 5 frt. Nadrág 3 frt. Mellény 1 frt. Ferenc József-kabát 4 frt Jaquet 3 frt. ROTH BERGER JAKAB Kristóf-tér 2. 1-6 emelet.

Írásmunkát

leírásra és sokszorosításra elvállal „SMITH PREMIER” írógépek vezérképviselesége: WOLLÁK és Tsa. BUDAPEST, Andrásy-ut 45. Telefon. Telefon.

Kitünő tiszta libaszi eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2613

Volt paplan

üzlet 5291 faberendezése, pénzszekrény azonnal eladó.

Angol tapéta raktárak. Főüzlet: Kerepesi-ut 6. Fióküzlet: Irányi-ut 25. Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitok-ka: kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és jutányosan elvégzi.

Karácsonyi és újévi ajándékok kaphatók Budapest, IV. k., Károly-körút 26. sz. LÖWY PAULA az „arany forrás”-hoz címzett óra- és ékszerkereskedésében: Nikkel-rementor órák 1 frt 90. Valódi svájci nikkel rementor órák 2 frt 90. Fekete acél órák 3 frt 25. Ezüst rementor órák 4 frt 50. Tula rementor órák dupla fedélű 6 frt 90. Tallérozott órák 4 frt 75. Arany női rementor órák 9 frt 90. 14 karat arany férfi rementor órák 17 frt 60. 14 karat arany fülbevalók 180. 14 karat 15-milli aranygyűrűk 2 frt 75. Nyakláncok, csinos szívek, inga- és ébereztszók izelések kivitelben olcsón számíttanak. Vidéki megbízások pontosan eszközöltnék. Minden órárt 3 évi jótállás.

Harsona-kürt fémön alumínumból. Az ember hangnak hasonló zörgést, belső éneklés utján terjed.

PINTÉR GYULA es. és nagy. kir. udvari fűszer-csemege-szállító: Tea Császár-keverék tea 2.— 3.— 4.— 5.— 6.— 7.— 8.— 9.— 10.— 11.— 12.— 13.— 14.— 15.— 16.— 17.— 18.— 19.— 20.— 21.— 22.— 23.— 24.— 25.— 26.— 27.— 28.— 29.— 30.— 31.— 32.— 33.— 34.— 35.— 36.— 37.— 38.— 39.— 40.— 41.— 42.— 43.— 44.— 45.— 46.— 47.— 48.— 49.— 50.— 51.— 52.— 53.— 54.— 55.— 56.— 57.— 58.— 59.— 60.— 61.— 62.— 63.— 64.— 65.— 66.— 67.— 68.— 69.— 70.— 71.— 72.— 73.— 74.— 75.— 76.— 77.— 78.— 79.— 80.— 81.— 82.— 83.— 84.— 85.— 86.— 87.— 88.— 89.— 90.— 91.— 92.— 93.— 94.— 95.— 96.— 97.— 98.— 99.— 100.— 101.— 102.— 103.— 104.— 105.— 106.— 107.— 108.— 109.— 110.— 111.— 112.— 113.— 114.— 115.— 116.— 117.— 118.— 119.— 120.— 121.— 122.— 123.— 124.— 125.— 126.— 127.— 128.— 129.— 130.— 131.— 132.— 133.— 134.— 135.— 136.— 137.— 138.— 139.— 140.— 141.— 142.— 143.— 144.— 145.— 146.— 147.— 148.— 149.— 150.— 151.— 152.— 153.— 154.— 155.— 156.— 157.— 158.— 159.— 160.— 161.— 162.— 163.— 164.— 165.— 166.— 167.— 168.— 169.— 170.— 171.— 172.— 173.— 174.— 175.— 176.— 177.— 178.— 179.— 180.— 181.— 182.— 183.— 184.— 185.— 186.— 187.— 188.— 189.— 190.— 191.— 192.— 193.— 194.— 195.— 196.— 197.— 198.— 199.— 200.— 201.— 202.— 203.— 204.— 205.— 206.— 207.— 208.— 209.— 210.— 211.— 212.— 213.— 214.— 215.— 216.— 217.— 218.— 219.— 220.— 221.— 222.— 223.— 224.— 225.— 226.— 227.— 228.— 229.— 230.— 231.— 232.— 233.— 234.— 235.— 236.— 237.— 238.— 239.— 240.— 241.— 242.— 243.— 244.— 245.— 246.— 247.— 248.— 249.— 250.— 251.— 252.— 253.— 254.— 255.— 256.— 257.— 258.— 259.— 260.— 261.— 262.— 263.— 264.— 265.— 266.— 267.— 268.— 269.— 270.— 271.— 272.— 273.— 274.— 275.— 276.— 277.— 278.— 279.— 280.— 281.— 282.— 283.— 284.— 285.— 286.— 287.— 288.— 289.— 290.— 291.— 292.— 293.— 294.— 295.— 296.— 297.— 298.— 299.— 300.— 301.— 302.— 303.— 304.— 305.— 306.— 307.— 308.— 309.— 310.— 311.— 312.— 313.— 314.— 315.— 316.— 317.— 318.— 319.— 320.— 321.— 322.— 323.— 324.— 325.— 326.— 327.— 328.— 329.— 330.— 331.— 332.— 333.— 334.— 335.— 336.— 337.— 338.— 339.— 340.— 341.— 342.— 343.— 344.— 345.— 346.— 347.— 348.— 349.— 350.— 351.— 352.— 353.— 354.— 355.— 356.— 357.— 358.— 359.— 360.— 361.— 362.— 363.— 364.— 365.— 366.— 367.— 368.— 369.— 370.— 371.— 372.— 373.— 374.— 375.— 376.— 377.— 378.— 379.— 380.— 381.— 382.— 383.— 384.— 385.— 386.— 387.— 388.— 389.— 390.— 391.— 392.— 393.— 394.— 395.— 396.— 397.— 398.— 399.— 400.— 401.— 402.— 403.— 404.— 405.— 406.— 407.— 408.— 409.— 410.— 411.— 412.— 413.— 414.— 415.— 416.— 417.— 418.— 419.— 420.— 421.— 422.— 423.— 424.— 425.— 426.— 427.— 428.— 429.— 430.— 431.— 432.— 433.— 434.— 435.— 436.— 437.— 438.— 439.— 440.— 441.— 442.— 443.— 444.— 445.— 446.— 447.— 448.— 449.— 450.— 451.— 452.— 453.— 454.— 455.— 456.— 457.— 458.— 459.— 460.— 461.— 462.— 463.— 464.— 465.— 466.— 467.— 468.— 469.— 470.— 471.— 472.— 473.— 474.— 475.— 476.— 477.— 478.— 479.— 480.— 481.— 482.— 483.— 484.— 485.— 486.— 487.— 488.— 489.— 490.— 491.— 492.— 493.— 494.— 495.— 496.— 497.— 498.— 499.— 500.— 501.— 502.— 503.— 504.— 505.— 506.— 507.— 508.— 509.— 510.— 511.— 512.— 513.— 514.— 515.— 516.— 517.— 518.— 519.— 520.— 521.— 522.— 523.— 524.— 525.— 526.— 527.— 528.— 529.— 530.— 531.— 532.— 533.— 534.— 535.— 536.— 537.— 538.— 539.— 540.— 541.— 542.— 543.— 544.— 545.— 546.— 547.— 548.— 549.— 550.— 551.— 552.— 553.— 554.— 555.— 556.— 557.— 558.— 559.— 560.— 561.— 562.— 563.— 564.— 565.— 566.— 567.— 568.— 569.— 570.— 571.— 572.— 573.— 574.— 575.— 576.— 577.— 578.— 579.— 580.— 581.— 582.— 583.— 584.— 585.— 586.— 587.— 588.— 589.— 590.— 591.— 592.— 593.— 594.— 595.— 596.— 597.— 598.— 599.— 600.— 601.— 602.— 603.— 604.— 605.— 606.— 607.— 608.— 609.— 610.— 611.— 612.— 613.— 614.— 615.— 616.— 617.— 618.— 619.— 620.— 621.— 622.— 623.— 624.— 625.— 626.— 627.— 628.— 629.— 630.— 631.— 632.— 633.— 634.— 635.— 636.— 637.— 638.— 639.— 640.— 641.— 642.— 643.— 644.— 645.— 646.— 647.— 648.— 649.— 650.— 651.— 652.— 653.— 654.— 655.— 656.— 657.— 658.— 659.— 660.— 661.— 662.— 663.— 664.— 665.— 666.— 667.— 668.— 669.— 670.— 671.— 672.— 673.— 674.— 675.— 676.— 677.— 678.— 679.— 680.— 681.— 682.— 683.— 684.— 685.— 686.— 687.— 688.— 689.— 690.— 691.— 692.— 693.— 694.— 695.— 696.— 697.— 698.— 699.— 700.— 701.— 702.— 703.— 704.— 705.— 706.— 707.— 708.— 709.— 710.— 711.— 712.— 713.— 714.— 715.— 716.— 717.— 718.— 719.— 720.— 721.— 722.— 723.— 724.— 725.— 726.— 727.— 728.— 729.— 730.— 731.— 732.— 733.— 734.— 735.— 736.— 737.— 738.— 739.— 740.— 741.— 742.— 743.— 744.— 745.— 746.— 747.— 748.— 749.— 750.— 751.— 752.— 753.— 754.— 755.— 756.— 757.— 758.— 759.— 760.— 761.— 762.— 763.— 764.— 765.— 766.— 767.— 768.— 769.— 770.— 771.— 772.— 773.— 774.— 775.— 776.— 777.— 778.— 779.— 780.— 781.— 782.— 783.— 784.— 785.— 786.— 787.— 788.— 789.— 790.— 791.— 792.— 793.— 794.— 795.— 796.— 797.— 798.— 799.— 800.— 801.— 802.— 803.— 804.— 805.— 806.— 807.— 808.— 809.— 810.— 811.— 812.— 813.— 814.— 815.— 816.— 817.— 818.— 819.— 820.— 821.— 822.— 823.— 824.— 825.— 826.— 827.— 828.— 829.— 830.— 831.— 832.— 833.— 834.— 835.— 836.— 837.— 838.— 839.— 840.— 841.— 842.— 843.— 844.— 845.— 846.— 847.— 848.— 849.— 850.— 851.— 852.— 853.— 854.— 855.— 856.— 857.— 858.— 859.— 860.— 861.— 862.— 863.— 864.— 865.— 866.— 867.— 868.— 869.— 870.— 871.— 872.— 873.— 874.— 875.— 876.— 877.— 878.— 879.— 880.— 881.— 882.— 883.— 884.— 885.— 886.— 887.— 888.— 889.— 890.— 891.— 892.— 893.— 894.— 895.— 896.— 897.— 898.— 899.— 900.— 901.— 902.— 903.— 904.— 905.— 906.— 907.— 908.— 909.— 910.— 911.— 912.— 913.— 914.— 915.— 916.— 917.— 918.— 919.— 920.— 921.— 922.— 923.— 924.— 925.— 926.— 927.— 928.— 929.— 930.— 931.— 932.— 933.— 934.— 935.— 936.— 937.— 938.— 939.— 940.— 941.— 942.— 943.— 944.— 945.— 946.— 947.— 948.— 949.— 950.— 951.— 952.— 953.— 954.— 955.— 956.— 957.— 958.— 959.— 960.— 961.— 962.— 963.— 964.— 965.— 966.— 967.— 968.— 969.— 970.— 971.— 972.— 973.— 974.— 975.— 976.— 977.— 978.— 979.— 980.— 981.— 982.— 983.— 984.— 985.— 986.— 987.— 988.— 989.— 990.— 991.— 992.— 993.— 994.— 995.— 996.— 997.— 998.— 999.— 1000.— 1001.— 1002.— 1003.— 1004.— 1005.— 1006.— 1007.— 1008.— 1009.— 1010.— 1011.— 1012.— 1013.— 1014.— 1015.— 1016.— 1017.— 1018.— 1019.— 1020.— 1021.— 1022.— 1023.— 1024.— 1025.— 1026.— 1027.— 1028.— 1029.— 1030.— 1031.— 1032.— 1033.— 1034.— 1035.— 1036.— 1037.— 1038.— 1039.— 1040.— 1041.— 1042.— 1043.— 1044.— 1045.— 1046.— 1047.— 1048.— 1049.— 1050.— 1051.— 1052.— 1053.— 1054.— 1055.— 1056.— 1057.— 1058.— 1059.— 1060.— 1061.— 1062.— 1063.— 1064.— 1065.— 1066.— 1067.— 1068.— 1069.— 1070.— 1071.— 1072.— 1073.— 1074.— 1075.— 1076.— 1077.— 1078.— 1079.— 1080.— 1081.— 1082.— 1083.— 1084.— 1085.— 1086.— 1087.— 1088.— 1089.— 1090.— 1091.— 1092.— 1093.— 1094.— 1095.— 1096.— 1097.— 1098.— 1099.— 1100.— 1101.— 1102.— 1103.— 1104.— 1105.— 1106.— 1107.— 1108.— 1109.— 1110.— 1111.— 1112.— 1113.— 1114.— 1115.— 1116.— 1117.— 1118.— 1119.— 1120.— 1121.— 1122.— 1123.— 1124.— 1125.— 1126.— 1127.— 1128.— 1129.— 1130.— 1131.— 1132.— 1133.— 1134.— 1135.— 1136.— 1137.— 1138.— 1139.— 1140.— 1141.— 1142.— 1143.— 1144.— 1145.— 1146.— 1147.— 1148.— 1149.— 1150.— 1151.— 1152.— 1153.— 1154.— 1155.— 1156.— 1157.— 1158.— 1159.— 1160.— 1161.— 1162.— 1163.— 1164.— 1165.— 1166.— 1167.— 1168.— 1169.— 1170.— 1171.— 1172.— 1173.— 1174.— 1175.— 1176.— 1177.— 1178.— 1179.— 1180.— 1181.— 1182.— 1183.— 1184.— 1185.— 1186.— 1187.— 1188.— 1189.— 1190.— 1191.— 1192.— 1193.— 1194.— 1195.— 1196.— 1197.— 1198.— 1199.— 1200.— 1201.— 1202.— 1203.— 1204.— 1205.— 1206.— 1207.— 1208.— 1209.— 1210.— 1211.— 1212.— 1213.— 1214.— 1215.— 1216.— 1217.— 1218.— 1219.— 1220.— 1221.— 1222.— 1223.— 1224.— 1225.— 1226.— 1227.— 1228.— 1229.— 1230.— 1231.— 1232.— 1233.— 1234.— 1235.— 1236.— 1237.— 1238.— 1239.— 1240.— 1241.— 1242.— 1243.— 1244.— 1245.— 1246.— 1247.— 1248.— 1249.— 1250.— 1251.— 1252.— 1253.— 1254.— 1255.— 1256.— 1257.— 1258.— 1259.— 1260.— 1261.— 1262.— 1263.— 1264.— 1265.— 1266.— 1267.— 1268.— 1269.— 1270.— 1271.— 1272.— 1273.— 1274.— 1275.— 1276.— 1277.— 1278.— 1279.—